

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital utgave av en bok som i generasjoner har vært oppbevart i bibliotekshyller før den omhyggelig ble skannet av Google som del av et prosjekt for å gjøre verdens bøker tilgjengelige på nettet.

Den har levd så lenge at opphavretten er utløpt, og boken kan legges ut på offentlig domene. En offentlig domene-bok er en bok som aldri har vært underlagt opphavsrett eller hvis juridiske opphavsrettigheter har utløpt. Det kan variere fra land til land om en bok finnes på det offentlige domenet. Offentlig domene-bøker er vår port til fortiden, med et vell av historie, kultur og kunnskap som ofte er vanskelig å finne fram til.

Merker, notater og andre anmerkninger i marginen som finnes i det originale eksemplaret, vises også i denne filen - en påminnelse om bokens lange ferd fra utgiver til bibliotek, og til den ender hos deg.

Retningslinjer for bruk

Google er stolt over å kunne digitalisere offentlig domene-materiale sammen med biblioteker, og gjøre det bredt tilgjengelig. Offentlig domene-bøker tilhører offentligheten, og vi er simpelthen deres "oppsynsmenn". Dette arbeidet er imidlertid kostbart, så for å kunne opprettholde denne tjenesten, har vi tatt noen forholdsregler for å hindre misbruk av kommersielle aktører, inkludert innføring av tekniske restriksjoner på automatiske søk.

Vi ber deg også om følgende:

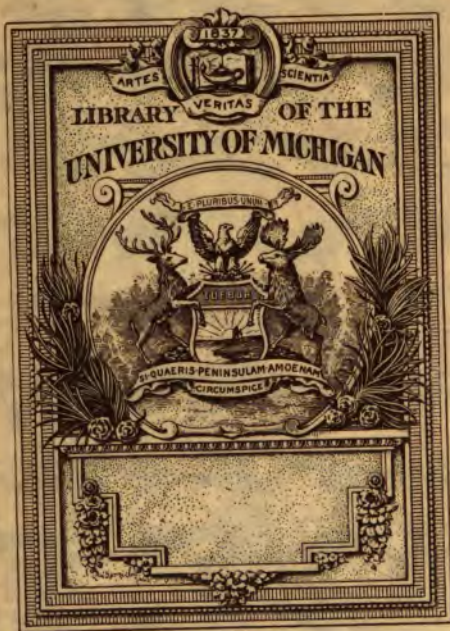
- **Bruk bare filene til ikke-kommersielle formål**
Google Book Search er designet for bruk av enkeltpersoner, og vi ber deg om å bruke disse filene til personlige, ikke-kommersielle formål.
- **Ikke bruk automatiske søk**
Ikke send automatiske søk av noe slag til Googles system. Ta kontakt med oss hvis du driver forskning innen maskinoversettelse, optisk tegngjenkjenning eller andre områder der tilgang til store mengder tekst kan være nyttig. Vi er positive til bruk av offentlig domene-materiale til slike formål, og kan være til hjelp.
- **Behold henvisning**
Google-"vannmerket" som du finner i hver fil, er viktig for å informere brukere om dette prosjektet og hjelpe dem med å finne også annet materiale via Google Book Search. Vennligst ikke fjern.
- **Hold deg innenfor loven**
Uansett hvordan du bruker materialet, husk at du er ansvarlig for at du opptrer innenfor loven. Du kan ikke trekke den slutningen at vår vurdering av en bok som tilhørende det offentlige domene for brukere i USA, impliserer at boken også er offentlig tilgjengelig for brukere i andre land. Det varierer fra land til land om boken fremdeles er underlagt opphavsrett, og vi kan ikke gi veiledning knyttet til om en bestemt anvendelse av en bestemt bok, er tillatt. Trekk derfor ikke den slutningen at en bok som dukker opp på Google Book Search kan brukes på hvilken som helst måte, hvor som helst i verden. Erstatningsansvaret ved brudd på opphavsrettigheter kan bli ganske stort.

Om Google Book Search

Googles mål er å organisere informasjonen i verden og gjøre den universelt tilgjengelig og utnyttbar. Google Book Search hjelper leserne med å oppdage verdens bøker samtidig som vi hjelper forfattere og utgivere med å nå frem til nytt publikum. Du kan søke gjennom hele teksten i denne boken på <http://books.google.com/>

THE FOLKE-
EVENTYR of AS-
BJORNSEN of MOE.

839.88
A8 nms
1904
V.1

NORSKE FOLKE-EVENTYR

FORTALTE AF

Peter Christen
P. CHR. ASBJØRNSSEN OG JØRGEN MOE

FÆLLESSAMLINGEN

SYVENDE UDGAVE REVIDERET VED

MOLTKE MOE

I

KRISTIANIA

FORLAGT AF H. ASCHEHOUG & CO. (W. NYGAARD)

1904

839.88

A8 nr's

1904

V.1

Peter Christen Asbjørnsen

3. aars 1812

er født 15. januar 1812 i Kristiania, hvor hans far var glas-
mester. Han blev student 1833, og kasted sig, efter nogle aars
hushærvirksomhed, over medicin og naturhistorie, især zoologi,
optraadte snart som zoologisk forfatter, og opdaged bl. a. en
interessant ny sjøstjerne, som sammen med andre fund spredte
lys over gamle geologiske forhold. Senere vendte han sig til
praktiske omraader. Efter fra 1856—1858 at have studeret
skogbrug i Tyskland blev han udnævnt til formester i de trond-
hjemske amter, og nogle aar senere, efter en ny stipendiereise,
til leder af statens torvdrifts-undersøgelser. I denne stilling blev
han staaende til 1876, da han tog sin afsked. En lang række
skrifter om skogbrug, torvdrift, og andre nationaløkonomiske
emner stammer fra denne periode, deriblandt en kogebog, som
gav anledning til en langvarig avisfeide, den saakaldte «grødkrig».

Re. class 10-22-26 R 6 m

Hvad der giver Asbjørnsen hans blivende betydning for vort
nationale aandsliv, er dog hans arbejde i folkedigtningens tje-
neste. Allerede et aars tid efter at han blev student, begyndte han saa
smaa at optegne eventyr og sagn, og i 1842 kunde han sammen
med *Jørgen Moe* udsende det første hefte af «Norske Folke-
Eventyr, samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen
Moe». Til denne samling, hvis syvende udgave her foreligger,
slutted sig som fortsættelse «Norske Folke-Eventyr fortalte af
P. Chr. Asbjørnsen. Ny Samling. Med Bidrag fra Jørgen
Moes Reiser og Optegnelser», 1871 og 1876. — Ogsaa folke-
sagnene samlede Asbjørnsen, og udgav indrammede i friske duf-
tende skildringer af land og folk («Norske Huldre-Eventyr og
Folkesagn», 1845—1848).

Asbjørnsen døde i Kristiania 6. januar 1885.

Jørgen Moe

er bondesøn fra gaarden Mo i Hole paa Ringerike, hvor han blev født 22. april 1813. Efter at være blit student (1830) var han en tid lang sterkt optagen af æstetik og skønlitteratur, men valgte efter nogen vaklen teologi til studium, og tog 1839 teologisk embedseksamen. Allerede under studietiden havde han maattet skaffe sig sit livsophold ved at give undervisning; fra nu af var han lærer ved forskellige skoler og i et par aar huslærer hos Jacob Aall paa Nes jernverk, indtil han i 1845 blev ansat ved Krigsskolen, hvor han virkede i otte aar; samtidig var han i 1849—1850 universitetsstipendiat i folketradition. I 1853 gik han over i geistlig virksomhed, først som residerende kapellan i Krødsherred, senere som sogneprest i Drammen, og til slut i Vestre Aker. Derfra blev han i 1875 kaldet til biskop i Kristianssand, hvor han døde 27. mars 1882.

Moes interesser drev ham tidlig til poetisk produktion. Men hans «Digte» udkom først i 1849. To aar efter fulgte barnehistorierne «I Brønden og Tjernet», og i 1855 en samling religiøse digte.

Sin betydning for den norske litteratur skylder Moe, ligesom Asbjørnsen, især den klassiske gjengivelse af eventyrene. Han begyndte sine samlinger i 1834, og tre aar senere forened han sig med *Asbjørnsen* til gjenfortælling og udgivelse af begges optegnelser. Til den anden udgave af eventyrene (1851) skrev Moe en indledning, hvori han bl. a. giver en karakteristik af forskellige folkefærds eventyr, med en paavisning af karaktertyperne i de norske. — Han udgav ogsaa den første lille samling af norske folkeviser og stev (1840), og optegnede et betydeligt antal gamle viser, hvoraf en del er udgivne i Sophus Bugges og Svend Grundtvigs visesamlinger.

FORORD TIL SJETTE UDGAVE

Det verk hvis 6te udgave her foreligger, omfatter den første grundlæggende samling af vore folke-eventyr, Asbjørnsen og Moe's fællessamling, som første gang udkom i 1842—1844.

Af praktiske grunde er denne udgave delt i to bind, ligesom 1ste udgave, mens de senere oplag har slaat de to dele sammen til én.

Verket fremtræder desuden i revideret skikkelse.

Thi de litterære pietetskrav som maa stilles til en udgave af klassikere, krydses i dette tilfælde af et andet hensyn, hensynet til at *Norske Folke-Eventyr* i fortrinlig grad er en bog «for folket og ungdommen»¹.

Herpaa lagde saa vel Asbjørnsen som Jørgen Moe den største vegt. Fra udgave til udgave foretog de ændringer og udbedringer i den oprindelige tekstform, og for hvert oplag blev bogens norske sprogtone og folkelige kolorit renere og mere gennemført. Jørgen Moe's embedsvirksomhed nødte ham imidlertid tidlig til

¹ Se Efterskrift, II, s. 211 og 212 (Asbjørnsens fortale til 3dje udg.).

at trække sig tilbage fra eventyrarbeidet; fra 3dje udgave af (1866) besørgede Asbjørnsen de nye oplag alene, og ved de ikke mange forandringer som Moe i denne eller senere udgaver fandt leilighed til at foretage i sine bidrag, maatte han i det væsentlige indskrænke sig til at nytte en sprogkyndig vens bemærkninger og forslag¹. Med sit aabne øie for ønskeligheden af en mere indgribende revision følte han det utilstrækkelige heri, og da det viste sig, at han neppe selv vilde række at udføre arbeidet, gennemgik han enkelte eventyr med mig, for at fastslaa ændringernes retning og rækkevidde. Det samme gjorde senere Asbjørnsen; med ham har jeg drøftet sprog og fortællemaade i en hel række eventyr, og desuden efterlod han sig en del skriftlige bidrag til revisionen. Begge fortællere har givet mig det udtrykkelige paalæg at lade kommende udgaver af denne folkebog følge sprogfølelsens voksende sans for det hjemlige i vendinger, udtryk, og foredrag.

Jeg har forsøgt at udføre det vanskelige opdrag saa godt jeg har kunnet, og om jeg maaske paa et eller andet punkt kan have gaat længer end strengt nødvendigt, tror jeg nok at jeg i det hele snarere har feilet i den modsatte retning: at de litterære hensyn kan hænde har bundet mig sterkere end de efter opdraget burde; dette gjælder da især den første tredjedel af verket. I ethvert fald har det været mit maal aldrig at ændre i strid med stiltonen eller foredragets holdning,

¹ Se Efterskrift, II, s. 224: Asbjørnsens foretale til 4de udgave. Vennen var overlærer Jakob Løkke.

og jeg har da heller ikke paa noget punkt gaat saa langt som Asbjørnsen i sin nye samling (1871 og 1876), hvor det brede østlandske særpræg er sterkt fremtrædende.

Ogsaa hvad retskrivning angaar, var opgaven alt andet end grei eller let. Bogen har ikke alene to forfattere, hvis skrivebrug, skjønt nærbeslegtet indbyrdes, ikke stemte helt overens. Men ogsaa de forskellige udgavers ortografi skiller sig i mange stykker fra hverandre, ja selv indenfor én og samme udgave forekommer jevnlig større og mindre uoverensstemmelser. Hertil kommer at retskrivningen i de senere udgaver væsentlig er bestemt af en udenforstaaende, den samme sprogkyndige ven som bistod forfatterne ved revideringen af de nye oplag; ortografien i disse afspeiler saaledes kun til dels de to fortælleres skrivemaade. Under disse omstændigheder fandt jeg det rettest at lægge Asbjørnsens og Moe's senere skrivebrug til grund, og for resten væsentlig tage hensyn til de første udgaver, hvor begge fortællere har arbeidet sammen. Ganske specielt gjælder dette tegnsætningen. Som flere af datidens skribenter brugte Asbjørnsen og Moe kommaet ligesaa meget — kanske vel saa meget — som læsetegn, som til at betegne grammatisk adskillelse (uden dog i denne henseende at naa frem til fuld regelbundethed eller klarhed). Begge forfattere havde derfor vanskeligt for at forsone sig med den strengere grammatiske interpunktion som fremtræder i de senere oplag, og Jørgen Moe udtalte gjentagende, at dette tegnprincip navnlig passed lidet til folkeforedraget med dets konstruktions-sammenslyngninger, omskrivninger, og hele mundtlige præg. — Ogsaa med hensyn til ortografi og

kommabrug har jeg vistnok i begyndelsen været lidt for bunden af udgaverne; en del af de inkonsekvenser som findes, stammer herfra, mens andre, og jeg tror nok flere, har sin grund i forfatternes vaklende eller frie brug.

Paa to steder har jeg gjort indholdsmæssige tilføjelser. Den ene tilføjelse er en sætning som lige fra 1ste udgave af var udfaldt, men som kræves af sammenhængen (bd. II, s. 126). Paa et andet sted (bd. II, s. 166) har jeg, efter aftale med Asbjørnsen, indflettet en liden episode (først offentliggjort i min udgave af Asbjørnsens illustrerede *Eventyrbog for Børn. III*. København 1887). Derimod har jeg ikke anset mig berettiget til i dette verk at optage den omfortælling af «Spurningen» som Asbjørnsen og jeg samme steds har givet under overskriften «Prinsessen som ingen kunde maalbinde», og selvfølgelig endnu mindre at levere nye, fuldstændigere, formninger af eventyr hvis omfortælling kun var planlagt eller ialfald ikke færdig ved de to forfatteres død (som f. eks. af nr. 6 og nr. 11).

Til slut tillader jeg mig at henvise til Efterkriften i 2det bind, hvor jeg har ladet aftrykke den oprindelige subscriptionsindbydelse paa verket og de forskellige udgavers fortaler. I 2den udgave (1851, men med aastallet 1852) staar desuden Jørgen Moes Indledning (s. XI—LXVIII; optrykt i Moes Samlede Skrifter II, s. 19—83) og de af begge fortællere udarbejdede Anmerkninger, med varianter og oplysning om fremmede paralleler (s. 383—502).

November 1899.

Moltke Moe.

FORORD TIL SYVENDE UDGAVE

Om denne nye udgave kan jeg fatte mig kort.

Som i forordet til 6te udgave udtalt, mente jeg allerede den gang, at litterære pietetshensyn kanske havde bundet mig sterkere end de burde, i forhold til det paalæg Asbjørnsen og Moe har givet mig, om «at lade kommende udgaver af denne folkebog følge sprogfølelsens voksende sans for det hjemlige». Foruden at rette en del inkonsekvenser, som det lange tidsrum mellem udgivelsen af forrige oplags 1ste og 2det bind havde ladet indløbe, har jeg da nu, varsomt men sikkert, gaat noget videre i norsk retning — baade med hensyn til stil, sprog, og retskrivning.

Endnu staar der forskjelligt tilbage. Dels var det ikke raadeligt at tage for meget med paa én gang. Dels bør flere af de ændringer som endnu ikke er gennemført, helst gaa haand i haand med en omlægning af retskrivningen, — naar den tid kommer at vi igjen faar en fast officiel skrivebrug.

Norske Folke-Eventyr indledes i udgaven af 1851 med en dedikation, som ikke har faat plads i de følgende

oplag; de to mænd hvem bogen var tilegnet, var allerede vandret bort da næste udgave saa lyset. Jeg har ikke optaget dedikationen paa ny. Og dog ligger der noget som bør følge verket, i den kjendsgjerning, at det paa første blad i sin første fuldstændige udgave bar navnene JACOB og WILHELM GRIMM, «den germanske Eventyrlitteraturs Skabere».

September 1904.

Moltke Moe.

INDHOLD

Nr.		Side
	Biografiske oplysninger om P. Chr. Asbjørnsen . . .	III
	Biografiske oplysninger om Jørgen Moe	V
	Forord af Moltke Moe	VII
1.	Om Askeladden som stjal Trolde's Sølvænder, Sengetæppe, og Guldharpe (Jørgen Moe).	1
2.	Gjertrudsfuglen (Jørgen Moe).	8
3.	Fugl Dam (Asbjørnsen).	9
4.	Spurningene (Asbjørnsen)	22
5.	Rige Per Kræmmer (Asbjørnsen)	24
6.	Askeladden som kapaad med Trolde (Jørgen Moe) .	39
7.	Om Gutten som gik til Nordenvinden og krævede Melet igjen (Asbjørnsen).	42
8.	Jomfru Maria som Gudmor (Jørgen Moe)	46
9.	De tre Prinsesser i Hvidtenland (Jørgen Moe). . .	51
10.	Somme Kjærringer er slige (Asbjørnsen).	58
11.	Hver synes bedst om sine Børn (Jørgen Moe). . .	65
12.	En Frierhistorie (Jørgen Moe)	66
13.	De tre Mostre (Jørgen Moe)	66
14.	Enkesønnen (Jørgen Moe)	72
15.	Manddatteren og Kjærringdatteren (Asbjørnsen) . .	83
16.	Hanen og Hønen i Nøddeskogen (Jørgen Moe) . .	94
17.	Bjørnen og Ræven (Jørgen Moe):	
	I. Hvorfor Bjørnen er stubrumpet	98
	II. Ræven snyder Bjørnen for Julekosten	99
18.	Gudbrand i Lien (Jørgen Moe)	101

XIV

Indhold.

	Nr.	Side
	19.	Kari Træstak (Asbjørnsen) 106
3	20.	Ræven som Gjæter (Asbjørnsen) 122
	21.	Smeden som de ikke torde slippe ind i Helvede (Jørgen Moe) 123
	22.	Hanen og Hønen (Jørgen Moe) 131
	23.	Hanen, Gjøgen, og Aarhanen (Jørgen Moe) 132
	24.	Lillekort (Jørgen Moe) 132
15	25.	Dukken i Græsset (Asbjørnsen) 151
	26.	Paal Andrestuen (Asbjørnsen) 154
20	27.	Soria Moria Slot (Asbjørnsen) 157
	28.	Herreper (Jørgen Moe) 170
	29.	Vesle Aase Gaasepige (Asbjørnsen) 177
	30.	Gutten og Fanden (Jørgen Moe) 182
	31.	De syv Folerne (Jørgen Moe) 183
	32.	Giske (Asbjørnsen) 192
24	33.	De tolv Vildænder (Asbjørnsen) 199
	34.	Mestertyven (Asbjørnsen) 208

 BIND II. INDEHOLDER:

- 1 (35). De tre Søstre som blev indtagne i Berget (Jørgen Moe).
- 2 (36). Om Risen som ikke havde noget Hjerte paa sig (Jørgen Moe).
- 3 (37). Grimsborken (Jørgen Moe).
- 4 (38). Det har ingen Nød med den som alle Kvindfolk er glad i (Jørgen Moe).
- 5 (39). Askeladden som fik Prinsessen til at løgte sig (Asbjørnsen).
- 6 (40). De tre Bukkene Bruse (Asbjørnsen).
- 7 (41). Østenfor Sol og vestenfor Maane (Asbjørnsen).
- 8 (42). Hønen som skulde til Dovrefjeld (Asbjørnsen).
- 9 (43). Manden som skulde stille hjemme (Asbjørnsen).
- 10 (44). Tommeliden (Asbjørnsen).
- 11 (45). Haaken Borkenskjæg (Asbjørnsen).
- 12 (46). Mestermø (Jørgen Moe).

Nr.

- 13 (47). Vel gjort og ilde lønnet (Asbjørnsen).
14 (48). Tro og Utro (Jørgen Moe).
15 (49). Per og Paal og Espen Askeladd (Jørgen Moe).
5 16 (50). Kværnen som staar og maler paa Havsens Bund
(Jørgen Moe).
17 (51). Jomfruen paa Glasberget (Jørgen Moe).
18 (52). Smørbuk (Asbjørnsen).
19 (53). Store-Per og Vesle-Per (Asbjørnsen og Jørgen Moe).
20 (54). Lurvehætte (Jørgen Moe).
21 (55). Buskebruden (Jørgen Moe).
22 (56). Kjætten paa Dovre (Asbjørnsen).
23 (57). Bonde Veirskjæg (Asbjørnsen).
24 (58). Det blaa Baandet (Asbjørnsen).
25 (59). Den retfærdige Firskilling (Jørgen Moe).
26 (60). Han Far sjøl i Stua (Asbjørnsen).

Efterskrift (Subskriptionsindbydelsen paa verket og forord til tidligere udgaver).

1. Om Askeladden som stjal Trolldets Sølvvænder, Sengetæppe, og Guldharpe.

Der var engang en fattig Mand som havde tre Sønner. Da han døde, skulde de to ældste Sønner drage ud i Verden for at prøve sin Lykke; men den yngste vilde de slet ikke have med sig. «Du da!» sagde de, «du dur ikke til andet end at sidde og grave i Asken du.»

«Saa faar jeg gaa alene jeg,» sagde Askeladden.

De to gik, og kom til Kongsgaarden; der fik de Tjeneste, den ene hos Staldmesteren og den andre hos Havemesteren. Askeladden gik ogsaa afsted og tog med sig et stort Knadetraug, som var det eneste de havde efter Forældrene, men som de andre to ikke brydte sig noget om; det var tungt at bære, men han vilde da ikke lade det staa igjen. Da han havde gaaet en Stund, kom han til Kongsgaarden, han ogsaa, og bad om Tjeneste. De svarede, at de ikke havde Brug for ham; men han bad saa inderlig vakkert, og saa skulde han da tilsidst faa Lov at være i Kjøkkenet og bære Ved og

Vand til Kokkejenten. Han var flittig og flink, og det varede ikke længe før alle holdt meget af ham; men de to andre var dovne, og derfor fik de Hugg og liden Løn, og saa blev de avindsyge paa Askeladden, da de saa at det gik ham bedre.

Midt imod Kongsgaarden, paa den andre Siden af et Vand, boede et Trolde, og det havde syv Sølvænder, som laa og svømte ude paa Vandet, saa at de kunde se dem fra Kongsgaarden. Dem havde Kongen ofte ønsket sig, og saa sagde de to Brødrene til Staldmesteren: «Dersom Bror vor vilde, har han sagt sig god for at skaffe Kongen de syv Sølvænderne.» En kan nok vide, det ikke var længe før Staldmesteren sagde det til Kongen. Kongen raabte da Askeladden ind til sig og sagde: «Brødrene dine fortæller, at du kan skaffe mig Sølvænderne, og nu skal du gjøre det.»

«Det har jeg hverken tænkt eller sagt,» sagde Gutten.

Men Kongen blev ved sit: «Du har sagt det, og du skal,» sagde han.

«Ja ja,» sagde Gutten, «naar det ikke kan være andet, saa lad mig faa et Kvarter Rug og et Kvarter Hvede, saa faar jeg vel prøve.» Det fik han og lagde i Knadetrauet, han havde taget med hjemmefra, og roede over med det. Da han var kommen paa den andre Siden, begyndte han at gaa paa Strandkanten og strø og strø, og til Slut fik han lokket Ænderne ud i Trauet, og roede saa tilbage det forreste han kunde.

Da han var kommen midt udpaa, kom Trolde ud og fik se ham.

«Har du reist af med de syv Sølvænderne mine du?» raabte det.

«Ja-a!» sagde Gutten.

«Kommer du igjen oftere du?» spurgte TrolDET.

«Kan nok hænde,» sagde Gutten.

Da han kom tilbage til Kongen med de syv Sølvænderne, blev han endda bedre likt i Kongsgaarden, og selve Kongen sagde at det var godt gjort; men Brødrene hans blev endda mere harme og misundelige paa ham; og saa fandt de paa at sige til Staldmesteren, at nu havde han sagt sig god for at skaffe Kongen Sengetæppet til TrolDET, med en Sølvrude og en Guldrude og en Sølvrude og en Guldrude, naar han bare vilde; og Staldmesteren var ikke sen, den Gang heller, med at fortælle det til Kongen. Kongen sagde da til Gutten, at hans Brødre havde fortalt, at han sagde sig god for at skaffe TrolDEts Sengetæppe med Sølv- og Guldruderne i, og nu skulde han gjøre det, eller ogsaa skulde han miste Livet. Askeladden svarede, at det havde han hverken tænkt eller sagt; men det hjalp ikke, og han bad om tre Dage at omraade sig i. Da de var omme, roede han over igjen i Knadetrauet, og gik frem og tilbage og lurede. Endelig saa han, at de i Berget hængte ud Sengetæppet for at lufte det, og da de var komne vel ind i Fjeldet igjen, kneb Askeladden det, og roede tilbage det fortæste han kunde.

Da han var midt udpaa, kom TrolDET ud og fik se ham.

«Er det du som har taget de syv Sølvænderne mine?» raabte TrolDET.

«Ja-a!» sagde Gutten.

«Har du nu taget Sengetæppet mit, med en Sølvrudd og en Guldrudd og en Sølvrudd og en Guldrudd, ogsaa?»

«Ja-a!» sagde Gutten.

«Kommer du oftere du?»

«Kan nok hænde det,» sagde Gutten.

Da han nu kom tilbage med Guld- og Sølvæppet, holdt alle endda mere af ham end før, og han blev Tjener hos Kongen selv. For det blev de andre to endda mere harme, og for at hevne sig fandt de paa at sige til Staldmesteren: «Nu har Bror vor sagt sig god for at skaffe Kongen den Guldharpen som Trolde har, og som er saadan, at alle blir glade, naar de bare faar høre den, om de er aldrig saa sørgmodige.»

Ja, Staldmesteren han fortalte det strax igjen til Kongen, og han sagde til Gutten: «Har du sagt det, saa skal du gjøre det. Kan du det, skal du faa Prinsessen og det halve Riget; men kan du det ikke, skal du miste Livet.»

«Jeg har hverken tænkt eller sagt det,» svarede Askeladden; «men der er vel ingen anden Raad, jeg faar vel prøve. Men sex Dage vil jeg have at omraade mig i.» Ja det skulde han faa; men da de var omme, maatte han i Veien. Han tog da en Spiker, en Birkepinde, og en Lysstump i Lommen og roede over, og gik der udenfor frem og tilbage og smat. Om en Stund kom Trolde ud og fik se ham.

«Er det du som har taget de syv Sølvænderne mine?» raabte Trolde.

«Ja-a!» svarede Gutten.

«Det er du som har taget Sengetæppet mit med Sølv- og Guldruderne ogsaa da?» spurgte TrolDET.

«Ja-a!» sagde Gutten.

Saa greb TrolDET ham og tog ham med sig ind i Berget. «Nu, Datter min,» sagde han, «nu har jeg faaet fat paa ham som har taget Sølvænderne mine og Sengetæppet mit med Sølv- og Guldruderne i; sæt ham nu paa Gjødstien, saa skal vi slagte ham og bede til os vore Venner.» Det var hun strax villig til og satte ham paa Gjødstien, og der stod han i otte Dage, og fik alt det bedste han kunde ønske sig baade af Mad og Drikke, og det saa meget han vilde have.

Da de otte Dage var omme, sagde TrolDET til Datteren, at hun skulde gaa ned og skjære ham i Lillefingeren, saa de kunde faa se om han var fed.

Hun ned til Gjødstien. «Kom med Lillefingeren din!» sagde hun; men Askeladden han stak ud Spike- ren, og den skar hun i.

«Aa neil han er haard som Jern endnu,» sagde Trolddatteren, da hun kom ind igjen til sin Far; «endnu kan vi ikke tage ham.»

Om otte Dage gik det lige ens, bare at Askeladden nu satte frem Birkepinden. «Lidt bedre er han,» sagde hun, da hun kom ind igjen til TrolDET, «men endnu blev han haard at tygge som Træ.»

Men om otte Dage sagde TrolDET igjen, at Datteren skulde gaa ned og se om han ikke nu var fed. «Kom med Lillefingeren din!» sagde Trolddatteren, da hun var kommen ned til Gjødstien; den Gangen satte Askeladden frem Lysstumpen.

«Nu gaar han an,» sagde hun.

«Ja saa!» sagde TrolDET; «saa reiser jeg bort jeg da, og beder til Gjæstebuds; imens skal du slagte ham, og stege det halve og koge det halve.»

Da TrolDET vel var reist, gav Datteren sig til at bryne paa en stor lang Kniv.

«Skal du have den at slagte mig med?» spurgte Gutten.

«Ja du!» sagde Trolddatteren.

«Men den er ikke skarp,» sagde Gutten; «jeg kommer nok til at bryne den jeg, saa du kan faa Livet af mig mere letvindt.»

Hun lod ham da faa Kniven, og han til at slibe og bryne.

«Lad mig nu prøve den paa Haarfletten din,» sagde Gutten; «jeg tror den skal være bra nu.» Det fik han Lov til; men i det samme han greb i Haarfletten, bøiede han Hovedet bagover og skar det af Trolddatteren, og kogte saa det halve og stegte det halve og satte det paa Bordet. Saa tog han paa sig Klæderne hendes og satte sig borte i Krogen.

Da TrolDET kom hjem med Gjæstebudsfolkene, bad han Datteren — for han troede det var hende, han — at hun ogsaa skulde komme og spise.

«Nei,» svarede Gutten, «jeg vil ikke have Mad; jeg er saa stur og lei af mig.»

«Aa, du ved vel Raad for det,» sagde TrolDET, «tag Guldharpen og spil paa!»

«Ja, hvor er nu den henne da?» spurgte Askeladden igjen.

«Du ved vel det du — du har jo selv sidst brugt den; den hænger jo der over Døren!»

Gutten lod sig ikke det sige to Gange; han tog den og gik ud og ind og spillede; men ret som det var, saa skjøv han Knadetrauet ud og roede afsted, saa det fossede om Trauet.

Om en Stund syntes TrolDET at Datteren blev for længe ude, og gik efter for at se hvad der feilte hende; da saa han Gutten i Trauet langt, langt ude paa Vandet.

«Er det du som har taget de syv Sølvænderne mine?» raabte TrolDET.

«Ja,» sagde Askeladden.

«Det er du som har taget Tæppet mit, med en Sølvrunde og en Guldrunde i, ogsaa da?»

«Ja,» sagde Askeladden.

«Har du nu taget Guldharpen min med?» skreg TrolDET.

«Ja, jeg har nok det,» sagde Gutten.

«Har jeg ikke ædt op dig ligevel da?»

«Nei, det var Datter din du aad,» svarede Gutten.

Da TrolDET hørte det, blev han saa harm at han sprak; og saa roede Askeladden tilbage og tog en hel Hob Guld og Sølv med sig, saa meget som Trauet kunde bære. Da han nu kom til Kongsgaarden med Guldharpen, fik han Kongsdatteren og halve Riget, saaledes som Kongen havde lovet ham. Men Brødrene sine gjorde han vel imod, for han troede de bare havde villet hans Bedste med det de havde sagt.

2. Gjertrudsfuglen.

I de Dage da vor Herre og St. Peder gik og vandrede her paa Jorden, kom de engang ind til en Kone som sad og bagte. Hun hedte Gjertrud, og havde en rød Lue paa Hovedet. Da de havde gaaet længe, og var sultne begge, bad vor Herre hende saa vakkert om en Lefse at smage paa. Ja den skulde han da faa, men et bitte lidet Emne tog hun og kjævlede ud; ligevel blev det saa stort at det fyldte hele Takken. Nei, saa blev den Lefsen for stor; den kunde han ikke faa. Hun tog et endda mindre Emne; men da hun havde bagt det ud og bredt det paa Takken, blev den Lefsen ogsaa for stor; den kunde han heller ikke faa. Tredje Gangen tog hun et endda mindre Emne, et ørende lidet et; men ogsaa denne Gang blev Lefsen altfor stor.

«Saa har jeg ikke noget at give jer,» sagde Gjertrud. «I faar lige saa godt gaa igjen uden Smagebete, for Lefserne blir for store allesammen.»

Da blev vor Herre vred og sagde: «Fordi du undte mig saa ilde, skal du have den Straf, at du skal blive til en Fugl, og tage din tørre Føde mellem Bark og Ved, og ikke faa noget at drikke, oftere end hver Gang det regner.»

Og knapt havde han sagt det sidste Ord, saa blev hun til Gjertrudsfuglen, og fløi fra Bagstefjælen op igjennem Skorstenspiben; og endnu den Dag idag kan man se hende flyve omkring med sin røde Lue og ganske sort over hele Kroppen, efter det at Piben sværtede

hende. Hun hakker og pikker bestandig paa Trærne efter Mad, og piber mod Regnveir; for hun er altid tørst, og da venter hun Drikke.

3. Fugl Dam.

Der var engang en Konge som havde tolv Døtre, og dem holdt han saa meget af, at de altid maatte være hos ham; men hver Middag, naar Kongen sov, gik Prinsesserne ud og spadserte. Engang da Kongen tog sig sin Middagslur, og Prinsesserne var ude, blev de borte med det samme, og kom ikke igjen. Da blev der stor Sorg over hele Landet; men Kongen var den som var mest sorggiven af alle. Han lod gaa Bud ud baade i sit Rige og i fremmede, og lyse efter dem ved alle Kirker og ringe efter dem med alle Klokker over hele Landet; men Kongsdøtrene var og blev borte, og ingen vidste hvor det var blit af dem; saa kunde de vide, at de maatte være tagne i Berg.

Det varede ikke længe førend dette spurgtes vidt og bredt baade i By og Bygd, ja over mange Bygder og fremmede Lande, og saa kom Rygtet om det ogsaa til en Konge langt bort i Landene, som havde tolv Sønner. Da de fik høre om de tolv Kongsdøtrene, bad de Faderen om Lov til at reise ud og lede efter dem. Han vilde nødig give dem Lov til at reise; han var

ræd for, han aldrig skulde faa se dem igjen; men de gjorde Knæfald for Kongen og bad saa længe, saa han tilsidst maatte lade dem reise ligevel. Han rustede et Skib til dem og satte Ridder Rød til Styrmand, for han var vel kjendt paa Vandet.

De seilede omkring i lange Tider, og var oppe i alle Lande de kom til, og ledte og spurgte efter Prinsesserne; men de fik hverken hørt eller spurgt dem. Nu var der bare nogle Dage igjen, saa havde de seilet i syv Aar; da blev der en Dag en stærk Storm og sligt et Veir, at de troede de aldrig skulde komme til Land mere, og alle maatte de arbeide, saa de ikke fik Søvn paa sine Øine, saalænge Uveiret varede. Men da det led paa den tredje Dag, lagde Vinden sig, og med ett blev det blikstille. Alle var de nu saa trætte af Arbeidet og det haarde Veir, at de søvnede strax; men den yngste Kongssønnen havde ingen Ro og kunde slet ikke sove.

Mens han nu gik frem og tilbage paa Dækket, kom Skibet til en liden Ø, og paa Øen løb en liden Hund og gjøede og knistrede mod Skibet, ligesom den vilde ud paa det. Kongssønnen gik paa Dækket og lokkede og lokkede og blystrede til Hunden; des mere gjøede og knistrede den. Han syntes, at det var Synd den skulde gaa der og omkomme; han troede, at den kunde være kommen fra et Skib som var forlist i Stormen; han syntes ikke han kunde hjælpe den heller, for han troede ikke han var istand til at sætte ud Baaden alene, og de andre sov saa godt, at han ikke vilde vække dem for en Hunds Skyld. Men Veiret

var blankt og stille; saa tænkte han: du faar ligevel i Land og frelse Hunden; saa prøvede han at sætte ud Baaden, og det gik lettere end han havde troet. Han roede i Land, og gik op til Hunden, men hver Gang han greb efter den, sprang Hunden til Side, og slig holdt det ved, til han var kommen ind i et stort gildt Slot, før han vidste Ordet af det. Der gjorde Hunden sig om til en deilig Prinsesse, og i Bænken sad der en Mand saa stor og styg at Kongssønnen blev rent fælen.

«Du har ikke Bo at blive ræd,» sagde Manden — endda ræddere blev Kongssønnen, da han hørte Maalet hans — «for jeg ved vel, hvad det er du vil: der er tolv Prinser af jer, og I leder efter de tolv Prinsesserne som blev borte. Jeg ved nok hvor de er henne; de er hos Husbonden min; der sidder de paa hver sin Guldstol og lysker ham, før han har tolv Hoveder. Nu har I seilet i syv Aar, men I kommer til at seile i syv Aar til, før I finder dem. Du kunde gjerne blive her du,» sagde han, «og faa Datter min; men først maa du slaa ham ihjel; for han er en streng Herre mod os, som vi er leie allesammen, og naar han er død, blir jeg Konge i hans Sted. Men prøv nu, om du kan svinge Sværdet,» sagde TrolDET.

Kongssønnen tog fat i et gammelt rustent Sværd, som hang paa Væggen, men han kunde knapt rugge det.

«Saa faar du tage dig en Slurk af denne Flasken,» sagde TrolDET.

Da han havde gjort det, kunde han rugge det, og da han havde taget én til, kunde han løfte det, og da

han havde taget endda én, kunde han svinge Sværdet saa let som en Bagstefløi.

«Naar du nu kommer ombord,» sagde Trolldprinsen, «saa maa du gjemme Sværdet vel i Køien din, saa at Ridder Rød ikke faar se det; han er vel ikke god for at svinge det, men han vil endda blive hadsk paa dig og staa dig efter Livet. Naar saa syv Aar er omme paa tre Dage nær,» sagde han videre, «saa gaar det lige ens som nu: der kommer et stærkt Veir over jer med Storm, og naar det er forbi, blir I søvnige allesammen; da maa du tage Sværdet og ro i Land, saa kommer du til et Slot, og der staar alle Slags Vagter, baade Ulve og Bjørne og Løver; men du skal ikke være ræd for dem; for de falder dig til Fode allesammen. Men naar du kommer ind paa Slottet, saa ser du han sidder i et prægtigt Kammer, gild og tilstaset; men tolv Hoveder har han, og Prinsesserne sidder paa hver sin Guldstol og lysker hver sit Hoved. Og det Arbeidet kan du nok vide de ikke synes om. Saa maa du skynde dig at hugge af det ene Hovedet efter det andre; vaagner han og faar se dig, saa sluger han dig levende.»

Kongssønnen gik ombord med Sværdet, og det han havde faaet vide, kom han vel i Hu. De øvrige laa og sov endda, og han gjemte Sværdet i Køien sin, saa at hverken Ridder Rød eller nogen af de andre fik se det. Nu tog det til at blaase igjen, og han vækkede da de andre, og sagde at han syntes det ikke gik an at de skulde sove længer, nu da det var saadan en god Vind. Der var ingen som mærkede at han havde været borte.

Da nu de syv Aar var forbi paa tre Dage nær, saa gik det, som TrolDET havde sagt. Der kom et stærkt Uveir og Storm, som varede i tre Dage, og da det var forbi, blev de alle søvnige efter Arbeidet og lagde sig; men den yngste Kongssønnen roede i Land, og Vagterne faldt ham til Fode, og saaledes kom han til Slottet. Da han kom ind i Kammeret, sad StortrolDET og sov, som TrolD-prinsen havde sagt, og de tolv Prinsesserne sad hver paa sin Stol og lyskede hver sit Hoved. Kongssønnen vinkede til Prinsesserne, at de skulde flytte sig af Veien; de pegte paa TrolDET, og vinkede til ham at han skulde gaa sin Vei og have sig bort; men han holdt ved at gjøre Miner til dem at de skulde flytte sig unda, og saa skjønte de at han vilde frelse dem, og flyttede sig sagte bort, den ene efter den andre, og lige saa fort huggede han Hovederne af TrolDKongen, saa at Blodet tilsidst flømmede som en stor Bæk.

Da TrolDET var dræbt, roede han ombord igjen og gjemte Sværdet; han syntes nu at han havde gjort nok, og da han ikke kunde raade med at faa Liget bort, saa vilde han at de øvrige ogsaa skulde hjælpe lidt til. Derfor vækkede han dem, og sagde at det var Skam de skulde ligge og sove, mens han havde fundet Kongsdøtrene og frelst dem fra TrolDET. De andre lo af ham og sagde at han havde nok sovet lige saa godt som de, og vel saa det, og drømt at han var slig en Kar; dersom nogen skulde frelst Prinsesserne, da var det rimeligere at en af dem havde gjort det. Men den yngste Kongssønnen sagde hvorledes alt var tilgaaet, og da de fulgte med i Land, og de først fik se Blod-

bækken, og saa Slottet og Trollet, og de tolv Hoveder, og Prinsesserne, da saa de han havde sagt sandt, og nu hjalp de til med at kaste Hovederne og Kroppen i Sjøen. Alle var de nu glade; men ingen var gladere end Kongsdøtrene, som slap at sidde og lyske Trollet hele Dagen. Af alt det Guld og Sølv og de kostbare Ting som var der, tog de med sig saa meget som Skibet kunde bære, og saa gik de ombord allesammen, baade Prinserne og Prinsesserne.

Men da de var komne et Stykke ud paa Sjøen, sagde Kongsdøtrene, at i Glæden havde de glemt Guld-kronerne sine; de laa i et Skab, og dem vilde de gjerne have med. Da ingen af de andre vilde hente dem, sagde den yngste Kongssøn: «Aa ja, jeg har nu vovet saa meget før, saa jeg vel kan reise efter Guld-kronerne ogsaa, naar I vil tage ned Seilene og vente til jeg kommer igjen.» Ja, det skulde de. Men da han var kommen saa langt bort, at de ikke saa mere til ham, sagde Ridder Rød, som gjerne selv vilde være den fornemste og have den yngste Kongsdatteren, at det kunde ikke nytte at ligge stille og bie paa ham, for det kunde de nok vide, at han aldrig kom igjen; de vidste, sagde han, at Kongen havde givet ham — Ridder Rød — Magt og Myndighed, saa han seilede naar han vilde, og de skulde sige at han havde frelst Prinsesserne, og var der nogen som sagde andet, skulde han miste Livet. Prinserne torde derfor ikke gjøre andet end som Ridder Rød vilde, og saa seilede de afsted.

Imens roede den yngste Kongssønnen i Land, gik op i Slottet, fandt Skabet med Guld-kronerne i, og trælede

og drog paa det, til han fik det ned i Baaden; men da han kom der hvor han kunde se Skibet, var det borte. Da han nu slet ikke saa det paa nogen Kant, saa kunde han nok skjønne hvorledes det var gaaet til; at ro efter kunde nu ikke nytte, og han maatte derfor vende om og ro til Lands igjen. Han var nok ræd for at være alene Natten over i Slottet; men der var ikke andet Hus at faa, og saa skjød han Hjertet op i Livet, læste alle Døre og Porte i Laas, og lagde sig i et Værelse hvor der stod en opredd Seng. Men ræd var han, og ræddere blev han, da han havde ligget en Stund, og det tog til at knage og brage i Vægge og Tag, som om hele Slottet skulde revne. Med ett duskede der ned ved Siden af Sengen som et Hølæs. Saa blev det stilt igjen; men han hørte en Røst, som bad ham ikke være ræd, og sagde:

«Jeg er Fugl Dam,

«og jeg skal hjælpe dig fram.

Men det første du vaagner i Morgen, maa du gaa paa Stabburet efter fire Tønder Rug til mig, det maa jeg have til Livs til Dugur; ellers kan jeg ikke gjøre noget.»

Da han vaagnede, fik han se en urimelig stor Fugl, som havde en Fjær i Nakken, saa tyk som en halvvoxen Bjælkegran. Kongssønnen gik nu paa Stabburet efter fire Tønder Rug til Fugl Dam, og da han havde sat dem til Livs, bad han Kongssønnen at han skulde hænge Skabet med Guld kroner paa den ene Side af Halsen paa den, og tage saa meget Guld og Sølv som kunde veie ligt imod, og hænge paa den andre Siden, og saa

bad den ham sætte sig selv op paa Ryggen og holde sig vel fast i Nakkefjæren.

Saa gik det da afsted, saa det suste gennem Luften, og det varede ikke længe før de fór forbi Skibet. Kongssønnen vilde været ombord efter Sværdet, fordi han var ræd for at nogen skulde faa se det, og det havde TrolDET sagt ikke maatte ske; men Fugl Dam sagde at det fik være med det nu. «Ridder Rød faar vel ikke se det,» sagde Fuglen; «men kommer du ombord, saa staar han dig efter Livet, for han vil gjerne have den yngste Prinsessen; men hende kan du være tryg for, hun lægger et nøgent Sværd fremmenfor sig i Sengen hver Nat.»

Langt om længe kom de til TrolDprinsen, og der blev Kongssønnen saa vel modtagen, at der ikke var Maade paa det. TrolDprinsen vidste ikke alt det gode han vilde gjøre ham, fordi han havde slaaet ihjel hans Husbond og gjort ham til Konge; han havde gjerne givet ham sin Datter og det halve Land og Rige. Men han havde nu faaet saadan Godhed for den yngste af de tolv Kongsdøtrene, at han aldrig havde Ro, men vilde endelig afsted den ene Gang efter den anden. TrolDET bad ham være rolig endda en Stund, og sagde at de havde næsten syv Aar at seile, førend de kom hjem. Om Prinsessen sagde TrolDET det samme som Fugl Dam: «For hende kan du nok være tryg; hun lægger et nøgent Sværd fremmenfor sig i Sengen. Og tror du mig ikke,» sagde TrolDET, «saa kan du gaa ombord naar de seiler fremom her, og selv se efter og hente Sværdet; det maa jeg saa have igjen alligevel.»

Da de seilede forbi, havde det igjen været Uveir, og da Kongssønnen kom ombord, sov de allesammen, og hver af Prinsesserne laa med sin Prins; men den yngste laa alene med et nøgent Sværd fremmenfor sig i Sengen, og paa Gulvet foran Sengen laa Ridder Rød. Kongssønnen tog Sværdet og roede i Land igjen, uden at nogen af dem mærkede at han havde været ombord.

Men endda var ikke Kongssønnen rolig, og han vilde ofte afsted, og da det endelig led mod Enden af de syv Aar, og der bare var som en tre Uger igjen, sagde Troldekongen: «Nu kan du gjøre dig istand til at reise, siden du ikke vil blive hos os; du skal faa laant Jernbaaden min, som gaar af sig selv, bare du siger: «Baad, gaa frem!» I Baaden er der en Jernklubbe, og den Jernklubben skal du lette paa, naar du faar se Skibet lige foran dig, saa faar de slig Bør at de glemmer at se efter dig; naar du kommer ved Siden af Skibet, skal du lette paa Jernklubben igjen, saa blir det en slig Storm at de nok faar andet at gjøre end kikke efter dig, og naar du er forbi dem, skal du lette paa Klubben tredje Gangen; men du maa altid lægge den varlig ned igjen, ellers blir det sligt et Veir at I forgaar, baade du og de. Naar du saa er kommen til Lands, har du ikke nødig at bry dig videre om Baaden, men skyv den bare ud og vend den, og sig: «Baad, gaa Veien hjem, som du gik den frem!»

Da han reiste, fik han saa meget Guld og Sølv, saa meget andet gildt, og Klæder og Linned, som Troldeprinsessen havde syet til ham i den lange Tid, saa at

han var meget rigere end nogen af Brødrene sine. Han havde ikke før sat sig i Baaden og sagt: «Baad, gaa frem,» saa gik Baaden, og da han fik se Skibet midt fremfor sig, lettede han paa Klubben; saa fik de slig Bør at de glemte at se efter ham. Da han var paa Siden af Skibet, lettede han paa Jernklubben igjen, og da blev det slig en Storm og sligt et Veir, at hvide Skummet stod rundt om Skibet, og Bølgerne slog over Dækket, saa de nok havde andet at gjøre end kikke efter ham, og da han var forbi dem, lettede han paa Klubben tredje Gang, og saa fik de saa rundelig nok at gjøre, at de slet ingen Tid havde til at se efter hvad han var for en. Han kom til Land længe, længe før Skibet, og da han havde faaet alt sit ud af Baaden, skjøv han den ud igjen, vendte den om, og sagde: «Baad, gaa Veien hjem, som du gik den frem!» og saa gik Baaden.

Selv klædte han sig ud som Sjømand, og gik op i en ussel Hytte til en gammel Kjærring; hende bildte han ind at han var en stakkars Matros, at han havde været paa et stort Skib som havde forlist, og at han var den eneste som var blit frelst; og saa bad han, om hun ikke vilde laane ham Hus for sig og de Tingene han havde berget.

«Gud bære mig,» sagde Konen, «jeg kan nok ikke lade nogen faa Hus; I ser hvorledes det er her; jeg har ikke noget at ligge paa selv, og endnu mindre noget at lade andre ligge paa.»

«Ja, det er det samme,» sagde Sjømanden; naar han bare fik Tag over Hovedet, saa fik det være det samme hvorledes han laa; Hus kunde hun da ikke nægte ham, naar han vilde tage til Takke slig som hun havde det.

Om Aftenen flyttede han ind Sagerne sine, og han havde ikke faaet dem ind, før Kjærringen, som gjerne vilde høre nyt at rende med, begyndte at spørge hvad han var for en, hvor han var fra, hvor han havde været henne, hvor han skulde hen, hvad det var han havde med sig, hvad Ærende han reiste i, og om han ikke havde hørt noget til de tolv Prinsesser som var blit borte for mange Herrens Aar siden, og endda meget Andet, som det blev god Tid at tale om og regne op. Men han sagde at han var saa skrøbelig og havde saa vondt i Hovedet af det fæle Veiret som havde været, at han ikke vidste Greie paa nogen Ting. Hun maatte endelig lade ham have Ro i nogle Dage, til han var kommen sig efter det svære Arbeidet han havde havt, saa skulde hun faa vide alt hvad hun vilde, og mer til. Dagen efter tog Kjærringen igjen til at spørge og grave, men Sjømanden havde endda slig Værk i Hovedet efter Veiret, at han ikke vidste Greie paa noget; men ret som det var, saa lod han ligevel falde et Ord om at han nok vidste lidt om Kongsdøtrene. Strax fór Kjærringen afsted med det hun havde faaet vide, til alle de Sladderkjærringer som fandtes der omkring, og nu kom den ene rendende efter den andre og spurgte nyt om Kongsdøtrene, om han havde seet dem, om de kom snart, om de var paa Veien, og mer sligt. Han klagede endda over at han havde vondt i Hovedet efter Veiret, saa han ikke kunde greie alt; men saa meget sagde han, at var de ikke blit borte i det haarde Veiret som havde været, saa kom de om en fjorten Dages Tid, eller kanske før;

men han kunde ikke sige visst, om de var i Live endda, for han havde nok seet dem, men de kunde gjerne være gaaet til Bunds siden.

En af Kjærringerne fór til Kongsgaarden med dette, og sagde at der var en Sjømand i Hytten hos den og den Kjærringen, han havde seet Prinsesserne, og de kom nok om en fjorten Dages Tid, eller kanske om otte. Da Kongen hørte dette, sendte han Bud til Sjømanden, at han skulde komme og fortælle ham det selv.

«Jeg ser ikke slig ud,» sagde Matrosen, «jeg har ikke slige Klæder at jeg kan komme frem for ham.» Men Kongens Ærendsvend sagde at han endelig skulde komme; Kongen vilde og maatte tale med ham, enten han var slig eller slig, for der var endnu ingen som havde kunnet give ham nogen Melding om Prinsesserne.

Saa gik han til Kongsgaarden og kom ind til Kongen, som spurgte ham, om det var sandt, at han havde seet noget til Prinsesserne.

«Ja, det har jeg,» sagde Sjømanden, «men jeg kan ikke vide om de lever endnu, for da jeg saa dem, var det sligt Veir at vi forliste; men hvis de endnu er til, kommer de nok om en fjorten Dages Tid, og kanske før.»

Da Kongen hørte det, blev han næsten ude af sig af Glæde, og da det led mod den Tiden som Sjømanden havde sagt de skulde komme, drog Kongen imod dem ned til Stranden i fuld Stas, og der var stor Glæde over hele Landet, da Skibet kom med Prinsesserne

og Prinserne og Ridder Rød; men ingen var gladere end den gamle Konge, som havde faaet igjen Døtrene sine. Alle de elleve ældste Prinsesser var ogsaa glade og lystige; men den yngste, som skulde have Ridder Rød, hun graat og var altid sorgfuld; Kongen syntes ilde om dette, og spurgte hvorfor hun ikke var munter og lystig som de andre Prinsesser: hun havde da Ingen-ting at være sturen for, nu da hun var sluppen fra TrolDET og skulde faa en saadan Mand som Ridder Rød. Men hun torde ikke sige noget, for Ridder Rød havde sagt, han vilde tage Livet af den som fortalte hvorledes det var gaaet til.

Men en Dag da de holdt paa at sy paa Bryllups-stasen, kom der ind en i en stor Matroskjole med et Kræmmer-Skab paa Ryggen, og spurgte om Prinsesserne ikke skulde handle Stas af ham til Brylluppet; han havde saa mange rare og kostelige Ting, baade af Guld og Sølv. Jo, det kunde nok hænde det. De saa paa Varerne, og de saa paa ham, for de syntes de drog Kjendsel baade paa ham og mange af de Tingene han havde.

«Den som har saa meget gildt,» sagde den yngste Prinsessen, «har vist noget som er endda gildere, og som kunde passe endda bedre for os.»

Det kunde nok være, sagde Kræmmeren.

Men de andre hyssede paa hende, og bad hende mindes hvad Ridder Rød havde truet med.

Nogen Tid efter sad Prinsesserne ved Vinduet en Dag, og saa kom Kongssønnen igjen med den store Matroskjolen paa sig og Skabet med Guld kroner paa

Ryggen. Da han kom ind i Storstuen i Kongsgaarden, lukkede han op Skabet for Prinsesserne, og da de nu kjendte igjen hver sin Guldkrone, sagde den yngste: «Jeg synes det er Ret, at den som har frelst os, faar den Løn han har fortjent, og det er ikke Ridder Rød, men han som kom med Guldkronerne vore — han har frelst os.» Da kastede Kongssønnen af sig Matroskjolen, og stod der meget gildere end alle de andre; og saa lod den gamle Konge Ridder Rød aflive. Nu blev der først rigtig Glæde paa Kongsgaarden; hver tog sin, og saa blev der Bryllup, saa det hørtes og spurgtes over tolv Kongeriger.

4. Spurningen.

Der var engang en Konge; han havde en Datter, som var saa vrien og vrang i Ord, at ingen kunde maalbinde hende. Han satte da ud, at den som kunde gjøre det, skulde faa Prinsessen til Ægte og det halve Kongerige til. Tre Brødre, som havde hørt dette, vilde ogsaa ud og prøve Lykken. Først gik de to ældste, som troede de var klogest; men de kom ingen Vei med hende, og blev straffede til. Saa gik Askeladden af Gaarde. Da han var kommen et Stykke paa Veien, fandt han en Vidjespænding; den tog han op. Da han havde gaaet et Stykke til, fandt han et Skaalsbrot; det tog han ogsaa op. Da han var kommen lidt længer,

fandt han en død Skjære, og lidt derfra et kroget Bukkehorn; om lidt igjen fandt han Mage til det, og just som han gik over Jorderne ved Kongsgaarden, hvor der var bredt ud Gjødse, fandt han en udgaaet Skosaale. Alle disse Tingene tog han med sig til Kongsgaarden, og saa kom han ind til Prinsessen.

«God Dag,» sagde han.

«God Dag,» sagde hun, og vred paa sig.

«Faar jeg stegt Skjæren min?» spurgte han.

«Jeg er ræd hun sprækker,» svarede Prinsessen.

«Aa det har ingen Nød, jeg slaar om denne Vidjespændingen,» sagde Gutten, og tog frem den.

«Fedtet render af hende,» sagde Prinsessen.

«Jeg holder under dette,» sagde Gutten, og viste frem Skaalsbrotet.

«Du er saa kroget i Ord du,» sagde Prinsessen.

«Nei, jeg er ikke kroget, men dette er kroget det,» sagde han, og tog op det ene Bukkehornet.

«Nei, nu har jeg aldrig seet Magen!» raabte Prinsessen.

«Her ser du Magen,» sagde Gutten og tog frem det andre Hornet.

«Jeg mener du er udgaaet for at maaltbinde mig du, jeg?» sagde Prinsessen.

«Nei, jeg er ikke udgaaet, men den er udgaaet den,» svarede Gutten, og drog frem Skosaalen.

Saa var Prinsessen maaltbundet.

«Nu er du min,» sagde Gutten, og saa fik han hende og det halve Land og Rige attpaa.

5. Rige Per Kræmmer.

Der var engang en Mand, som de kaldte Rige Per Kræmmer, fordi han havde faret om med Kram og samlet mange Penge, saa han var blit en rig Mand. Denne Rige-Per havde en Datter, og hende holdt han saa gjæv, at alle de Friere som kom til hende, fik Afslag, for han syntes at ingen var god nok til hende. Da det gik slig med alle, saa kom der tilsidst ingen, og da det begyndte at drage ud i Aarene, saa blev Per ræd for at hun ikke skulde blive gift.

«Jeg undres rigtig paa,» sagde han til sin Kone, «hvorfor der ikke kommer nogen og frir til Datter vor, som er saa rig? Det skulde da være rigtig rart, om der ikke skulde være nogen som vilde have hende, for Penge har hun, og flere faar hun. Jeg mener jeg faar reise til Stjernefikkerne, og spørge dem om hvem hun skal have; for her kommer jo slet ikke et Mors Liv.»

«Hvorledes kan Stjernefikkerne svare paa det da?» spurgte Konen.

«Jo, de læser Alting i Stjernerne de,» sagde Rige-Per.

Han tog med sig mange Penge til Stjernefikkerne, og bad dem, om de vilde se paa Stjernerne og sige ham hvad Mand hans Datter skulde faa. Stjernefikkerne saa paa Stjernerne, men de sagde at de ikke kunde se det. Men Per bad dem at de maatte se bedre efter og endelig sige ham det, han skulde betale dem godt for det. Stjernefikkerne saa da bedre efter,

og sagde at hans Datter skulde faa til Mand det Møllerbarnet, som netop var kommen til Verden, i den Kværnen som laa strax nedenfor Gaarden til Rige-Per. Per gav Stjernebrikkerne hundrede Daler og reiste hjem med den Underretningen han havde faaet. Han syntes det var altfor urimeligt, at hans Datter skulde faa en til Mand som nylig var kommen til, og det en som var saa ringe. Det sagde han ogsaa til sin Kone, og sagde: «Jeg undres om de ikke skulde ville sælge mig Gutten, saa skal vi nok blive af med ham.»

«Jo det tænker jeg nok,» sagde Konen, «det er jo fattige Folk.»

Per gik da ned i Kværnen, og spurgte Konen om hun ikke vilde sælge ham Sønnen sin; hun skulde faa mange Penge for ham. Nei, det vilde hun slet ikke. «Jeg kan ikke vide hvorfor du ikke vil det,» sagde Per Kræmmer; «det er da bare Armoden med jer, og Gutten skal ikke lette den, kan jeg tro;» men hun var saa glad i Gutten, at hun ikke vilde miste ham. Da Mølleren kom ind, sagde Per det samme til ham, og lovede at han skulde give ham sex hundrede Daler for Gutten, saa de kunde kjøbe sig en Gaard, og slippe at male for Folk, og sulte, naar der ikke var Kværnvand. Det syntes Mølleren godt om, og han talte med Konen, og saa fik Rige-Per Gutten. Moderen graat og bar sig ilde; men Per trøstede hende med at han skulde have det godt; men de maatte love at de ikke skulde spørge efter ham, for han vilde sætte ham langt bort i andre Lande, til at lære fremmede Sprog.

Da Per Kræmmer var kommen hjem med Gutten,

lod han snedkre en liden Kiste, som var saa fint tilstelt at det var en Lyst at se. Den tættede han med Beg, lagde Møllergutten i den, læste igjen Laasen, og satte den ud i Elven, saa Strømmen fór afsted med den. Nu er jeg kvit ham, tænkte Per Kræmmer. Men da Kisten havde seilet langt nedover Elven, kom den ind i en Vandrende til et andet Kværnbrug og fór gjennom den ned paa Kværnkallen, saa at Kværnen stansede. Manden gik da ned og skulde se efter hvad det var som stansede Kværnen, fandt Kisten, og tog den med sig op.

Da han kom hjem til Konen om Middagen, sagde han: «Jeg undres rigtig paa hvad der kan være for noget i denne Kisten; den kom farende ned paa Kværnkallen gjennom Renden og stansede Kværnen for mig idag.»

«Det skal vi snart faa vide,» sagde Konen, «Nøklen staar jo i Laasen; luk bare op.» Da de lukkede op, laa der det vakreste Barn nogen vilde se, og de blev glade og vilde beholde Gutten; for selv havde de ingen Børn, og saa vidt til Aars var de at de heller ikke kunde vente at faa nogen mere.

Da det nu led om nogen Tid, tog Per Kræmmer igjen til at undres, om der ikke vilde komme nogen Friere til hans Datter, som var saa rig og havde saa mange Penge. Men der kom ingen, og saa reiste han igjen til Stjernekekikkerne, og bød dem mange Penge, hvis de kunde sige ham hvem hans Datter skulde faa til Mand.

«Vi har jo sagt dig at hun skal faa den Møllergutten dernede,» sagde Stjernekekikkerne.

«Ja, det er godt og vel nok,» sagde Per Kræmmer; «men ham er det nu gaaet galt med, saa han er kommen af Dage; og kunde jeg faa vide hvem min Datter skal have til Mand, saa vilde jeg gjerne give jer to hundrede Daler.»

Stjernekekikkerne saa paa Stjernerne igjen, men saa blev de vrede og sagde: «Hun skal alligevel have den Møllergutten som du satte ud i Elven og vilde gjøre Ende paa, for han lever endnu, og er i den Kværnen som ligger saa og saa langt nedenfor.» Per Kræmmer gav dem to hundrede Daler for Spaadommen, og tænkte paa, om han da ikke skulde kunne blive af med den Møllergutten.

Det første Per Kræmmer gjorde, da han kom hjem, var at reise ned til Kværnen. Da var Gutten saa stor at han havde staaet paa Kirkegulvet, og han gik i Kværnen og hjalp til. En vakker Gut var det blit af ham.

«Kunde du ikke lade mig faa den Gutten du?» sagde Per Kræmmer til Mølleren.

«Nei, kan jeg ei,» svarede han; «jeg har fostret ham op som min egen, og han har skikket sig vel, saa jeg nu kan have Hjælp og Nytte af ham i Kværnen, for selv begynder jeg at blive gammel og skrøbelig.»

«Ja, saa gaar det mig ogsaa,» sagde Per Kræmmer, «og derfor vilde jeg gjerne have en som jeg kunde lære op til at handle. Vil du lade mig faa ham, skal jeg give dig sex hundrede Daler, saa kunde du købe dig en Gaard, og leve i Ro og Fred paa dine gamle Dage.»

Ja, da Mølleren hørte det, lod han Per Kræmmer faa Gutten.

De to reiste nu vidt omkring med Kram og handlede, til de kom til et Gjæstgiversted som laa ved Kanten af en stor Skog. Derfra sendte Per Gutten hjem med et Brev til Konen sin — for bent over Skogen var det ikke langt — og bad ham at han skulde sige til hende, at hun skulde gjøre det som stod i Brevet, saa snart som muligt. Men i Brevet stod der, at hun strax paa Øieblikket skulde tænde op et stort Baal og kaste Møllergutten paa det, og hvis hun ikke gjorde det, da skulde hun brændes levende selv. Gutten gik afsted med Brevet over Skogen. Da det led mod Kvelden, kom Gutten til en Gaard langt borte i Skogen, og der gik han ind; i Huset fandt han ingen Menne-sker; men i et Værelse stod der en opredd Seng, og den lagde han sig tvers over. Brevet havde han sat under Hattebaandet sit, og Hatten lagde han over Ansigtet. Da Røverne kom hjem, — for paa Gaarden holdt der til tolv Røvere — og de saa Gutten ligge paa Sengen, undredes de paa hvad han var for en, og en af dem tog Brevet og brækkede og læste det. «Hm, hm,» sagde han, «det er Per Kræmmer som er ude; men nu skal vi gjøre ham et Puds, for det vilde være Synd, om den gamle Skarven skulde faa gjort Ende paa slig en ung vakker Gut.» Saa skrev Røverne et andet Brev til Per Kræmmers Kone, og fæstede det under Hattebaandet mens Gutten sov, og i det Brevet satte de, at hun øieblikkelig skulde holde Bryllup for Datteren og Møllergutten, og give dem Heste og

Fæ og Redskab, og sætte dem i fuld Vei paa den Gaarden som han havde opunder Aasen, og hvis det ikke var gjort til han kom hjem, saa skulde hun komme til at lide Straf for det.

Den anden Dag lod Røverne Gutten gaa, og da han kom hjem og gav hende Brevet, sagde han at han skulde hilse fra Per Kræmmer, og sige at hun skulde gjøre som der stod i Brevet, og det paa flyvende Timen. «Du maa have tjent ham som en bra Gut,» sagde Kræmmerkjærringen til Møllergutten, «siden han kan skrive slig nu; for den Gangen I reiste, var han saa gal paa dig, at han ikke vidste hvordan han skulde faa dig af Dage.» Hun lagede da strax til Bryllup og satte dem i Vei med Heste og Fæ og alskens Redskab paa Gaarden opunder Aasen.

Ikke længe efter kom Per Kræmmer hjem igjen, og det første han spurgte om, var, om hun havde gjort det han havde skrevet i Brevet.

«Ja, jeg syntes nok det var rart, men jeg torde ikke andet,» sagde hun.

Saa spurgte Per hvor Datteren var.

«Du kan vel vide hvor hun er,» sagde Konen; «hun er jo hos ham, paa Gaarden opunder Aasen, slig som der stod i Brevet.»

Da Per Kræmmer fik høre hvorledes det hang sammen, og han fik se Brevet, blev han saa sint, at han var færdig at springe i Stykker, og han satte strax afsted op paa Gaarden til de unge Folk.

«Det er vel nok, min Gut, at du har faaet Datter min,» sagde han til Møllergutten; «men vil du tænke

paa at beholde hende, maa du gaa til Dragen af Dybenfart og skaffe mig tre Fjær af Stjerten paa ham, for den som har dem, kan faa hvad han vil.»

«Hvor skal jeg finde ham da?» sagde Maagen hans.

«Det faar blive din Sag; ikke ved jeg det,» sagde Per Kræmmer.

Gutten gav sig trøstig paa Veien, og da han havde gaaet i nogen Tid, kom han til en Kongsgaard. Her faar jeg gaa ind og spørge mig for, tænkte han, for slige Folk er bedre kjendte i Verden end andre, og kanske jeg her kunde faa vide Veien. Kongen spurgte ham hvor han var fra, og hvad Ærende han reiste i.

«Jeg skal til Dragen af Dybenfart og have tre Fjær af Stjerten paa ham, om jeg bare kunde finde ham,» sagde Gutten.

Det skulde der Lykke til, mente Kongen, «for jeg har aldrig hørt at nogen er kommen tilbage fra ham,» sagde han; «men skulde du træffe ham, saa kunde du gjerne spørge ham fra mig, hvorfor jeg ikke kan faa rent Vand i Brønden min, som jeg har kastet op den ene Gangen efter den andre, men aldrig kan jeg faa rent Vand i den.»

«Ja, jeg skal saa gjøre,» sagde Gutten.

Paa Kongsgaarden levede han vel og fik baade Niste og Penge, da han reiste.

Mod Kvelden kom han til en anden Kongsgaard. Da han kom ind i Kjøkkenet, kom Kongen ud og spurgte hvor han var fra, og hvad Ærende han reiste i.

«Jeg skal til Dragen af Dybenfart og have tre Fjær af Stjerten paa ham,» sagde Gutten.

«Der vil nok Lykke til det,» sagde Kongen, «for endnu har jeg ikke hørt at nogen er kommen tilbage fra ham. Men skulde du komme frem, saa kan du gjerne spørge ham fra mig, hvor min Datter er, som blev borte for mange Aar siden,» sagde han. «Jeg har baade ledt og lyst efter hende fra alle Kirker; men ingen har kunnet sige mig noget om hende.»

«Skal saa gjøre,» sagde Gutten.

Paa Kongsgaarden levede han godt og vel, og da han gik, fik han baade Niste og Penge.

Da det led mod Kvelden igjen, kom han til endda en Kongsgaard. Her kom Dronningen ud i Kjøkkenet og spurgte ham hvor han var fra, og hvad Ærende han reiste i.

«Jeg skal til Dragen af Dybenfart og have tre Fjær af Stjerten paa ham,» sagde Gutten.

«Der skal nok Lykke til det,» sagde Dronningen, «for jeg har aldrig hørt at nogen er kommen tilbage fra ham. Men skulde du finde ham, saa kunde du gjerne spørge ham fra mig, hvor jeg skal finde Guld-nøklerne mine, som jeg har mistet.»

«Jeg skal saa gjøre,» sagde Gutten.

Da han havde gaaet en Stund, kom han til en stor bred Elv. Mens han stod og undredes paa hvorledes han skulde komme over den, eller om han skulde gaa langs med, kom der en gammel krogrygget Mand og spurgte hvor han skulde hen.

«Jeg skal nok til Dragen af Dybenfart jeg, om

der var nogen som kunde sige mig hvor jeg skal finde ham.»

«Det kan jeg nok sige dig,» sagde Manden, «for jeg gaar her og sætter over dem som skal til ham; han bor strax ovenfor; naar du bare kommer op paa Bakken, ser du Slottet hans, og faar du snakke med ham, saa kan du gjerne spørge ham fra mig, hvor længe jeg skal gaa her og sætte over.»

«Jeg skal saa gjøre,» sagde Gutten.

Manden tog ham paa Ryggen og bar ham over Elven, og da han var kommen op paa Bakken, saa han Slottet og gik ind. Der var Prinsessen alene hjemme.

«Men kjære vene, tør der komme kristne Folk hid?» sagde hun. «Det har der ikke været her siden jeg kom, og det er nok bedst du ser at komme afsted igjen, saa snart du kan, for naar Dragen kommer hjem, saa lugter han dig, og saa sluger han dig med det samme, og mig gjør du ogsaa ulykkelig.»

«Nei,» sagde Gutten, «jeg kan ikke gaa, førend jeg har faaet tre Fjær af Stjerten paa ham.»

«Det faar du aldrig,» sagde Prinsessen.

Men Gutten vilde ikke gaa, han vilde bie paa Dragen og faa Fjærene af Stjerten og Svar paa Spørgsmaalene.

«Ja, siden du er saa strid paa det, saa faar jeg vel se om jeg kan hjælpe dig,» sagde Prinsessen. «Prøv om du kan løfte Sværdet som hænger paa Væggen der.»

Nei, Gutten kunde ikke rugge det engang.

«Ja, saa faar du tage dig en Slurk af denne Flasken,» sagde Prinsessen.

Da Gutten havde siddet en Stund, saa skulde han til at prøve igjen; da kunde han netop rugge det.

«Du faar nok tage dig en Slurk til,» sagde Prinsessen, «og saa faar du sige mig Ærendet dit.»

Han tog sig en Slurk, og saa fortalte han, at der var en Konge som havde bedt ham om at spørge Dragen, hvorfor han ikke kunde faa rent Vand i Brønden sin; fra en anden skulde han spørge, hvor det var blit af hans Datter, som var blit borte for mange Aar siden, og for en Dronning skulde han spørge Dragen, hvor det var blit af hendes Guldnøkler, og endelig saa skulde han spørge Dragen fra Færgemanden, hvor længe han skulde gaa der nede og sætte over.

Da han nu tog fat i Sværdet, kunde han løfte det, og da han havde faaet sig en Slurk til, kunde han svinge det.

«Skal ikke Dragen gjøre Ende paa dig med det samme, saa maa du krybe under Sengen,» sagde Prinsessen, da det led mod Kvelden, «for nu kommer han snart hjem; og der maa du ligge saa stille at han ikke mærker dig. Naar vi saa har lagt os, saa skal jeg spørge ham; men da maa du høre godt efter og lægge vel Mærke til hvad han svarer; og under Sengen maa du blive liggende, til alt er stilt og Dragen søvner igjen; kryb saa sagte frem og tag Sværdet med dig, og naar han saa staar op, maa du passe paa at hugge Hovedet af ham med ett Hugg, og med det samme

nappe de tre Fjærene; ellers river han dem af selv, for at ingen skal have godt af dem.»

En Stund efter at Gutten var krøben under Sengen, kom Dragen hjem.

«Her lugter saa kristen Mands Ben!» sagde Dragen.

«Aa ja, der kom en Ravn flyvende med et Mandeben i Næbbet og satte sig paa Taget,» sagde Prinsessen, «det maa være det du kjender Lugten af.»

«Ja saa,» sagde Dragen.

Saa satte Prinsessen frem Maden, og da de havde spist, lagde de sig. Men da de havde ligget en Stund, sov Prinsessen saa uroligt, og med ett saa kvak hun.

«Au da!» sagde hun.

«Hvad feiler dig?» sagde Dragen.

«Aa, jeg sover saa uroligt,» sagde Prinsessen, «og saa havde jeg saadan underlig Drøm.»

«Hvad drømte du da?» sagde Dragen.

«Jeg syntes, at der kom en Konge her og spurgte dig hvorledes han skulde bære sig ad for at faa rent Vand i Brønden sin,» sagde Prinsessen.

«Aa, det kunde han nok vide selv,» sagde Dragen; «naar han graver om Brønden og tager op den gamle raadne Stokken som ligger paa Bunden, saa faar han rent Vand igjen; men lig nu bare rolig og drøm ikke igjen.»

Da Prinsessen havde ligget lidt, saa blev hun saa urolig og begyndte at kaste sig i Sengen, og saa kvak hun igjen: «Au da!»

«Hvad er der nu paa Færde igjen?» sagde Dragen.

«Aa, jeg sover saa uroligt, og saa havde jeg saadan en underlig Drøm,» sagde Prinsessen.

«Det var da svare til Drømming paa dig,» sagde Dragen; «hvad drømte du nu da?»

«Jeg syntes, der kom en Konge her og spurgte dig hvor det var blit af hans Datter, som var blit borte for mange Aar siden,» sagde Prinsessen.

«Det er du det,» sagde Dragen; «men dig faar han aldrig se mere. Men nu beder jeg dig at du lader mig have Nattero og ikke ligger og drømmer mere, ellers knækker jeg Sidebenene paa dig.»

Prinsessen havde ikke ligget længe, førend hun begyndte at blive urolig igjen; ret som det var, saa kvak hun: «Au da!» sagde hun.

«Naa, er det nu saa igjen! Hvad er der paa Færde nu da?» sagde Dragen; da var han saa vild og søvngrætt, saa han var nær ved at flyve i Flint.

«Aa, du maa ikke blive vred,» sagde Prinsessen; «men jeg havde saadan en underlig Drøm.»

«Det var da Fanden til Drømming! Hvad drømte du nu da?» sagde Dragen.

«Jeg syntes, der kom en Dronning hid, som spurgte dig om du kunde sige hende, hvor hun skulde finde igjen de Guld nøklerne sine som hun har mistet.»

«Aa, hun kan se efter mellem Buskene, der hun laa den Gangen hun ved nok, saa finder hun dem,» sagde Dragen. «Men lad mig nu være i Fred for flere Drømme.»

Saa sov de en Stund, men da begyndte Prinsessen at blive saa urolig igjen, og ret som det var, saa kvak hun: «Au da!»

«Du blir nok ikke bra, før jeg faar knækket Nakkebenet paa dig,» sagde Dragen; da var han saa gal, at Gnisterne sprutede af ham. «Hvad er der paa Færde nu igjen da?»

«Aa, du maa slet ikke være vond paa mig, jeg kan ikke gjøre for det,» sagde Prinsessen; «men jeg havde saadan underlig Drøm.»

«Det var ikke Maade med Drømning heller,» sagde Dragen, «hvad drømte du nu da?»

«Jeg syntes, at Færgemanden ved Sundstedet her nede kom og spurgte hvor længe han skal gaa der og sætte over,» sagde Prinsessen.

«Det dumme Bæstet, det kan han snart slippe,» sagde Dragen, «naar der kommer en som vil over, og han kaster ham ud i Elven og siger: Sæt nu du over, til du blir afløst! Men lad mig nu have Ro for Drømmene dine, ellers blir der en anden Dans.»

Prinsessen lod ham da sove i Fred. Men saasnart det blev stilt, og Møllergutten bare hørte Dragen snorke, krøb han frem. Før det var lyst, stod Dragen op, men han var knapt kommen med begge Benene paa Gulvet, før Gutten hug af Hovedet og nappede tre Fjær af Stjerten paa ham. Da blev der stor Glæde, og baade Gutten og Prinsessen tog saa meget Sølv og Guld og Penge og andre Kostbarheder, som de kunde faa med, og da de kom til Sundet, tullede de Færgemanden saa rent bort, ved alt det han fik at bære over, at han glemte at spørge om hvad Dragen havde sagt, til altsammen og Gutten og Prinsessen var over.

«Det er sandt, du,» sagde han, da de skulde afsted, «spurgte du Dragen om det som jeg bad dig om?»

«Jaha,» sagde Gutten, «han sagde, at naar der kommer en som vil over, saa skal du kaste ham midt ud i Elven og sige: Sæt nu du over, til du blir afløst, — saa blir du fri.»

«Aa tvi være dig!» sagde Sundmanden, «havde du sagt det før, skulde du faaet løse mig af.»

Da de kom til den første Kongsgaarden, spurgte Dronningen, om han havde spurgt Dragen om Guld-nøklerne hendes.

«Ja,» svarede Gutten, og hviskede til Dronningen: «han sagde at du skulde lede mellem Buskene, der du laa den Gangen du ved nok.»

«Hys, hys, sig Ingenting,» sagde Dronningen, og gav Gutten hundrede Daler.

Da han kom til den andre Kongsgaarden, spurgte Kongen, om han havde snakket til Dragen om det han bad ham om.

«Ja,» sagde Gutten, «det gjorde jeg, og her er Datter din.»

Da blev Kongen saa glad, at han gjerne havde givet Møllergutten Prinsessen og det halve Riget. Men da han var gift før, saa fik han to hundrede Daler og Heste og Vogn og saa meget Guld og Sølv som han kunde føre med sig.

Da han nu kom til den tredje Kongsgaard, kom Kongen ud og spurgte, om han havde spurgt Dragen om det han bad om.

«Ja,» svarede Gutten, «han sagde, at du skulde

kaste op Brønden og tage op den gamle raadne Stokken som ligger paa Bunden, saa faar du nok rent Vand.» Da gav Kongen ham tre hundrede Daler.

Derfra reiste han lige hjem, og han var saa tilstaset med Guld og Sølv, og saa gild at det lyste og lavede af ham; og nu var han meget rigere end Per Kræmmer. Da Per fik Fjærene, havde han ikke noget at sige mod Giftermaalet; men da han fik se al Rigdommen, spurgte han, om der var saa meget hos Dragen. «Ja,» sagde Gutten, «der var meget mere end jeg kunde faa med, der er saa meget at det blir mange Hestelæs, og hvis du vil reise did, saa er der visst nok til dig ogsaa.» Ja, Per Kræmmer vilde reise did. Saa sagde Maagen ham Veien saa vel at han slap at spørge sig frem; «men Hestene,» sagde han, «er det bedst du sætter igjen paa denne Side Elven, for den gamle Sundmanden han hjælper dig nok over.»

Per reiste da, og stor Niste tog han med sig og mange Heste; men dem satte han efter sig ved Elven, saaledes som Gutten havde sagt. Saa tog Sundmanden ham paa Ryggen, og da de kom et Stykke udi, kastede han ham midt ud i Elven og sagde: «Nu kan du gaa her og sætte over, til du blir afløst!» Og har ingen løst ham af, saa gaar Rige Per Kræmmer der og sætter over den Dag idag.

6. Askeladden som kapaad med TrolDET.

Der var engang en Bonde som havde tre Sønner; han var i smaa Kaar og gammel og svag, og Sønnerne vilde ikke tage sig noget til. Til Gaarden hørte en stor god Skog, og den vilde Faderen at Gutterne skulde hugge i, og se at faa betalt noget paa Gjælden.

Langt om længe fik han dem ogsaa paa det Trav, og den ældste skulde ud og hugge først. Da han var kommen bort i Skogen og begyndte at hugge paa en gammel skjægget Gran, kom der et stort digert TrolD til ham. «Dersom du hugger i min Skog, skal jeg dræbe dig!» sagde TrolDET. Da Gutten hørte det, kastede han Øxen og lagde hjem igjen det bedste han kunde. Han kom rent andpusten hjem og fortalte det som var hændt ham; men Faderen sagde at han var et Harehjerter; TrolDene havde aldrig skræmt ham fra at hugge, da han var ung, mente han.

Anden Dag skulde den andre Sønnen afsted, og da gik det netop lige ens. Da han vel havde hugget nogle Hugg i Granen, kom TrolDET til ham med og sagde: «Dersom du hugger i min Skog, skal jeg dræbe dig!» Gutten torde knapt se paa ham, kastede Øxen og tog til Bens ligesom Broderen, og vel saa fort. Da han kom hjem igjen, blev Faderen sint, og sagde at aldrig havde TrolDene skræmt ham, da han var ung.

Tredje Dagen vilde Askeladden i Vei. «Ja du,» sagde de to ældste, «du skal vel klare det, du som aldrig har været ude af Døren!»

Han svarede ikke noget paa det Askeladden, men bad bare om at faa dygtig Niste med sig. Moderen havde ingen Sul, og saa hængte hun paa Gryden for at briste lidt til ham; det fik han i Skræppen og lagde af Gaarde.

Da han havde hugget en liden Stund, kom Trol-det til ham ogsaa og sagde: «Dersom du hugger i min Skog, skal jeg dræbe dig!»

Men Gutten var ikke sen; han sprang bort i Skogen efter Osten, og krystede den, saa Mysen skvat. «Tier du ikke still,» skreg han til Trol-det, «skal jeg klemme dig, som jeg klemmer Vandet af denne hvide Stenen!»

«Nei, kjære, spar mig,» sagde Trol-det, «jeg skal hjælpe dig at hugge.»

Ja, paa det Vilkaar sparede da Gutten ham, og Trol-det var dygtig til at hugge, saa de fik fældet og afhugget mange Tylter om Dagen.

Da det led mod Kvelden, sagde Trol-det: «Nu kan du følge med hjem, det er nærmere til mig end til dig.»

Ja, Gutten blev med, og da de kom hjem til Trol-det, skulde han gjøre op Varmen paa Peisen, mens Gutten skulde gaa efter Vand til Grødgryden; men der stod to Jernbøtter, saa store og tunge at han ikke engang orkede at løfte dem af Flekken.

Saa sagde Gutten: «Det er ikke værdt at tage med sig disse Fingerbørene; jeg vil gaa efter hele Brønden jeg.»

«Nei, kjære vene,» sagde Trol-det, «jeg kan ikke

miste Brønden min; -gjør du op Varmen, skal jeg gaa efter Vand.»

Da han kom tilbage med Vandet, kogte de op en dygtig stor Grødgryde.

«Det er det samme,» sagde Gutten, «vil du som jeg, skal vi kapæde.»

«Aa ja!» svarede TrolDET, for det tænkte han altid han skulde staa sig i.

Ja, de satte sig til Bords; men Gutten tog uformærkt Skindskræppen og knyttede foran sig, og saa øste han mer i Skræppen end han aad selv. Da Skræppen var fuld, tog han op Tollekniven sin og rispede en Flænge i Skræppen. TrolDET saa paa ham, men sagde ikke noget.

Da de havde ædt en god Stund til, lagde TrolDET bort Skeen; «nei, nu orker jeg ikke mer,» sagde han.

«Du skal æde!» svarede Gutten, «jeg er knapt halvmæt endnu jeg. Gjør du som jeg gjorde, og skjær et Hul paa Maven, saa æder du saa meget du vil.»

«Men det gjør vel grulig vondt?» spurgte TrolDET.

«Aa ikke noget som er at tale om,» svarede Gutten.

Saa gjorde TrolDET som Gutten sagde, og saa kan en vel vide han satte Livet til; men Gutten tog alt det Sølv og Guld som fandtes i Berget, og gik hjem med. Med det kunde han altid faa betalt noget paa Gjælden.

7. Om Gutten som gik til Nordenvinden og krævede Melet igjen.

Der var engang en gammel Kone som havde en Søn, og da hun var ussel og skrøbelig, saa skulde Gutten, Søn hendes, gaa paa Stabburet for hende efter Grødmel til Middags. Men da han steg ud paa Stabburstrappen, saa kom Nordenvinden flygende, tog Melet fra ham og fór op i Veiret med det. Gutten gik paa Stabburet efter mere, men da han steg ud paa Trappen, kom Nordenvinden flygende igjen og tog Melet fra ham, og slig gik det ogsaa den tredje Gang. Dette blev Gutten harm for, og han syntes det var urimeligt, at Nordenvinden skulde fare saaledes frem, og saa tænkte han, han fik lede ham op og kræve Melet tilbage.

Han lagde da afsted; men Veien var lang, og han gik og han gik; endelig saa kom han da til Nordenvinden.

«God Dag,» sagde Gutten, «og Tak for sidst.»

«God Dag,» svarede Nordenvinden — han var grov i Maalet — «og selv Tak for sidst. Hvad vil du?» sagde han.

«Aa,» sagde Gutten, «jeg vil nok bede dig, om du vil være saa god at lade mig faa igjen det Melet du tog fra mig paa Stabburstrappen; for lidet har vi, og naar du skal fare slig og tage det Grandet vi har, saa blir det ikke andet end Sveltihjel.»

«Jeg har ikke noget Mel,» sagde Nordenvinden; «men siden du er saa nødig, skal du faa en Dug, som

skaffer dig alt hvad du kan ønske, naar du bare siger: Dug, bred dig ud og dæk op med alle Slags kostelige Retter!»

Det var Gutten vel nøid med. Men da Veien var saa lang at han ikke kunde naa hjem om Dagen, gik han ind til en Gjæstgiver paa Veien, og da de som var der, skulde til at æde til Kvelds, lagde han Dugen paa et Bord som stod i Krogen, og sagde: «Dug, bred dig ud og dæk op med alle Slags kostelige Retter!» Aldrig før havde han sagt det, saa gjorde Dugen det, og alle syntes det var en herlig Ting; men ingen likte den bedre end Gjæstgiverkonen. Det var ikke stort Bry med Steging og Koging, med Duging og Dækking, med Henting og Fremsætting paa det Bordet, tænkte hun. Da det derfor led ud paa Natten, saa alle sov, tog hun Guttens Dug og lagde en anden i Steden, som var akkurat ligedan som den han havde faaet af Nordenvinden, men som ikke kunde dække op med Havrelfse engang.

Da Gutten vaagnede, tog han Dugen sin og gik afsted med, og den Dagen kom han hjem til Moderen.

«Nu,» sagde han, «har jeg været hos Nordenvinden; det var en skikkelig Mand, for han gav mig denne Dugen, og naar jeg bare siger til den: Dug, bred dig ud og dæk op med alle Slags kostelige Retter! saa faar jeg al den Mad jeg kan ønske mig.»

«Ja, det ved jeg visst,» sagde Moderen, «men jeg tror det ikke, før jeg ser det.»

Gutten skyndte sig, satte frem et Bord, lagde Dugen paa det, og sagde: «Dug, bred dig ud og dæk

op med alle Slags kostelige Retter!» men Dugen dækkede ikke op med en Bete Fladbrød engang.

«Der blir ikke anden Raad end jeg faar gaa til Nordenvinden igjen da,» sagde Gutten, og lagde afsted. Ud paa Eftermiddagen kom han did, hvor Nordenvinden boede.

«God Kveld,» sagde Gutten.

«God Kveld,» sagde Nordenvinden.

«Jeg vil nok have Ret for Melet du tog fra mig,» sagde Gutten; «for den Dugen jeg fik, dudde ikke meget.»

«Jeg har ikke noget Mel,» sagde Nordenvinden, «men der har du en Buk, som gjør Gulddukater, bare du siger: Min Buk, gjør Penge!»

Den syntes Gutten godt om; men da det var saa langt hjem at han ikke kunde række did den Dag, saa tog han Nattekvarter hos Gjæstgiveren igjen. Før han forlangte noget, prøvede han Bukken, for han vilde se om det ogsaa var sandt, hvad Nordenvinden havde sagt, og det var rigtigt nok; men da Gjæstgiveren saa dette, syntes han det var en gild Buk, og da Gutten vel var faldt i Søvn, saa tog han en anden, som nok ikke gjorde Gulddukater, og satte i Steden.

Morgenens efter gik Gutten afsted, og da han kom hjem til sin Mor, sagde han: «Nordenvinden er en snil Mand alligevel; nu gav han mig en Buk, som kan gjøre Gulddukater, bare jeg siger: Min Buk, gjør Penge!»

«Det ved jeg visst,» sagde Moderen, «det er ikke andet end Snak, og jeg tror det ikke, før jeg ser det.»

«Min Buk, gjør Penge!» sagde Gutten; men det blev ikke Penge, det Bukken gjorde.

Han gik da igjen til Nordenvinden, og sagde at Bukken ikke dudde noget, og at han vilde have Ret for Melet.

«Ja, nu har jeg ikke noget andet at give dig,» sagde Nordenvinden, «end den gamle Kjæppen som staar borti Krogen; men den er slig, at naar du siger: Min Kjæp, slaa paa! saa slaar den, lige til du siger: Min Kjæp, stat still!»

Da Veien var lang, saa gik Gutten ogsaa den Kvelden ind til Gjæstgiveren; men da han kunde skjønne hvorledes det var gaaet med Dugen og Bukken, saa lagde han sig strax til at snorke paa Bænken, og lod som han sov. Gjæstgiveren, som ogsaa kunde skjønne at Kjæppen dudde til noget, ledte op en som lignede den, og vilde sætte den i Steden, da han hørte at Gutten snorkede; men i det samme Gjæstgiveren skulde tage Stokken, raabte Gutten: «Min Kjæp, slaa paa!» og Kjæppen til at dænge Gjæstgiveren, saa han hoppede baade over Borde og Bænke, og raabte og skreg: «Aa, Herregud! aa, Herregud! lad Kjæppen være rolig, ellers slaar den mig ihjel; du skal faa igjen baade Dugen og Bukken.» Da Gutten syntes Gjæstgiveren havde faaet nok, sagde han: Min Kjæp, stat still!» tog Dugen og stak i Lommen, og Kjæppen i Haanden, bandt en Snor om Hornene paa Bukken, og gik hjem med alt. Det var god Ret for Melet!

8. Jomfru Maria som Gudmor.

Langt, langt borte i en stor Skog boede engang et Par fattige Folk. Konen kom i Barselseng og fødte et Barn, en vakker Datter; men da de var fattige, vidste de ikke hvorledes de skulde faa Barnet til Daaben. Manden maatte da en Dag gaa ud, for at se at faa Faddere som selv kunde ofre; han gik hele Dagen baade til den ene og den andre, men alle sagde de, at de vel vilde være Fadder, men ingen syntes han havde Raad til at ofre selv. Da han gik hjem om Aftenen, mødte han en deilig Frue, som havde prægtige Klæder paa og saa saa inderlig snil og god ud; hun tilbød sig at skaffe Barnet til Daaben; men siden vilde hun beholde det. Manden svarede at han først maatte spørge sin Kone, hvad hun vilde; men da han kom hjem og fortalte det, sagde Konen bent ud nei. Andre Dagen gik Manden ud igjen, men ingen vilde være Fadder, naar de selv skulde ofre, og alt han bad, saa hjalp det ikke. Da han gik hjem igjen mod Aftenen, mødte han paany den deilige Fruen, som saa saa blid ud, og hun gjorde igjen det samme Tilbud. Han fortalte Konen det som var hændt ham, og hun sagde da, at dersom han heller ikke næste Dag kunde faa Faddere til Barnet, saa fik de vel lade Fruen faa det, siden hun saa saa god og snil ud. Den tredje Dag Manden gik ud, fik han heller ingen Faddere, og da han igjen mødte Fruen om Aftenen, lovede han at lade hende faa Barnet, naar hun vilde skaffe det Daab

og Kristendom. Om Morgen kom hun derfor did Manden boede, i Følge med to Mandfolk, tog Barnet og reiste til Kirken med det, og der blev det døbt. Saa tog hun det hjem med sig, og der levede den lille Pigen hos hende i flere Aar, og Fostermoderen var altid snil og god mod hende.

Da Pigebarnet var blit saa stor at hun lærte at skjønnne, lavede Fostermoderen sig til at reise bort. «Du kan faa Lov at gaa om i alle Værelserne, hvor du vil,» sagde hun til Pigen, «bare ikke i de tre Kammere jeg nu viser dig.» Og saa reiste hun. Men Pigen kunde alligevel ikke lade være at lukke lidt paa den ene Kammerdøren, og vips! saa fløi der ud en Stjerne. Da Fostermoderen kom tilbage, blev hun vred paa Fosterdatteren og truede hende med at jage hende bort; men Barnet graat og bad for sig, og saa fik hun tilslut Lov at blive.

Om en Tid igjen skulde Fostermoderen atter reise bort, og saa forbød hun igjen Pigen at gaa ind i de to Kammerne hvor hun ikke havde været. Hun lovede at tage sig i Vare; men da hun havde gaaet en Tid alene og tænkt og grundet paa hvad der vel kunde være inde i det andre Kammeret, kunde hun ikke holde sig fra at gløtte lidt paa Døren for at kikke ind, og vips! saa fløi Maanen ud. Da Fostermoderen kom tilbage og saa at Maanen var sluppen ud, blev hun meget bedrøvet og sagde til Pigebarnet, at nu kunde hun slet ikke beholde hende hos sig, nu maatte hun bort. Men Pigen graat saa hjertelig og bad saa vakkert for sig, og saa fik hun da Lov til at blive denne Gangen ogsaa.

Om nogen Tid skulde Fostermoderen reise bort igjen, og da lagde hun Pigen, som nu allerede var halvvoxen, alvorlig paa Hjerter, at hun slet ikke maatte prøve paa at gaa ind i eller se ind i det tredje Kammeret. Men da Fostermoderen havde været borte en Stund, og Pigen havde gaaet alene og kjedet sig længe, tænkte hun: «Nei saa morsomt det skulde være at se lidt ind i det tredje Kammeret!» Hun tænkte først, at hun ikke vilde gjøre det lige fuldt, for Fostermoderens Skyld; men da hun anden Gang kom paa det, kunde hun ikke bare sig længer, hun syntes at hun skulde og maatte se ind i Kammeret; hun gløttede lidt paa Døren, og vips! saa fløi Solen ud. Da Fostermoderen nu kom tilbage, og saa at Solen var fløiet ud, blev hun hjertelig bedrøvet, og sagde at nu kunde Pigen slet ikke faa Lov at være hos hende længer. Fosterdatteren graat og bad endda vakrere end før, men det hjalp ikke. «Nei, nu maa jeg straffe dig,» sagde Moderen — «men nu kan du have Valget: enten du vil blive den aller vakreste af alle Kvinder og ikke kunne tale, eller du vil blive den aller styggeste og kunne tale. Men bort fra mig maa du.» Pigen sagde: «Saa vil jeg helst blive vakker.» Og det blev hun ogsaa, men fra den Tid var hun maalløs.

Da hun var kommen bort fra Fostermoderen, gik hun og vandrede gjennom en stor, stor Skog, men alt hun gik, blev der aldrig Ende paa den. Da det led mod Kvelden, kløv hun op i et høit Træ, som stod lige over en Ølle, og satte sig der til at sove om Natten. Tæt ved laa et Slot, og fra det kom tidlig

om Morgen en Pige, som skulde hente Vand fra Ollen til Prinsens The. Ternen saa det deilige Ansigtet i Ollen, og troede at det var hende selv; saa kastede hun Vandbøtten, løb hjem igjen og slog paa Nakken og sagde: «Er jeg saa vakker, saa er jeg vel for god til at gaa og bære Vand.» En anden skulde da efter Vandet, men det gik lige ens med hende; hun kom ogsaa tilbage og sagde at hun var for vakker og for god til at gaa efter Vand til Prinsen. Saa gik Prinsen selv, for han havde Lyst til at se hvorledes dette hang sammen. Da han kom til Ollen, fik han ogsaa se Billedet, og strax saa han op; der blev han da var den deilige Jomfruen som sad oppe i Træet. Han lokkede hende ned og tog hende hjem med sig, og vilde endelig have hende til Dronning, fordi hun var saa vakker. Men hans Mor, som endnu levede, vilde ikke; «hun kan jo ikke tale,» sagde hun, «og det kan gjerne være et Trolde-Menneske.» Men Prinsen gav sig ikke tilfreds, før han fik hende.

Da de havde levet sammen en Tid, blev hun med Barn, og da hun skulde føde, lod Prinsen sætte stærk Vagt omkring hende; men i Fødselstimen søvnede allesammen, og da hun havde født, kom hendes Fostermor, skar Barnet i Lillefingren og smurte Dronningen om Munden og paa Fingrene med Blodet, og sagde til hende: «Nu skal du blive saa bedrøvet, som jeg var da du havde sluppet ud Stjernen;» og saa blev hun borte med Barnet. Da de som var sat til Vagt, vaagnede, troede de at Dronningen havde ædt sit eget Barn, og den gamle Dron-

ningen vilde have hende brændt, men Prinsen holdt saa hjertelig af hende, og han fik endelig bedt hende fri for Straffen; men det var med Nød og Neppe.

Andre Gangen den unge Dronning skulde i Barselseng, blev der sat dobbelt saa stærk Vagt som forrige Gang. Men det gik netop ligedan som før, bare at Fostermoderen sagde: «Nu skal du blive saa bedrøvet, som jeg var da du havde sluppet ud Maanen.» Dronningen graat og bad — for naar Fostermoderen var der, kunde hun tale; men det hjalp ikke. Nu vilde den gamle Dronning endelig have hende brændt, men Prinsen fik da bedt hende fri den Gangen ogsaa.

Da Dronningen skulde i den tredje Barselseng, blev der sat tredobbelt Vagt omkring hende, men det gik lige ens: Fostermoderen kom mens Vagten sov, tog Barnet og skar det i Lillefingeren og smurte Dronningen om Munden med Blodet; og saa sagde hun, nu skulde Dronningen blive saa bedrøvet, som hun selv havde været da Solen var sluppen ud.

Nu kunde Prinsen ikke paa nogen Maade faa frelst hende: hun maatte og skulde brændes. Men netop i det samme de leiede hende op paa Baalet, fik de se Fostermoderen, som kom med alle tre Børnene; de to leiede hun ved Haanden, og det tredje bar hun paa Armen. Hun gik bort til den unge Dronningen og sagde: «Her er Børnene dine, nu skal du faa dem igjen. Jeg er Jomfru Maria, og saa bedrøvet som du nu har været, var jeg da du havde sluppet ud Solen, Maanen, og Stjernen. Nu har du lidt Straf for det du gjorde, og fra nu af skal du igjen kunne tale.» Hvor glade

Dronningen og Prinsen blev, kan alle let tænke sig, men ingen kan sige det; de var siden altid lykkelige, og Prinsens Mor holdt ogsaa af den unge Dronning fra den Tid af.

9. De tre Prinsesser i Hvidtenland.

Der var engang en Fisker, som boede tæt ved Slottet og fiskede til Kongens Bord. En Dag han var ude at fiske, fik han Ingenting; han kunde bære sig ad som han vilde, agne og fiske, og fiske og agne, saa hang der ikke et Ben paa Krogen; men da det led langt paa Dagen, dukkede et Hoved op af Vandet og sagde: «Faar jeg det som Konen din bærer under Beltet, skal du faa Fisk nok.» Manden svarede strax ja, for han vidste ikke af at hun var med Barn. Siden fik han da Fisk om Dagen kan hænde, og det saa meget han vilde have. Men da han kom hjem om Aftenen og fortalte hvorledes han havde faaet al Fisken, begyndte Konen at graate og bære sig, og bad Gud trøste sig for det Løfte Manden havde gjort; for hun bar et Barn under Beltet, sagde hun. Det spurgtes snart oppe paa Slottet, at Konen var saa bedrøvet, og da Kongen fik høre det, lovede han, at han vilde tage Barnet til sig og se til at frelse det. Det led med det skred, og da Tiden var omme, fødte Konen et Guttebarn; det tog da Kongen til sig

og opdrog det som sin egen Søn, lige til Gutten var voxen.

Da bad Gutten en Dag, at han maatte faa Lov at følge sin Far ud og fiske; han havde saadan inderlig Lyst til det, sagde han. Kongen vilde nødig tillade det, men til Slut fik Gutten Lov; han blev med Faderen, og det gik godt og vel nok hele Dagen, lige til de kom til Lands om Aftenen. Da havde Sønnen glemt efter sig Lommetørklædet sit, det vilde han springe ud i Baaden efter. Men med det samme han kom udi, begyndte Baaden at gaa med ham, saa det fossede om den, og alt Gutten holdt imod med Aarerne, saa hjalp det ikke; det gik og det gik hele Natten, og endelig kom han langt, langt bort til en hvid Strand. Der gik han i Land, og da han havde gaaet et Stykke frem, mødte han en gammel Mand med et hvidt sidt Skjæg.

«Hvad heder det her?» sagde Gutten.

«Hvidtenland,» svarede Manden, og saa bad han Gutten sige ham, hvor han var fra og hvad han vilde, og det fortalte Gutten ham.

«Ja,» sagde Manden, «naar du nu gaar frem langs med Stranden her, saa kommer du til tre Kongsdøtre, som staar i Jorden, saa bare Hovedet er oppe. Saa raaber den første — det er den ældste — og beder dig saa vakkert komme til sig og hjælpe sig, og det gjør den andre ogsaa; men ingen af dem skal du gaa bort til; skynd dig bare fra dem, som du aldrig hørte eller saa dem. Men den tredje skal du gaa bort til, og gjøre det hun beder dig om; det blir din Lykke det.»

Da Gutten kom til den første af Prinsesserne, raabte hun til ham og bad ham saa inderlig vakkert at han skulde komme hen til hende; men han gik som han aldrig saa hende; lige ens gik han forbi den andre; men den tredje gik han bort til.

«Vil du gjøre det jeg siger dig, skal du faa hvem af os tre du vil,» sagde Prinsessen.

Ja, det vilde han gjerne; og saa fortalte hun, at tre Troid havde sat dem alle tre ned i Jorden der; men før havde de boet paa det Slottet han kunde se borte i Skogen. «Nu skal du gaa ind i Slottet og lade Troidene piske dig en Nat for hver af os,» sagde hun; «orcker du taale det, saa frelser du os.»

Ja, svarede Gutten, det skulde han nok prøve.

«Naar du gaar ind,» sagde Prinsessen igjen, «staar der to Løver i Porten, men bare du gaar midt imellem dem, saa gjør de dig ikke noget. Gaa saa bent frem ind i et mørkt lidet Værelse; der skal du lægge dig. Saa kommer Troidet og slaar dig; men saa skal du tage Flasken som hænger paa Væggen, og smøre dig der han har slaaet dig, saa er du lige god igjen. Grib saa Sværdet som hænger ved Siden af Flasken, og hug Troidet ihjel.»

Ja, han gjorde som Prinsessen sagde, han gik midt imellem Løverne, som han ikke saa dem, og lige ind i det lille Kammeret, og der lagde han sig.

Første Natten kom der et Troid med tre Hoveder og tre Ris og piskede Gutten syndig; men han holdt ud, til Troidet var færdig, saa tog han Flasken og smurte sig, og saa greb han Sværdet og hug ihjel

Troldet. Da han saa kom ud om Morgen, stod Prinsesserne over Jorden til Beltet. Den anden Nat gik det lige ens; men det Troldet som da kom, havde sex Hoveder og sex Ris, og det piskede ham endda værre end det forrige; men da han kom ud om Morgen, stod Prinsesserne over Jorden til Smallæggen. Tredje Natten kom der et Trold som havde ni Hoveder og ni Ris, og slog og piskede Gutten saa længe at han tilsidst daanede; saa tog Troldet ham og kastede ham mod Væggen, og derved faldt Krukken ned, saa det skvat udover ham, og saa blev han lige god igjen. Da var han ikke sen; han greb Sværdet og hug ihjel Troldet, og da han den Morgen kom ud af Slottet, stod Prinsesserne helt ovenpaa Jorden. Saa tog han den yngste af dem til Dronning og levede godt og vel med hende i lang Tid.

Men endelig fik han Lyst til at reise hjem lidt og se til sine Forældre. Det var hans Dronning ikke meget for; men da han længtes saa meget og endelig maatte og skulde afsted, sagde hun til ham: «Ett skal du love mig, at du gjør det som din Far beder dig, men ikke det som din Mor beder dig,» og det lovede han. Saa gav hun ham en Ring, som var slig at den som havde den paa, kunde ønske to Ting, hvad han vilde. Han ønskede sig da hjem, og Forældrene kunde ikke undre sig nok over hvor staselig og gild han var.

Da han havde været hjemme nogle Dage, vilde Moderen han skulde gaa op til Slottet og vise Kongen hvilken Mand der nu var blit af ham. Faderen sagde: «Nei, det bør han ikke gjøre, for saa kan vi

ikke have nogen Glæde af ham den Stunden.» Men det hjalp ikke, Moderen tiggede og bad ham saa længe til han gik.

Da han kom derop, var han gildere baade i Klæder og Alting end den andre Kongen. Det likte denne Kongen nu ikke rigtig, og saa sagde han: «Ja, men nu kan du se hvordan min Dronning er; jeg kan ikke faa se din jeg. Jeg tror ikke du har saa deilig Dronning.»

«Giv hun bare stod her, skulde du faa se det!» sagde den unge Konge, og strax saa stod hun der.

Men hun var meget bedrøvet og sagde til ham: «Hvorfor lød du ikke mig, og hørte efter hvad din Far sagde dig? Nu maa jeg strax hjem igjen jeg, og du har brugt begge Ønskerne dine.» Dermed knyttede hun en Ring i Haaret paa ham, som Navnet hendes stod paa, og ønskede sig saa hjem.

Da blev den unge Kongen rent sorggiven, og gik Dag ud og Dag ind og tænkte bare paa hvorledes han skulde komme tilbage til Dronningen sin. Jeg faar se, om jeg ikke nogensteds kan faa spurgt hvor Hvidtenland er, tænkte han, og reiste saa ud i Verden. Da han havde gaaet en Stund, kom han til et Berg; der mødte han en som var Herre over alle Dyrene i Skogen — for de kom, naar han blaaste i et Horn han havde — og saa spurgte Kongen efter Hvidtenland.

«Ja, jeg ved det ikke,» svarede han; «men jeg skal spørge Dyrene mine.» Saa blaaste han dem ind, og spurgte om nogen af dem vidste hvor Hvidtenland laa; men der var ingen som vidste det.

Saa gav Manden ham et Par Ski. «Naar du staar paa disse,» sagde han, «kommer du til Bror min, som bor hundrede Mil herifra; han er Herre over alle Fuglene i Luften; spørg ham! Naar du er kommen frem, saa snur du bare Skiene, slig at Odden vender hid, saa gaar de hjem af sig selv.»

Da Kongen kom did, vendte han Skiene, saaledes som Herren over Dyrene havde sagt, og saa gik de tilbage.

Han spurgte igjen efter Hvidtenland, og Manden blaaste ind alle Fuglene, og spurgte om nogen af dem vidste hvor Hvidtenland laa? Nei, ingen vidste det. Længe efter de andre kom ogsaa en gammel Ørn; hun havde været borte i ti runde Aar; men hun vidste det ikke heller.

«Ja, ja,» sagde Manden, «saa skal du faa laant et Par Ski af mig; naar du staar paa dem, saa kommer du til min Bror, som bor hundrede Mil herifra; han er Herre over alle Fiskene i Havet; du faar spørge ham. Men glem ikke at vende Skiene!»

Kongen takkede, steg paa Skiene, og da han var kommen til ham som var Herre over Fiskene i Havet, vendte han dem, og saa gik de tilbage, ligesom de forrige. Saa spurgte han efter Hvidtenland igjen.

Manden blaaste da ind Fiskene; men ingen vidste noget. Endelig kom en gammel, gammel Gjedde, som han havde stor Møie med at faa blaast ind. Da han spurgte hende, sagde hun: «Jo, der er jeg vel kjendt; for nu har jeg været Kokke der i ti Aar. Imorgen skal jeg did igjen; for da skal den Dron-

ningen som Kongen blev borte for, have Bryllup med en anden.»

«Siden det er saa, skal jeg sige dig en Raad,» sagde Manden. «Her borte paa en Myr staar tre Brødre, som har staaet der i hundrede Aar, og slaas om en Hat, en Kappe, og et Par Støvler; naar en har de tre Tingene, kan han gjøre sig usynlig og ønske sig saa langt han vil. Du kan sige til dem, at du vil prøve Tingene og siden afsige Dom imellem dem.»

Ja, Kongen takkede for sig, gik og gjorde saa. «Hvad er det I staar her og slaas evig og evindeligt om?» sagde han til Brødrene; «lad mig prøve Tingene, skal jeg dømme mellem jer.» Det vilde de gjerne; men da han havde faaet Hatten, Kappen, og Støvlerne, sagde han: «Naar vi træffes næste Gang, skal I faa høre Dommen,» og dermed ønskede han sig afsted.

Mens han fór i Luften, kom han i Følge med Nordenvinden.

«Hvor skal du hen?» sagde Nordenvinden.

«Til Hvidtenland,» sagde Kongen, og dermed fortalte han hvad der var hændt ham.

«Ja,» sagde Nordenvinden, «du farer vel lidt fortere du; jeg skal nu ind hver Krog og guste og blaase jeg. Men naar du kommer frem, saa stil dig paa Trappen, ved Siden af Døren, saa skal jeg komme susende, som jeg vilde blaase ned hele Slottet. Naar da Prinsen som skal have Dronningen din, kommer ud og skal se hvad der er paa Færde, saa tager du ham i Nakken og kaster ham ud, siden skal nok jeg prøve at faa ham af Gaarde.»

Ja, som Nordenvinden havde sagt, gjorde Kongen; han stillede sig paa Trappen, og da Nordenvinden kom susende og brusende og tog et Tag i Væggen paa Slottet, saa det ristede, gik Prinsen ud, for at se hvad der var paa Færde; men med det samme han kom, tog Kongen ham i Nakken og kastede ham ud, og saa tog Nordenvinden ham og reiste med ham. Da han var blit af med ham, gik Kongen ind i Slottet. Først kjendte ikke Dronningen ham, fordi han var blit saa mager og bleg, ved det han havde vandret saa længe og været saa sorgfuld; men da han viste hende Ringen, blev hun hjertens glad, og saa blev det rette Bryllup holdt, saa det spurgtes baade vidt og bredt.

10. Somme Kjærringer er slige.

Der var engang en Mand og en Kone som skulde saa; men de havde ikke Saakorn, og ikke havde de Penge at købe for heller. En eneste Ko havde de, og den skulde Manden gaa til Byen med og sælge, for at faa Penge til Saakorn. Men da det kom til Stykket, torde Konen ikke lade Manden reise, fordi hun var ræd han skulde drikke op Pengene. Saa gik hun selv afsted med Koen og tog med sig en Høne ogsaa.

Tæt ved Byen mødte hun en Slagter.

«Skal du sælge den Koen, Mor?» spurgte han.

«Ja, jeg skal nok det,» sagde hun.

«Hvad skal du have for den da?»

«Jeg faar vel have en Mark for Koen, men Hønen skal du have for ti Daler,» sagde hun.

«Ja,» svarede han, «Hønen har jeg ikke Brug for, og den blir du nok kvit, naar du kommer til Byen; men for Koen skal jeg give dig en Mark.»

Hun solgte Koen sin og fik sin Mark, men der var ingen i Byen som vilde give ti Daler for en tør skabbet Høne. Saa gik hun tilbage til Slagteren igjen og sagde: «Jeg blir ikke kvit Hønen jeg, Far! Du faar nok tage den ogsaa, du som blev ved Koen.»

«Det skal vi vel komme ud af,» sagde Slagteren, bad hende til Bords og gav hende Mad, og skjænkede hende saa meget Brændevin at hun blev drukken og gik baade fra Sans og Samling.

Mens hun sov ud, dyppede Slagteren hende i en Tjæretønde og lagde hende saa i en Fjærhaug.

Da hun vaagnede, var hun fjæret over det hele og begyndte at undre sig: «Er det mig, eller er det ikke mig? Nei, det kan aldrig være mig, det maa være en stor underlig Fugl. Men hvorledes skal jeg bære mig ad, for at faa vide om det er mig, eller om det ikke er mig? Jo, nu ved jeg hvorledes jeg skal kunne skjønte om det er mig: dersom Kalvene slikker mig, og Hunden ikke gjør paa mig, naar jeg kommer hjem, saa er det mig.»

Hunden saa knapt sligt et Udyr, før den satte i at stormgjø, som om der var baade Tyve og Fanter paa Gaarden. «Nei, det kan vist ikke være mig,» sagde hun. Da hun kom i Fjøset, vilde Kalvene ikke

slikke hende, fordi de kjendte Tjærelugten. «Nei, det kan ikke være mig, det maa være en underlig Fugl,» sagde hun. Krøb saa op paa Stabburstaget, begyndte at slaa med Armene, som det kunde være Vinger, og vilde til Veirs.

Da Manden saa dette, kom han ud med Riflen og tog til at sigte.

«Aa skyd ikke, skyd ikke!» raabte Konen, «det er mig.»

«Er det dig,» sagde Manden, «saa staa ikke der som en Gjed, men kom ned og gjør Regnskab og Rigtighed for dig.»

Hun krøb da ned igjen, men havde ikke en eneste Skilling, for den Marken hun fik af Slagteren, havde hun kastet bort i Fuldskenen; og da Manden hørte det, sagde han: «Du er ikke mere end én Gang til saa galen som du har været,» og han blev saa sint, at han sagde han vilde gaa sin Vei fra altsammen og aldrig komme tilbage, hvis han ikke traf tre andre Kjærringer som var lige saa galne.

Han ruslede afsted, og da han var kommen et Stykke paa Veien, fik han se en Kjærring, som løb ud og ind med et tomt Sold i en nytømret Stue. Hver Gang hun løb ind, kastede hun Forklædet over Soldet, som om hun havde noget i det, og hvælvede det paa Gulvet.

«Hvorfor gjør I det, Mor?» spurgte han.

«Aa, jeg vil bare bære ind lidt Sol,» svarede hun; «men jeg ved ikke hvorledes det er: naar jeg er ude, har jeg Solen i Soldet, men naar jeg kommer ind, saa

har jeg kastet den bort. Da jeg var i den gamle Stuen min, saa havde jeg Sol nok, endda jeg aldrig bar ind det mindste; bare nogen kunde skaffe mig Sol, skulde jeg gjerne give ham tre hundrede Daler.»

«Har I en Øx,» sagde Manden, «saa skal jeg nok skaffe jer Sol.»

Han fik sig en Øx og huggede Vindushuller, for det havde Tømmermændene glemt; strax kom Solen ind, og han fik sine tre hundrede Daler.

Det var én, tænkte Manden, og gik afsted igjen.

Om en Stund kom han udenfor et Hus, og der var der et forfærdeligt Skrig og Skraal. Der gik han ind, og fik se en Kjærring som holdt paa at daske Manden sin i Hovedet med et Banketræ; over Hovedet paa ham havde hun draget en Skjorte som der ikke var Halsehul i.

«Vil I slaa ihjel Mand jeres, I Mor?» spurgte han.

«Nei,» sagde hun, «jeg vil bare have Halsehul paa denne Skjorten.»

Manden skreg og bar sig ilde og sagde: «Gud trøste og bære den som skal have ny Skjorte paa! Dersom nogen kunde lære Kjærringen min at faa Halsehul paa Skjorten paa en anden Maade, skulde jeg gjerne give ham tre hundrede Daler».

«Det skal snart være gjort, kom bare med en Sax,» sagde den andre. Han fik en Sax, klippede Hul, og gik længere frem med Pengene sine.

Det var den andre, sagde han ved sig selv.

Langt om længe kom han til en Gaard; der tænkte han at hvile sig en Stund og gik ind.

«Hvor er I fra, Far?» spurgte Kjærringen.

«Jeg er fra Ringerike,» svarede han.

«Aa nei, nei! er I fra Himmerige? Saa kjender I vel han Per Anden, salig Mand min da?

Konen havde været gift tre Gange; den første og den sidste Manden var slemme, derfor troede hun at bare den andre var blit salig, for han havde været en snil Mand.

«Ja, ham kjender jeg vel,» sagde han som gik omkring.

«Hvordan staar det til med ham nu da?» spurgte Konen.

«Aa, det er kleint med ham,» sagde Ringerikingen, «han rangler gaardimellem der og har hverken Mad eller Klæder paa Kroppen — Penge er nu ikke at snakke om.»

«Gud naade mig for ham da!» raabte Kjærringen; «han havde da ikke nødig at gaa saa ussel, han som der var saa meget efter; her hænger et stort Loft fuldt med Klæder som hørte ham til, og et stort Skrin med Penge staar her og. Vil I tage det med, skal I faa Hest og Kjærre at kjøre det frem med; og Hesten kan han have der, og paa Kjærren kan han sidde og kjøre gaardimellem, for han har ikke nødig at gaa.»

Ringerikingen fik et helt Kjærrelæs med Klæder og et Skrin fuldt med blanke Sølvpenge, og saa meget Mad og Drikke som han vilde; da han havde faaet det, satte han sig paa og kjørte sin Vei.

Det var den tredje, sagde han ved sig selv.

Men borte paa Jordet gik Konens tredje Mand og pløiede, og da han fik se en Fremmedkar reise af

Gaarde med Hest og Redskab, gik han hjem og spurgte Kjærringen, hvad det var for én som fór af Gaarde med den blaa Hesten.

«Aa han,» sagde hun, «det var en Mand fra Himmerige; han sagde at det er saa usselt med han Per Anden, salig Mand min, at han gaar gaardimellem der og har hverken Klæder eller Penge; saa sendte jeg med ham alle disse gamle Klæderne som hang her efter ham, og det gamle Pengeskrinet med Sølv-pengene i.»

Manden skjønte strax hvor dette bar hen, sadlede en Hest og fór af Gaarde i fuldt Tvisprang. Det varede ikke længe, før han var tæt bagefter ham som sad paa Kjærren og kørte; men da den andre mærkede det, kørte han Hesten og Kjærren ind i Smaaskogen, nappede en Haandfuld Hestetagl af Hesten, og saa sprang han op i en Bakke, hvor han knyttede Hestetaglet fast i en Birk, og under den lagde han sig til at glane og stirre op i Skyerne.

«Nei, nei, nei!» sagde han, ligesom for sig selv, da Per Tredje kom ridende, «nei, nu har jeg aldrig seet saa rart! nei, nu har jeg aldrig seet Magen!»

Per stod og saa paa ham en Stund, og undredes paa om han var tullen, eller hvad dette skulde være; endelig saa spurgte han: «Hvad ligger du der og koper paa?»

«Nei, aldrig saa jeg Magen!» sagde den andre, «der fór der én lige op til Himmels med en blaa Hest; her ser du Taglet hænger igjen i Birken, og der oppe i Skyerne ser du den blaa Hesten hans.»

Per saa paa Skyerne og paa ham, og sagde: «Jeg ser ikke andet end Hestetaget i Birken jeg.»

«Nei, du kan ikke se det heller, der du staar,» sagde den andre, «men kom hid og læg dig, og glan lige op, og saa maa du ikke vende Øinene bort fra Skyerne.»

Mens Per Tredje laa og glodde op i Skyerne, saa at Øinene hans randt i Vand, tog Ringerikingen Hesten, satte sig op og reiste afsted baade med den og Kjørrelæsset. Da det tog til at dure paa Veien, fór Per Tredje op, men han var saa fortullet, fordi den andre reiste afsted med Hestene hans, at han ikke sansede at sætte efter, før det var for sent.

Nu var han baade snau og snuppen; men da han kom hjem til Kjærringen, og hun spurgte hvor han havde gjort af Hesten, saa sagde han: «Jeg gav ham med den ogsaa til Per Anden, for jeg syntes ikke det var værdt, at han skulde sidde paa en Kjørre og skrangle gaardimellem i Himmerige; nu kan han sælge Kjærren og købe sig en Vogn at kjøre paa.»

«Det skal du have Tak for! Aldrig havde jeg troet du var saa snil en Mand,» sagde Konen.

Da han nu kom hjem, han som havde sanket sammen de sex hundrede Daler og Kjørrelæsset med Klæderne og Pengene, fik han se at alle Jorderne var pløiede og tilsaaede. Det første han spurgte Kjærringen om, det var hvor hun havde faaet Saa-korn fra.

«Aa,» sagde hun, «jeg har altid hørt, at den som noget saar, han noget faar, saa saaede jeg det Saltet

som Nordfærden¹ satte ind her, og kommer der bare snart Regn, tror jeg nok det kommer bra op igjen.»

«Galen er du, og galen blir du saa længe du lever,» sagde Manden; «men det kan nu være det samme, for de andre er ikke likere end du.»

11. Hver synes bedst om sine Børn.

Det var engang en Skytter, som var ude i Skogen; saa mødte han Myrsnipen².

«Kjære vene, skyd ikke mine Børn!» sagde Myrsnipen.

«Hvad er det for nogen som er dine Børn da?» spurgte Skytteren.

«De vakreste Børnene i Skogen gaar, er mine!» svarede Snipen.

«Jeg faar vel ikke skyde dem da,» sagde Skytteren.

Men da han kom tilbage, havde han i Haanden et helt Knippe Myrsnipeunger, som han havde skudt.

«Au, au! hvorfor skjød du Børnene mine ligevel da!» sagde Snipen.

«Var det dine dette?» spurgte Skytteren — «jeg skjød de styggeste jeg fandt, jeg.»

«Aa ja!» svarede Snipen, «ved du ikke, at hver synes bedst om sine Børn?»

¹ Dølerne som reiser hjem med Færdingslæs.

² Holtsneppen.

12. En Frierhistorie.

Der var engang en Gut som skulde ud og fri. Blandt andre Steder kom han ogsaa til en Gaard hvor Folkene var i ren Fattigdom og Armod; men da Frieren kom, vilde de sagtens synes velstaaende, det kan en nok vide.

Manden havde faaet et nyt Ærme i Trøien sin. «Sid ned!» sagde han til Frieren. «Men her er da saa støvet allesteds!» og saa gik han og gned og viskede paa Bænker og Borde med det nye Trøieærmet sit; den andre Armen holdt han paa Ryggen.

Konen havde faaet en ny Sko; med den gik hun og spændte og sparkede paa Alting, Krakker og Stole; «her ligger saa meget i Veien, her er saa uryddigt!» sagde hun.

Saa raabte de paa Datteren, at hun skulde komme og rydde op. Hun havde faaet ny Lue; derfor satte hun Hovedet ind igjennem Døren og nikkede hid og did. «Jeg kan da ikke være allesteds, jeg heller!» sagde hun.

Aa jo, det var Velstands Folk Frieren var kommen til der.

13. De tre Mostre.

Der var engang en fattig Mand, som boede i en Stue langt borte i Skogen og nærrede sig ved Skytteri.

Han havde en eneste Datter, og hun var baade vakker og ven. Da Moderen var død tidlig, og Jenten nu alt var halvvoxen, sagde hun at hun vilde bort til Folk, saa hun kunde lære at fortjene sit Brød, hun ogsaa. «Ja, Datter min, sagde Faderen, «rigtignok har du ikke lært andet hos mig end at ribbe Fugl og stege, men du faar vel prøve at tjene for dit Brød ligevel.»

Saa gik da Jenten ud for at bede om Tjeneste, og da hun havde gaaet en Stund, kom hun til Kongs-gaarden. Der blev hun, og Dronningen syntes saa vel om hende, at de andre Terner blev rent misundelige paa hende. De fandt da paa at sige til Dronningen, at Jenten havde sagt sig god for at spinde et Pund Hør i fire og tyve Timer; for Dronningen gjorde saa meget af alle Slags Haandarbeider. «Ja, har du sagt det, skal du gjøre det,» sagde Dronningen til hende; «men lidt længere Tid kan du vel faa.» Jenten, Stakkar, torde ikke sige at hun aldrig havde spundet, men bad bare om et Kammer for sig selv; det fik hun, og derop blev baaret Rok og Hør. Her sad hun nu og graat og var ilde ved og vidste ikke sin arme Raad; hun stelte med Rokken og snudde og vendte paa den, og vidste ikke hvorledes hun skulde bære sig ad — hun havde aldrig før seet en Hjulrok engang.

Men som hun sad slig, kom der en gammel Kone ind til hende.

«Hvad feiler dig, mit Barn?» sagde hun.

«Aa,» svarede Jenten, «det kan vel ikke nytte jeg siger dig det; du kan saa ikke hjælpe mig ligevel!»

«Der kan ingen vide det,» sagde Konen. «Kan hænde jeg torde vide Raad for det alligevel jeg.»

Ja, jeg kan jo gjerne sige hende det, tænkte Jenten, og saa fortalte hun da, at Medtjenerne hendes havde sat ud at hun havde sagt sig god for at spinde et Pund Hør i fire og tyve Timer; «og jeg min Stakkar,» sagde hun, «jeg har aldrig i mine Dage seet en Hjulrok, end sige jeg skulde kunne spinde saa meget i et Jævdøgn.»

«Ja, det er det samme det, Barn,» sagde Konen; «vil du kalde mig Moster paa din Hædersdag, skal jeg spinde for dig; saa kan du gaa bort og lægge dig til at sove.»

Ja, det vilde Jenten gjerne gjøre, og gik hen og lagde sig.

Om Morgen da hun vaagnede, laa al Hørren spunden paa Bordet, og det saa pent og fint at aldrig nogen havde seet saa jævnt og vakkert Garn. Dronningen blev meget glad over det vakre Garnet hun havde faaet, og holdt endda mer af Jenten end før. Men dette blev de andre endda misundeligere paa hende for, og saa fandt de paa at sige til Dronningen, at nu havde hun sagt sig god for at væve det Garnet hun havde spundet, i fire og tyve Timer. Dronningen sagde igjen, at havde hun sagt det, saa skulde hun gjøre det; men om det ikke netop blev i fire og tyve Timer, saa kunde hun vel faa lidt længere Dag. Jenten torde heller ikke nu sige nei, men bad om et Kammer for sig selv, saa fik hun vel prøve.

Der sad hun igjen og graat og bar sig ilde, og vidste ikke hvad han skulde tage sig til; saa kom der

ind en gammel Kone igjen og spurgtē: «Hvad feiler dig, Barnet mit?»

Jenten vilde først ikke ud med det, men endelig fortalte hun hende hvad hun var saa sørgmodig for.

«Ja,» svarede Konen, «det er det samme, vil du kalde mig Moster paa din Hædersdag, skal jeg væve for dig; saa kan du gaa bort og lægge dig til at sove.»

Ja, det vilde Jenten gjerne gjøre, og saa gik hun hen og lagde sig.

Da hun vaagnede, laa Bunken paa Bordet, vævet saa net og saa tæt som væves kunde. Hun tog Bunken og gik ned til Dronningen med, og hun blev meget glad over den vakre Væven hun havde faaet, og holdt endnu mere af Jenten end før. Men saa blev de andre endda mere avindsyge paa hende, og tænkte ikke paa andet end hvad de skulde finde paa.

Tilslidst saa fortalte de Dronningen, at nu havde hun sagt sig god for at sy op Vævbunken til Skjorter i fire og tyve Timer. Ja, det gik lige ens som før: Jenten torde ikke sige at hun ikke kunde sy; hun kom op paa et Kammer for sig selv igjen, og sad der og graat og var bedrøvet. Men saa kom der igjen en gammel Kone til hende, som lovede at sy for hende, naar hun vilde kalde hende Moster paa sin Hædersdag; det lovede Jenten mere end gjerne, og siden gjorde hun som Konen sagde, og gik hen og lagde sig til at sove. Om Morgen da hun vaagnede, fandt hun Bunken opsyet til Skjorter liggende paa Bordet. Saa vakker Søm havde aldrig nogen seet, og Skjorterne havde Navn og var fuldt færdige.

Da Dronningen fik se det Arbeidet, blev hun saa glad i Sømmen at hun slog Hænderne sammen; «for saa vakker Søm har jeg aldrig hverken havt eller seet,» sagde hun, og siden holdt hun Jenten saa kjær som sit eget Barn.

«Dersom du vil have Prinsen, saa skal du faa ham,» sagde hun til Jenten, «for du behøver aldrig at leie bort nogen Ting; du kan sy og spinde og væve altsammen selv.» Da Pigen var vakker, og Prinsen syntes vel om hende, blev der strax Bryllup. Men aller bedst Prinsen vel havde sat sig til Brudebordet med hende, kom der en gammel styg Kjærring ind med en lang Næse — den var visst tre Alen lang.

Saa stod Bruden op og neiede og sagde: «God Dag, Moster!»

«Er det Moster til min Brud?» sagde Prinsen.

Ja, hun var da det.

«Ja, saa faar hun vel sætte sig ind til Bordet da,» sagde Prinsen; men baade han og de andre syntes hun var fæl at sidde til Bords med.

Men ret som det var, saa kom der igjen en gammel styg Kjærring ind; hun havde en Bag saa tyk og bred at hun med Nød og Neppe kunde komme ind igjennem Døren. Strax reiste Bruden sig op og hilste: «God Dag, Moster!» og Prinsen spurgte igjen, om det var Moster til hans Brud. Begge svarede ja, og Prinsen sagde, at naar saa var, saa fik vel hun ogsaa sætte sig ind til Bordet.

Men aldrig før havde hun sat sig, saa kom der igjen en gammel styg Kjærring, med Øine saa store

som Tallerkener, og saa røde og rindende at det var fælt at se. Bruden reiste sig igjen og hilste: «God Dag, Moster!» og Prinsen bad ogsaa hende at sætte sig ind til Bordet; men glad var han ikke, og han tænkte ved sig selv: «Gud hjælpe mig for Mostre min Brud har?»

Da han havde siddet lidt, kunde han ikke bare sig, men spurgte: «Men hvorledes i al Verden kan da min Brud, som er saa deilig, have saa fæle og vanskabte Mostre?»

«Det skal jeg nok sige dig,» sagde den ene. «Jeg var ligesaa vakker jeg som Bruden din, da jeg var paa hendes Alder; men det at jeg har faaet saa lang Næse, det kommer af at jeg stødt og stadig har siddet og hakket og nikket med Spinding, saa har Næsen min tøiet sig, til den er blit saa lang som du nu ser.»

«Og jeg,» sagde den andre, «lige siden jeg var ung, har jeg siddet og skubbet frem og tilbage paa Vævfjælen, og derved er Bagen min blit saa stor og hoven som du ser.» Saa sagde den tredje: «Lige fra jeg var ganske liden, har jeg siddet og stirret og syet Nat og Dag; deraf er Øinene mine blit saa fæle og røde, og nu er der ikke længer nogen Raad for dem.»

«Ja saa,» sagde Prinsen, «det var vel jeg fik vide det; for kan Folk blive saa stygge og fæle af det, saa skal da aldrig min Brud hverken spinde eller væve eller sy i sine Dage mer!»

14. Enkesønnen.

Der var engang en fattig, fattig Enke, som bare havde én Søn. Hun trælede med Gutten til han havde gaaet for Præsten; men saa sagde hun til ham, at nu kunde hun ikke føde ham længer; han fik ud og tjene for sit Brød.

Gutten vandrede da ud i Verden, og da han havde gaaet en Dags Tid eller saa, mødte han en fremmed Mand. «Hvor skal du hen?» spurgte Manden.

«Jeg skal ud i Verden og prøve at faa mig Tjeneste,» sagde Gutten.

«Vil du tjene hos mig?»

«Aa ja, lige saa gjerne hos dig som hos en anden,» svarede Gutten.

«Ja, du skal have det godt hos mig,» sagde Manden; «du skal bare holde mig med Selskab og ikke gjøre nogen Ting for Resten.»

Saa blev Gutten med ham, og levede vel med Mad og Drikke, og havde lidet eller intet at bestille; men han saa heller aldrig et Menneske hos Manden.

En Dag saa sagde Manden til ham: «Nu reiser jeg bort i otte Dage; i den Tiden faar du være her alene, men du maa ikke gaa ind i noget af disse fire Værelserne her. Gjør du det, saa tager jeg Livet af dig naar jeg kommer igjen.»

Nei, sagde Gutten, det skulde han nok ikke.

Men da Manden havde været borte en tre fire Dage, kunde Gutten ikke bare sig længer, men gik ind i det ene Kammeret. Han saa sig rundt om, men saa

ingen Ting uden en Hylde over Døren, hvor der laa en Nypetornpisk. Dette var rigtig noget at forbyde mig saa strengt at se, ogsaa det, tænkte Gutten.

Da de otte Dage var omme, kom Manden hjem igjen. «Du har vel ikke været inde i noget af Kammerne?» sagde han.

«Nei, det har jeg slet ikke,» sagde Gutten.

«Ja, det skal jeg snart se,» og dermed gik han ind i det som Gutten havde været i. «Jo, du har været der ligevel,» sagde han, «og nu skal du miste Livet.»

Gutten graat og bad for sig, og saa slap han da med Livet; men dygtig Hugg fik han. Da det var overstaaet, var de lige gode Venner igjen.

En Tid efter reiste Manden bort igjen; da vilde han være borte i fjorten Dage, men først sagde han til Gutten, at han ikke skulde sætte sin Fod i noget af de Kammerne han ikke alt havde været i; for det han havde været i, kunde han gjerne gaa ind i paa ny. Ja, det gik lige ens som forrige Gang, bare at Gutten nu holdt sig fra at gaa derind i otte Dage. I det Kammeret saa han heller ikke andet end en Hylde over Døren, med en Kampesten og en Vandkrukke paa. Det var rigtig noget at være saa ræd for ogsaa, tænkte Gutten igjen.

Da Manden kom hjem, spurgte han om han havde været i noget af Kammerne. Nei, var det ligt det; der havde Gutten ikke været.

«Ja, det skal jeg snart se,» sagde Manden, og da han saa han havde været der ligevel, sagde han:

«Ja, nu sparer jeg dig ikke længere, nu skal du miste Livet!»

Men Gutten graat og bad for sig igjen, og saa slap han igjen med Prygl, men det fik han da ogsaa, saa meget der kunde ligge paa ham. Men da han blev frisk igjen, levede han lige saa godt som før, og han og Manden var lige gode Venner.

En Tid efter skulde Manden igjen reise, og nu vilde han være borte i tre Uger, og saa sagde han til Gutten, at gik han ind i det tredje Kammeret, var der ikke at tænke paa Liv mer. Da fjorten Dage var gaaet, kunde Gutten ikke bare sig, han smat ind; men han saa slet ikke noget derinde, uden en Lem paa Gulvet. Da han løftede paa den og saa ned igjennem, stod der en stor Kobberkjedel og putrede og kogte dernede; men han saa ingen Varme under. Det var artigt at kjende om det er varmt, tænkte Gutten, og stak Fingeren nedi; da han tog den op igjen, var den forgyldt over det hele. Gutten skrabede og vaskede den, men Forgyldingen vilde ikke gaa af; saa bandt han en Fille om, og da Manden kom hjem og spurgte hvad der feilte Fingeren hans, sagde Gutten, han havde skaaret sig saa stygt. Men Manden rev af Fillen, og da saa han nok hvad der feilte Fingeren. Først vilde han dræbt Gutten; men da han graat og bad igjen, bankede han ham bare, saa at han laa til Sengs i tre Dage. Da tog han en Krukke ned af Væggen og smurte ham med, saa blev Gutten lige frisk igjen.

Om en Stund reiste Manden igjen bort, og skulde ikke komme igjen før om en Maaned. Men da sagde

han til Gutten, at hvis han gik ind i det fjerde Kammeret, saa maatte han aldrig tænke paa at beholde Livet. En to eller tre Uger holdt Gutten sig, men saa kunde han ikke berge sig igjen; han maatte og skulde ind i Kammeret, og saa smat han ind. Der stod en stor sort Hest paa et Spiltaug, med et Glotraug ved Hovedet og en Høkurv ved Halen. Gutten syntes det var uligt; han byttede om og satte Høkurven ved Hovedet.

Saa sagde Hesten: «Siden du har saa godt Hjertelag at du vil lade mig faa Mad, skal jeg frelse dig jeg. Kommer TrolDET hjem nu og finder dig, saa dræber han dig. Men nu skal du gaa op paa det Kammeret som er her bent ovenover, og tage en Rustning af dem som hænger der; og saa maa du endelig ikke tage nogen af de blanke, men den mest rustne du ser, den skal du tage; og Sværd og Sadel skal du søge dig ud paa samme Vis.»

Det gjorde Gutten; men det var tungt for ham at bære det altsammen.

Da han kom tilbage, sagde Hesten, at nu skulde han klæde sig nøgen og gaa ned i Kjedelen som stod og kogte i det andre Kammeret, og lauge sig vel der. Jeg blir vel fæl da, tænkte Gutten, men han gjorde det ligevel. Da han havde lauget sig, blev han saa vakker og trivelig, og saa rød og hvid som Melk og Blod, og meget stærkere end før.

«Kjender du nogen Forandring?» spurgte Hesten.

«Ja,» sagde Gutten.

«Prøv at løfte mig,» sagde Hesten.

Aa ja, det kunde han, og Sværdet svang han ogsaa som Ingenting.

«Ja, læg nu Sadlen paa mig,» sagde Hesten, «og tag paa dig Rustningen, tag saa med Nypetornpiskens og Stenen og Vandflasken og Smurningskrukken, saa reiser vi.»

Da Gutten vel var kommen op paa Hesten, gik det afsted, saa han ikke vidste hvorledes han kom frem.

Han havde nu redet en Stund, saa sagde Hesten: «Jeg synes jeg hører en Dur. Se dig om, kan du se noget?»

«Der kommer mange, mange efter os, visst en Snes,» sagde Gutten.

«Ja, det er Trolde det,» sagde Hesten, «nu kommer han med sine.»

De red endda en Stund, indtil de som kom efter begyndte at nærme sig.

«Kast nu Tornepiskens bagover Axlen din,» sagde Hesten; «men kast den vel og langt fra mig!»

Det gjorde Gutten og i det samme voxte der op en svær tyk Nypetornskog der.

Saa red Gutten igjen et langt, langt Stykke, mens Trolde maatte hjem efter noget til at hugge sig igjen-nem Skogen med.

Men om en Stund sagde Hesten igjen: «Se tilbage, kan du se noget nu?»

«Ja en hel Mængde,» sagde Gutten, «som en stor Kirkealmue.»

«Ja, det er Trolde det; nu har han flere med sig. Kast nu Kampestenen, men kast den vel og langt fra mig!»

Med det samme Gutten gjorde som Hesten havde sagt, blev der et stort, stort Kampeberg bag ham. Saa maatte TrolDET hjem efter noget at hugge sig gennem Berget med, og mens TrolDET gjorde det, red Gutten igjen et godt Stykke frem.

Men saa bad Hesten ham se sig tilbage igjen, og da saa han det yrede som en hel Krigshær; de var saa blanke at det skinnede af dem. «Ja,» sagde Hesten, «det er TrolDET; nu har han alle sine med sig. Slaat nu Vandflasken ud bag dig, men agt dig vel at du ikke spilder noget paa mig!» Det gjorde Gutten; men hvorledes han bar sig ad, kom han til at spilde en Draabe paa Lænden. Saa blev der et stort, stort Vand, men ved de Draaber han spildte, kom Hesten til at staa langt udi Vandet; ligevel svømte den da til Lands. Da TrolDene kom til Vandet, lagde de sig ned for at drikke det tomt, og saa slurkede de i sig til de sprak.

«Nu er vi kvit dem,» sagde Hesten.

Da de nu havde reist i lang, lang Tid, kom de paa en grøn Slette i en Skog. «Klæd nu af dig hele Rustningen og tag bare paa dine fillede Klæder,» sagde Hesten; «tag saa Sadlen af mig og slip mig, og hæng alt ind i den store indhule Linden her. Saa skal du gjøre dig en Paryk af Granlav og gaa op til Kongsgaarden, som ligger her tæt ved; der skal du bede om Tjeneste. Naar du saa trænger til mig, saa gaa bare hid og rist paa Bidslet, saa skal jeg komme til dig.»

Ja, Gutten gjorde som Hesten havde sagt, og da han fik paa Lavparykken, blev han saa ussel og bleg

og tufset at se paa, at ingen kunde kjende ham igjen. Han kom da til Kongsgaarden, og bad først om at faa være i Kjøkkenet og bære Vand og Ved til Kokken.

Men saa spurgte Kokkejenten: «Hvorfor har du den stygge Parykken? Tag af dig den, jeg vil ikke vide af nogen saa styg her inde.»

«Det kan jeg ikke,» svarede Gutten, «jeg er ikke rigtig ren i Hovedet.»

«Tænker du jeg vil have dig her ved Maden, naar du er slig da?» sagde Kokken; «gaa ned til Staldmesteren, du passer bedst til at gaa og maake i Stalden.»

Men da Staldmesteren bad ham tage af Parykken, fik han det samme Svar, og saa vilde ikke han heller have ham; «du kan gaa til Havemesteren,» sagde han, «du passer bedst til at gaa og grave i Jorden.»

Hos Havemesteren fik han da Lov at blive; men ingen af de andre Tjenerne vilde ligge med ham; derfor maatte han sove for sig selv under Trappen til Lysthuset; det stod paa Stolper og havde en høi Trap. Under den fik han lidt Mose til Seng, og der laa han saa godt han kunde.

Da han nu havde været paa Kongsgaarden en Tid, hændte det sig en Morgen, i det samme Solen randt, at Gutten havde taget af sig Lavparykken og stod og vaskede sig; og da var han saa vakker, det var en Lyst at se ham.

Prinsessen saa fra Vinduet den vakre Havedrengen, og syntes hun aldrig havde seet nogen saa vakker. Hun spurgte da Havemesteren, hvorfor han laa ude under Trappen.

«Aa, ingen af Tjenerne vil ligge med ham,» sagde Havemesteren.

«Lad ham komme op i Kveld og ligge ved Døren inde paa mit Kammer, saa skal de vel ikke holde sig for god til at lade ham ligge i Hus med sig siden,» sagde Prinsessen.

Havemesteren sagde det til Gutten.

«Mener du jeg vil gjøre det?» sagde Gutten; «saa vilde de sige at der var noget mellem mig og Prinsessen.»

«Ja, du har Grund til at være ræd for det du,» svarede Havemesteren, «du som er saa vakker.»

«Ja, ja, naar du befaler det, saa faar jeg vel gjøre det,» sagde Gutten.

Da han nu skulde opefter Trapperne om Aftenen, trampede og slampede han saa i Vei, at de maatte bede ham gaa sagte, forat ikke Kongen skulde faa det at vide. Han kom ind og lagde sig, og begyndte strax at snorksove. Da sagde Prinsessen til Ternen sin: «List dig nu bort og tag af ham Lavparykken,» og det gjorde hun; men i det samme hun vilde nappe den, holdt han paa den med begge Hænder, og sagde at den fik hun slet ikke. Dermed lagde han sig igjen til at snorke. Prinsessen gav igjen Ternen et Vink, og saa fik hun nappet af Parykken; da laa Gutten der saa deilig og rød og hvid, som Prinsessen havde seet ham i Morgensolen. Siden laa Gutten hver Nat oppe i Prinsessens Værelse.

Men det varede ikke længe, før Kongen fik spurgt at Havedrengen laa i Kammeret hos Prinsessen hver

Nat, og saa blev han saa harm at han nær havde ladet Gutten aflive. Det gjorde han ikke ligevel, men kastede ham i Fangetaarnet, og sin egen Datter stængte han inde i hendes Kammer, saa hun aldrig fik Lov at komme ud, hverken Dag eller Nat. Alt hun graat og bad for sig og Gutten, saa hjalp det ikke; Kongen blev bare endda mere sint ved det.

En Tid efter blev der Krig og Ufred i Landet, og Kongen maatte ruste sig mod en anden Konge, som vilde tage Riget fra ham. Da Gutten hørte det, bad han Fangevogteren gaa til Kongen for sig og bede om Harnisk og Sværd og Lov til at være med i Krigen. Alle de andre lo, da Fangevogteren sagde sit Ærende, og bad Kongen at han maatte faa noget gammelt Skrammel til Rustning, saa de kunde faa den Moro at se den Stakkaren være med i Krigen. Det fik han, og dertil et gammelt Skarve-Øg, som hinkede paa tre Ben, det fjerde drog det efter sig.

Saa drog de da ud mod Fienden; men de var ikke komne langt bort fra Kongsgaarden, førend Gutten blev siddende fast i en Myr med Øget sit. Der sad han og hakkede og nikkede: «Hei, vil du op! Hei, vil du op!» sagde han til Øget. Det havde alle de andre rigtig sin Moro af, og lo og gjorde Nar af Gutten, mens de red forbi. Men aldrig før var de borte, saa sprang han til Linden, tog paa sig Rustningen, og ristede paa Bidslet; strax kom Hesten og sagde: «Gjør du dit Bedste, saa skal jeg gjøre mit!» Da Gutten kom efter, var Slaget alt begyndt, og Kongen var i slem Knibe; men aller bedst det var, havde Gutten jaget Fienden lang Vei.

Kongen og hans Folk undredes meget paa, hvem det kunde være som kom og hjalp dem; men ingen kom ham saa nær at han fik talt til ham, og da Slaget var forbi, var han borte. Da de drog tilbage, sad Gutten endda i Myren og hakkede og nikkede paa det trebenede Øget. Da lo de igjen. «Nei se bare, der sidder den Narren endnu!» sagde de.

Den andre Dagen de drog ud, sad Gutten der endda; de lo igjen og gjorde Nar af ham; men aldrig før var de redet forbi, saa sprang Gutten til Linden, og alt gik igjen som den forrige Dag. Alle undredes de paa, hvad det var for en fremmed Kjæmpe som havde hjulpet dem; men ingen kom ham saa nær at han kunde faa talt til ham; og der var nu ingen som gjættede paa Gutten, det forstaar sig.

Da de drog hjem om Aftenen og saa Gutten sidde paa Øget endnu, lo de ham ud igjen, og én skjød en Pil paa ham og traf ham i Benet. Han til at skrike og bære sig, saa det var forfærdeligt; saa kastede Kongen Lommetørklædet sit til ham, for at han skulde knytte det om.

Da de drog ud den tredje Morgen, sad Gutten igjen i Myren. «Hei, vil du op! Hei, vil du op!» sagde han til Øget.

«Nei, nei! han kommer til at sidde der, til han sulter ihjel,» sagde Kongens Folk, mens de red forbi, og saa lo de af ham, saa de var færdige til at falde af Hestene.

Da de var borte, sprang han igjen til Linden og kom efter til Slaget, netop som det gjaldt. Den Dagen

dræbte han Fiendens Konge, saa Krigen blev endt med det samme.

Da Slaget var omme, fik Kongen se Lommetørklædet sit, som den fremmede Kjæmpe havde knyttet om Benet, og saa havde han let for at kjende ham; de tog ham da med stor Glæde mellem sig til Kongsgaarden, og Prinsessen, som saa ham oppe fra sit Vindu, blev saa glad at du aldrig kan tro det: «Der kommer min Kjæreste ogsaa!» sagde hun. Han tog da Smurningskrukken og smurte sig selv paa Benet og siden alle de Saarede, og saa blev de allesammen god igjen paa Øieblikket.

Saa fik han Prinsessen til Ægte; men da han kom ned i Stalden til Hesten, den Dag Brylluppet skulde staa, stod den der saa stur og hængte med Ørene og vilde slet ikke æde. Da den unge Kongen — for da var han blit Konge og havde faaet det halve Riget — talte til ham og spurgte hvad der feilte ham, sagde Hesten: «Nu har jeg hjulpet dig frem, og nu vil jeg ikke leve længer. Nu skal du tage Sværdet og hugge Hovedet af mig.»

«Nei, det vil jeg slet ikke gjøre,» sagde den unge Konge; «men du skal faa hvad du vil have, og staa stille bestandig.

«Ja, gjør du ikke som jeg siger, skal jeg nok vide at faa Livet af dig,» sagde Hesten.

Saa maatte Kongen da gjøre det; men da han hævede Sværdet og skulde hugge til, var han saa ilde ved, at han maatte vende Ansigtet bort, fordi han ikke vilde se paa Hugget; men aldrig før havde han hugget

af Hovedet, saa stod den deiligste Prins der Hesten havde staaet.

«Hvor i al Verden kom du fra?» spurgte Kongen.

«Det var jeg som var Hest,» svarede Prinsen. «Før var jeg Konge i det Land som den Kongen var fra, du dræbte i Slaget igaar; det var han som kastede Troldham paa mig og solgte mig til Troldet. Siden han nu er dræbt, saa faar jeg Riget mit igjen, og du og jeg blir Nabokonger; men vi skal nok aldrig føre Krig mod hinanden.»

Og det gjorde de da ikke heller; de var Venner saa længe de levede, og den ene kom tidt og ofte og besøgte den andre.

15. Manddatteren og Kjærringdatteren.

Der var engang to Folk som havde giftet sig sammen; de havde hver sin Datter. Kjærringdatteren var doven og lad og vilde aldrig gjøre noget, og Manddatteren var flink og villig; men endda kunde hun aldrig gjøre Moderen til Lags, og baade Kjærringen og Datteren vilde gjerne være kvit hende. Saa skulde de engang sidde ved Brønden og spinde, begge to; Kjærringdatteren skulde spinde Hør, men Manddatteren fik ikke andet end Børster. «Du er nu altid saa flink og saa ferm du,» sagde Kjærringdatteren, «men endda er jeg ikke ræd for at spinde omkap med dig.» Ja saa blev de

forligte om, at den som det først røg af for, skulde i Brønden. Ret som det var, saa gik det af for Manddatteren, og saa maatte hun i Brønden. Men da hun kom til Bunden, slog hun sig ikke, og vidt og bredt omkring saa hun ikke andet end en vakker grøn Eng.

Hun gik nu et Stykke paa Engen, saa kom hun til et Risgjærde; det skulde hun over. «Aa, træd ikke haardt paa mig du,» sagde Risgjærdet, «saa skal jeg hjælpe dig en anden Gang jeg.» Hun gjorde sig saa let som en Fjær og traadte saa varsomt at hun næsten ikke kom nær det engang.

Saa gik hun et Stykke til, saa kom hun til en brandet Ko, som gik med en Melkekolle paa Hornene; det var en stor vakker Ko, og Juret stod saa fuldt og rundt. «Aa, vær saa snil og melk mig du,» sagde Koen, «for jeg er saa melkesprængt; drik saa meget du vil, og hæld Resten paa Klovene mine, saa skal jeg hjælpe dig igjen jeg.»

Manddatteren hun gjorde som Koen bad; bare hun tog i Spenerne, saa sprøitede Melken i Kollen; saa drak hun sig utørst, og Resten hældte hun paa Klovene, og Kollen hængte hun paa Hornene igjen.

Da hun saa havde gaaet et Stykke til paa Engen, mødte hun en stor Saubuk, og den havde saa tyk og lang Uld, at den gik og slæbte den efter sig, og paa det ene Hornet hang en stor Sax. «Aa, klip mig du,» sagde Bukken, «for her gaar jeg med al denne Ulden og pæser, og det er saa varmt at jeg er færdig at kvæles. Tag saa meget du vil, og vir Resten om Hal-

sen min, saa skal jeg hjælpe dig igjen.» Ja hun var strax villig, og Bukken lagde sig selv op i Fanget hendes, og den laa saa stille, og hun klippede den saa pent, at den ikke fik den mindste Riske i Skindet engang. Saa tog hun saa meget hun vilde af Ulden, og Resten virrede hun om Halsen paa Bukken.

Lidt længer frem kom hun til et Æbletræ, og det var saa fuldt med Æbler, at alle Grenene var bøiede ned mod Jorden, og inde ved Stammen stod der en liden Stang. «Aa, vær saa snil og pluk Æblerne af mig du,» sagde det, «saa at Grenene mine kan rette sig, for det leter paa at staa saa kroget; men slaar endelig smaat og vart, saa du ikke slaar mig fordærvet; spis saa meget du vil, og læg Resten indved Roden min, saa skal jeg hjælpe dig igjen jeg.» Ja, hun pluk-kede dem hun kunde naa, og siden tog hun Stangen og slog de andre forsigtig ned; saa spiste hun sig mæt, og Resten lagde hun pent ind til Roden.

Saa gik hun et langt, langt Stykke, og da kom hun til en stor Gaard, og der boede en Troldkjærring med Datteren sin. Der gik hun ind og spurgte om hun kunde faa Tjeneste. «Aa det kan ikke nytte,» sagde Troldkjærringen; «vi har havt mange, men ingen af dem har duet til noget.» Men hun bad saa vakkert at de endelig skulde tage hende i Tjeneste. Ja, de tog hende da ogsaa, og saa gav Troldkjærringen hende et Sold og bad hende hente Vand i det. Hun syntes nok det var urimeligt at hente Vand i et Sold; men hun gik ligevel, og da hun kom til Brønden, sang Smaa-fuglene:

«Klin i Ler,
stik i Straal
Klin i Ler,
stik i Straal!»

Ja det gjorde hun, og saa kunde hun bære Vand i Soldet noksaa godt; men da hun kom hjem med Vandet, og Troldkjærringen fik se Soldet, sagde hun: «Det har du ikke suget af dit eget Bryst!»

Saa sagde Troldkjærringen, hun skulde gaa i Fjøset og maake og melke; men da hun kom did, var der en Skuffe saa stor og tung at hun ikke kunde raade med den; kunde ikke løfte den engang. Hun vidste nu slet ikke hvorledes hun skulde bære sig ad; men Fuglene sang, at hun skulde tage Limeskaftet og kaste ud lidt, saa fløi alt det øvrige efter. Det gjorde hun, og aldrig før var det gjort, saa var Fjøset saa rent som om det baade kunde være maaket og sopt. Nu skulde hun til at melke Kjørne; men de var saa urolige, de baade sparkede og spændte, saa hun slet ikke kunde komme til at melke dem. Men saa sang Fuglene udenfor:

«Liden Streng,
liden Sup
til alle Smaafugle sprut!»

Ja, det gjorde hun, hun sprøtede en liden Streng af Melken ud til Smaafuglene; saa stod alle Kjørne stille og lod hende melke sig, og de hverken spændte eller sparkede; de løftede ikke en Fod engang.

Da Troldkjærringen saa, hun kom ind med Melken, sagde hun: «Det har du ikke suget af dit eget Bryst!»

Men nu kan du tage den svarte Ulden og vaske hvid.» Dette vidste Jenten slet ikke hvorledes hun skulde blive færdig med; for hun havde aldrig seet at nogen havde kunnet vaske svart Uld hvid; men endda sagde hun Ingenting; hun tog Ulden og gik ud til Brønden med. Saa sang Smaafuglene, at hun skulde tage Ulden og have den op i den store Bøtten som stod der, saa blev den nok hvid.

«Nei, nei!» sagde Troldkjærringen, da hun kom ind med Ulden, «dig nytter det ikke at have, du kan jo gjøre Alting; du kom til at ærgre Livet af mig tilsidst, det er bedst du faar Reisepas.»

Saa satte Troldkjærringen frem tre Skrin, et rødt, et grønt, og et blaat, og saa skulde hun faa Lov at tage hvilket hun vilde af disse, og det skulde være Lønningen hendes. Hun vidste ikke hvad for et hun skulde tage, men Smaafuglene sang:

«Tag ikke det grønne,
tag ikke det røde;
men tag det blaa,
som vi har sat
tre Kors oppaa!»

Hun tog da det blaa, slig som Fuglene sang. «Tvi være dig og da!» sagde Troldkjærringen, «det skal du nok komme til at undgjælde.»

Da Manddatteren nu skulde reise, skjød Troldkjærringen en gloende Jernstang efter hende; men hun sprang bagom Døren med det samme og gjemte sig, saa den ikke traf hende; for Smaafuglene havde sagt hende hvorledes hun skulde bære sig ad. Hun gik nu

saa fort hun kunde; men da hun kom bortover til Æbletræet, hørte hun det tog til at dure saa paa Veien; det var Troldkjærringen og Datter hendes som kom efter. Jenten blev saa ræd at hun ikke vidste hvor hun skulde gjøre af sig.

«Kom hid til mig du,» sagde Æbletræet, «saa skal jeg hjælpe dig; gaa under Grenene mine og gjem dig, for faar de fat paa dig, tager de Skrinet fra dig og river dig ihjel.»

Ja, det gjorde hun; og ret som det var, saa kom Troldkjærringen og Datteren.

«Har du seet nogen Jente har gaaet her, du?» sagde Troldkjærringen.

«Aa ja,» sagde Æbletræet, «der sprang én her forbi for en Stund siden; men hun er saa langt borte at I naar hende aldrig igjen.»

Saa vendte Troldkjærringen om og reiste hjem igjen.

Jenten gik et Stykke frem; men da hun kom bort til Bukken, hørte hun det tog paa at dure saa, at hun ikke vidste hvor hun skulde gjøre af sig, saa ræd og fælen blev hun; for hun kunde nok vide at det var Troldkjærringen som havde betænkt sig igjen.

«Kom hid til mig du, saa skal jeg hjælpe dig,» sagde Bukken; «gjem dig under Ulden min, saa ser de dig ikke; ellers tager de Skrinet fra dig og river dig ihjel.»

Ret som det var, saa kom Troldkjærringen farende.

«Har du seet nogen Jente har gaaet her, du?» sagde hun til Bukken.

«Aa ja,» sagde Bukken, «jeg saa én for en Stund siden, men hun sprang saa fort at du ikke tager hende igjen.»

Saa vendte Troldkjærringen og reiste hjem.

Da Jenten nu var kommen saa langt som til Koen, hørte hun det tog til at dure saa paa Veien.

«Kom hid til mig du,» sagde Koen, «saa skal jeg hjelpe dig; gjem dig under Juret mit; ellers kommer Troldkjærringen og tager Skrinet fra dig og river dig ihjel.»

Det varede ikke længe før hun kom. «Har du seet nogen Jente har gaaet her, du?» sagde Troldkjærringen til Koen.

«Ja, jeg saa én for en Stund siden, men hun er langt borte nu, for hun sprang saa fort; hende tager du nok ikke igjen,» sagde Koen. Troldkjærringen snudde da og reiste hjem igjen.

Da Jenten var kommen et langt, langt Stykke frem, og hun ikke var langt fra Risgjærdet, hørte hun det tog til at dure saa paa Veien, og hun blev baade ræd og fælen; for hun kunde nok vide at det var Troldkjærringen som havde snudd om igjen.

«Kom hid til mig du, saa skal jeg hjelpe dig,» sagde Risgjærdet; «kryb under Kvistene mine, saa de ikke ser dig; ellers tager de Skrinet fra dig og river dig ihjel.» Ja, hun skyndte sig ind under Kvistene i Risgjærdet.

«Har du seet nogen Jente har gaaet her, du?» sagde Troldkjærringen til Risgjærdet.

«Nei, jeg har ikke seet nogen Jente,» svarede Ris-

gjærdet, og var saa sint at det fraste af det, og saa gjorde det sig saa stort at det ikke var at tænke paa at komme over det; og der blev da ikke nogen anden Raad for Troldkjærringen end at snu og reise hjem igjen.

Da Manddatteren var kommen vel hjem, blev baade Kjærringen og Datter hendes endda mere avindsyge paa hende end de havde været før, for nu var hun endda meget vakrere, og saa gild at det var en Lyst at se hende. Hun fik ikke Lov at være inde hos dem; men de jagede hende ud i Grisehuset, der skulde hun holde til. Her vaskede hun nu pent og rent, og saa lukkede hun op Skrinet, og vilde se hvad det var hun havde faaet i Løn; og med det samme hun lukkede det op, saa var der saa meget Guld og Sølv og saa mange deilige Ting i det, at baade Vægge og Tag blev hængende fulde med det, og det var meget finere i Grisehuset end paa den gilde Kongsgaard. Da Stedmoderen og Datteren fik se dette, blev de rent ude af sig, og begyndte at spørge hende, hvorledes Tjenesten havde været. «Aa,» sagde hun, «I kan nok vide det, siden jeg har faaet saadan Løn; det var slige Folk og slig en Kone at tjene hos, at der findes ikke Magen.»

Ja, saa vilde Kjærringdatteren endelig afsted og tjene, forat hun ogsaa kunde faa sig et saadant Guldskrin. De satte sig da til at spinde igjen; men da skulde Kjærringdatteren spinde Børster og Manddatteren Hør, og den som det først røg af for, skulde i Brønden. Det varede ikke længe før det røg af for Kjærringdatteren, det kan en nok vide, og saa kastede de hende i Brønden.

Nu gik det lige ens; hun faldt til Bunds, men slog sig ikke, og saa kom hun paa en deilig grøn Eng. Da hun havde gaaet et Stykke, kom hun til Risgjærdet.

«Træd ikke haardt paa mig du, saa skal jeg hjælpe dig igjen,» sagde det.

«Aa, hvad bryr jeg mig om en Kvistehob,» sagde hun, og gjorde sig tung og traadte paa Risgjærdet saa det knagede i det.

Om lidt kom hun til Koen, som gik der melkesprængt.

«Vær saa snil og melk mig du,» sagde Koen, «saa skal jeg hjælpe dig igjen; drik saa meget du vil, men hæld Resten paa Klovene mine.»

Ja, det gjorde hun da: hun melkede Koen, og saa drak hun saa længe hun orkede, men saa var der ikke noget igjen at slaa paa Klovene; Kollen slængte hun bort over Bakken og gik.

Da hun havde gaaet et Stykke til, kom hun til Bukken som gik og slæbte Ulden efter sig.

«Aa, vær saa snil og klip mig du, saa skal jeg tjene dig igjen jeg,» sagde Bukken; «tag saa meget af Ulden du vil, men vir Resten om Halsen min.»

Det gjorde hun, men hun lagde saa uvørent i Vei at hun klippede store Huller i Skindet, og al Ulden tog hun med sig.

Om en liden Stund kom hun til Æbletræet, som stod ganske kroget og bar paa Æblerne sine.

«Vær saa snil og pluk Æblerne af mig du, saa Grenene mine kan rette sig, for det leter saa paa at staa saa kroget,» sagde Æbletræet; «men vær varsom,

saa at du ikke slaar mig fordærvet; spis saa meget du vil, men læg Resten pent ind til Roden min, saa skal jeg hjælpe dig igjen.»

Hun plukkede af de nærmeste, og slog ned dem hun ikke kunde naa, med Stangen; men hun brydte sig ikke om nogen Ting, og rev og slog ned store Grene, og aad til hun ikke orkede mere, og saa kastede hun Resten under Træet.

Da hun havde gaaet et lidet Stykke, kom hun til Gaarden hvor Troldkjærringen boede; der bad hun om Tjeneste. Troldkjærringen sagde hun ingen Tjenestejente vilde have, for enten duede de ikke til noget, eller ogsaa var de altfor flinke, og bedrog hende for det hun havde. Kjærringdatteren gav sig ikke endda hun, men sagde at hun vilde have Tjeneste, og saa sagde Troldkjærringen, at hun skulde tage hende, om hun duede til noget.

Det første hun fik at gjøre, det var at hente Vand i Soldet. Ja, hun gik til Brønden og hældte Vand i Soldet; men ligesaa fort som hun hældte i, randt det ud igjen. Saa sang Fuglene:

«Klin i Ler,
stik i Straal
Klin i Ler,
stik i Straal!»

Men hun brydte sig ikke om Fuglesangen; hun kastede Ler efter Fuglene, saa de fløi langt bort, og saa maatte hun gaa hjem igjen med tomt Sold, og fik Skrub af Troldkjærringen.

Saa skulde hun maake i Fjøset og melke Kjørne; men det syntes hun at hun var altfor god til. Hun gik da ind i Fjøset ligevel; men da hun kom did, kunde hun nu slet ikke raade med Skuffen, saa stor var den. Fuglene sagde det samme til hende som til Manddatteren, at hun skulde tage Limen og kaste ud lidt, saa fløi alt det andre efter; men hun tog Limen og kastede efter Fuglene. Da hun skulde til at melke, var Kjørne saa urolige at de spændte og sparkede, og hver Gang hun havde faaet lidt i Kollen, slog de den overende. Fuglene sang:

«Liden Streng,
liden Sup
til alle Smaafugle sprut!»

Men hun bankede og slog Kjørne, kastede og slængte alt hun kunde overkomme, efter Fuglene, og bar sig saa det var rent ulikt. Og hun fik da heller ikke hyerken maaket eller melket. Da hun saa kom ind, fik hun baade Hugg og Skjænd af Troldkjærringen. Og saa skulde hun vaske den svarte Ulden hvid; men det gik det ikke bedre med.

Dette syntes Troldkjærringen var for galt, og saa satte hun frem tre Skrin, et rødt, et grønt, og et blaat, og sagde, at hende havde hun ikke Brug for, for hun duede ikke til noget, men til Løn skulde hun ligevel faa Lov at tage hvilket Skrin hun vilde. Da sang Fuglene:

«Tag ikke det grønne,
tag ikke det røde;
men tag det blaa,

som vi har sat
tre Kors oppaa!»

Hun brydde sig ikke om hvad Fuglene sang, men tog det røde, som det glodde mest af. Saa gav hun sig paa Veien og gik hjem, og hun fik da gaa i god Ro og Mag; der var ingen som satte efter hende. Da hun kom hjem, blev der stor Glæde paa Moderen, og de gik strax ind i Storstuen og satte Skrinet der, for de troede at der ikke var andet end Guld og Sølv i det, og de tænkte at baade Vægge og Tag skulde blive forgyldte; men da de aabnede Skrinet, saa væltede der ud bare Ormer og Padder, og naar Kjærringdatteren lukkede op Munden, saa var det lige ens: der væltede ud baade Ormer og Padder og alt Utøi som tænkes kunde, saa det tilsidst var Uraad at være i Hus med hende. Det var den Løn hun fik, fordi hun havde tjent Troldkjærringen.

16. Hanen og Hønen i Nøddeskogen.

Hanen og Hønen gik engang i Nøddeskogen for at plukke Nødder; saa fik Hønen et Nøddeskal i Halsen og laa og sprællede med Vingerne. Hanen skulde efter Vand til hende; han kom da til Kilden og sagde: «Kjære min Kilde, giv mig Vand; Vand gir jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskogen.»

Kilden svarede: «Du faar ikke Vand af mig, før jeg faar Løv af dig.»

Saa løb Hanen til Linden: «Kjære min Lind, giv mig Løv; Løv gir jeg til Kilden, Kilden gir mig Vand, Vand gir jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskogen.»

«Du faar ikke Løv af mig, før jeg faar røde Guldbaand af dig,» svarede Linden.

Saa løb Hanen til Jomfru Maria: «Kjære min Jomfru Maria, giv mig røde Guldbaand; røde Guldbaand gir jeg Linden, Linden gir mig Løv, Løv gir jeg Kilden, Kilden gir mig Vand, Vand gir jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskogen.»

«Du faar ikke røde Guldbaand af mig, før jeg faar Sko af dig,» svarede Jomfru Maria.

Saa løb Hanen til Skomageren: «Kjære min Skomager, giv mig Sko; Sko gir jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gir mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gir jeg Linden, Linden gir mig Løv, Løv gir jeg Kilden, Kilden gir mig Vand, Vand gir jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskogen.»

«Du faar ikke Sko af mig, før jeg faar Børster af dig,» svarede Skomageren.

Saa løb Hanen til Purken: «Kjære min Purke, giv mig Børster; Børster gir jeg Skomageren, Skomageren gir mig Sko, Sko gir jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gir mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gir jeg Linden, Linden gir mig Løv, Løv gir jeg Kilden, Kilden gir mig Vand, Vand gir jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskogen.»

«Du faar ikke Børster af mig, før jeg faar Korn af dig,» svarede Purken.

Saa løb Hanen til Træskemanden: «Kjære min Træskemand, giv mig Korn; Korn gir jeg Purken, Purken gir mig Børster, Børster gir jeg Skomageren, Skomageren gir mig Sko, Sko gir jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gir mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gir jeg Linden, Linden gir mig Løv, Løv gir jeg Kilden, Kilden gir mig Vand, Vand gir jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddegøgen.»

«Du faar ikke Korn af mig, før jeg faar Lefse af dig,» svarede Træskemanden.

Saa løb Hanen til Bagstekonen: «Kjære min Bagstekone, giv mig Lefse; Lefse gir jeg Træskemanden, Træskemanden gir mig Korn, Korn gir jeg Purken, Purken gir mig Børster, Børster gir jeg Skomageren, Skomageren gir mig Sko, Sko gir jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gir mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gir jeg Linden, Linden gir mig Løv, Løv gir jeg Kilden, Kilden gir mig Vand, Vand gir jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddegøgen.»

«Du faar ikke Lefse af mig, før jeg faar Ved af dig,» svarede Bagstekonen.

Saa løb Hanen til Vedhuggeren: «Kjære min Vedhugger, giv mig Ved; Ved gir jeg Bagstekonen, Bagstekonen gir mig Lefse, Lefse gir jeg Træskemanden, Træskemanden gir mig Korn, Korn gir jeg Purken, Purken gir mig Børster, Børster gir jeg Skomageren, Skomageren gir mig Sko, Sko gir jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gir mig røde Guldbaand, røde Guldbaand

gir jeg Linden, Linden gir mig Løv, Løv gir jeg Kilden, Kilden gir mig Vand, Vand gir jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskogen.»

«Du faar ikke Ved af mig, før jeg faar Øx af dig,» svarede Vedhuggeren.

Saa løb Hanen til Smeden: «Kjære min Smed, giv mig Øx; Øx gir jeg Vedhuggeren, Vedhuggeren gir mig Ved, Ved gir jeg Bagstekonen, Bagstekonen gir mig Lefse, Lefse gir jeg Træskemanden, Træskemanden gir mig Korn, Korn gir jeg Purken, Purken gir mig Børster, Børster gir jeg Skomageren, Skomageren gir mig Sko, Sko gir jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gir mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gir jeg Linden, Linden gir mig Løv, Løv gir jeg Kilden, Kilden gir mig Vand, Vand gir jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskogen.»

«Du faar ikke Øx af mig, før jeg faar Kul af dig,» svarede Smeden.

Saa løb Hanen til Kulbrænderen: «Kjære min Kulbrænder, giv mig Kul; Kul gir jeg Smeden, Smeden gir mig Øx, Øx gir jeg Vedhuggeren, Vedhuggeren gir mig Ved, Ved gir jeg Bagstekonen, Bagstekonen gir mig Lefse, Lefse gir jeg Træskemanden, Træskemanden gir mig Korn, Korn gir jeg Purken, Purken gir mig Børster, Børster gir jeg Skomageren, Skomageren gir mig Sko, Sko gir jeg Jomfru Maria, Jomfru Maria gir mig røde Guldbaand, røde Guldbaand gir jeg Linden, Linden gir mig Løv, Løv gir jeg Kilden, Kilden gir mig Vand, Vand gir jeg Tuppen, Hønen min, som ligger for Døden i Nøddeskogen.»

Saa syntes Kulbrænderen Synd i Hanen og gav ham Kul. Saa fik Smeden Kul, og Vedhuggeren Øx, og Bagstekonen Ved, og Træskemanden Lefse, og Purken Korn, og Skomageren Børster, og Jomfru Maria Sko, og Linden røde Guldbaand, og Kilden Løv, og Hanen Vand, og det gav han til Tuppen, Hønen sin, som laa for Døden i Nøddeskogen: saa blev hun god igjen.

17. Bjørnen og Ræven.

I.

Hvorfor Bjørnen er stubrumpet.

Bjørnen mødte engang Ræven, som kom luskende med et Fiskeknippe han havde stjålet.

«Hvor har du faaet det fra?» spurgte Bjørnen.

«Jeg har været ude og fisket, Herr Bjørn!» svarede Ræven.

Saa fik Bjørnen ogsaa Lyst til at lære at fiske, og bad Ræven sige sig, hvordan han skulde bære sig ad.

«Det er en simpel Kunst for dig,» svarede Ræven, «og den er snart lært; du skal bare gaa ud paa Isen, hugge dig et Hul, og stikke Halen nedi; og saa maa du holde den der bra længe. Du maa ikke bry dig om at det svier lidt i den: det er naar Fisken bider; des længer du kan holde den der, des flere Fisk faar du. Og ret som det er, skal du tværrykke op!»

Ja, Bjørnen gjorde som Ræven havde sagt, og holdt Halen længe, længe nedi Hullet, til den var frosset vel fast; saa tværrykkede han den — tvært af, og nu gaar han der stubrumpet den Dag idag er.

II.

Ræven snyder Bjørnen for Julekosten.

Bjørnen og Ræven havde engang kjøbt sig en Smørholk isammen; den skulde de have til Jul, og gjemte den derfor under en tyk Granbuske. Saa gik de et Stykke bort og lagde sig i en Solbakke til at sove. Da de havde ligget en Stund, reiste Ræven sig og raabte: «Ja!» — satte afsted, og lige hen til Smørholken, som han aad en god Tredjepart af. Men da han kom igjen, og Bjørnen spurgte hvor han havde været, siden han var saa fed om Flabben, sagde han: «Tror du ikke jeg blev buden til Barsel da?»

«Ja saa! Hvad hedte Barnet?» spurgte Bjørnen.

«Begyndt-paa,» sagde Ræven.

Dermed lagde de sig til at sove igjen. Om en liden Stund sprang Ræven igjen op og raabte: «Ja!» og strøg afsted bort til Smørholken. Den Gangen aad han ogsaa en god Slump. Da han kom tilbage, og Bjørnen igjen spurgte hvor han havde været, svarede han: «Aa, blev jeg ikke nu igjen buden til Barsel da, tror du?»

«Hvad hedte Barnet nu da?» sagde Bjørnen.

«Halvædt,» svarede Ræven.

Illustration

Bjørnen syntes det var et rart Navn, men han undrede sig ikke længe paa det, før han igjen gjespede og sov; aldrig før han havde ligget en liden Stund, saa gik det ligedan som begge de forrige Gangene: Ræven sprang op igjen, raabte «Ja!» og afsted hen til Smørholken, som han den Gangen aad Slumpen ud af. Da han kom tilbage, havde han igjen været i Barsel; og da Bjørnen vilde vide hvad det Barnet hedte, svarede han: «Slikket-i-Bunden!»

Dermed lagde de sig til at sove igjen og laa en god Stund. Saa skulde de bort og se til Smøret; men da var det ædt op. Og saa skyldte Bjørnen paa Ræven og Ræven paa Bjørnen; den ene sagde at den andre havde været borte i Smørholken, mens han selv laa og sov.

«Ja, ja,» sagde Mikkell, «vi skal snart faa vide hvem af os har stjaalet Smøret. Nu skal vi lægge os der borte i Solbakken: den som da er fedest i Enden naar vi vaagner, han har stjaalet det.»

Ja, Bjørnen vilde gjerne gaa ind paa den Prøven, og da han vidste med sig selv han ikke engang havde smagt Smøret, lagde han sig ganske trygt til at sove i Solen. Saa luskede Mikkell bort til Holken efter et Smørgrand som sad igjen i en Spræk, og tilbage til Bjørnen og smurte ham i Enden med det; derpaa lagde han sig til at sove, som om Ingenting var hændt. Da nu begge vaagnede, saa havde Solen smeltet Smøret, og saa blev Bjørnen den som havde ædt Smøret ligevel, han.

18. Gudbrand i Lien.

Der var engang en Mand som hedte Gudbrand; han havde en Gaard som laa langt borte i en Aasli, og derfor kaldte de ham Gudbrand i Lien. Han og Konen hans levede saa vel sammen og var saa godt forligte, at alt Manden gjorde, syntes Konen var saa velgjort at det aldrig kunde gøres bedre; hvorledes han bar sig ad, var hun lige glad i det. De eiede sin Jordvei, og hundrede Daler havde de paa Kistebunden, og i Fjøset to klavebundne Kjør.

Men saa sagde Konen en Dag til Gudbrand: «Jeg synes vi skulde reise til Byen med den ene Koen og sælge den jeg, saa vi kunde faa os nogle Haandskillinger; vi er saa bra Folk, at vi burde have nogle Skillinger mellem Hænderne, ligesom andre har; de hundrede Dalerne som ligger paa Kistebunden, kan vi ikke tage Hul paa, men jeg ved ikke, hvad vi skal med mere end én Ko. Og lidt vinder vi ogsaa derved at jeg slipper med at stelle den ene Koen, i Steden for at jeg har gaaet og maaket og vandlet¹ til to.» Ja, det syntes Gudbrand var baade rigtig og fornuftig talt; han tog strax Koen og gik til Byen med for at sælge den; men da han kom til Byen, var der ingen som vilde købe Koen. Ja ja, tænkte Gudbrand, saa kan jeg gaa hjem igjen med Koen min; jeg ved jeg har baade Baas og Klave til den, og det er lige langt baade frem og tilbage; og dermed gav han sig til at rusle hjemefter igjen.

¹ Vandle, d. e. binde Halmvisker sammen til Kjørne.

Men da han var kommen et Stykke paa Veien, mødte han én som havde en Hest han skulde sælge; saa syntes Gudbrand det var bedre at have Hest end Ko, og byttede saa med ham. Da han havde gaaet et Stykke længer, mødte han én som gik og drev en fed Gris foran sig, og saa syntes han det var bedre at have fed Gris end Hest, og byttede saa med Manden. Han gik nu et Stykke til; saa mødte han en Mand med en Gjed, og saa tænkte han det sagtens var bedre at have Gjed end Gris, og derfor byttede han med ham som eiede Gjeden. Saa gik han et langt Stykke, til han mødte en Mand som havde en Sau; med ham byttede han, for han tænkte: det er altid bedre at have Sau end Gjed. Da han nu havde gaaet en Stund igjen, mødte han en Mand med en Gaas; saa byttede han bort Sauen med Gaasen; og da han havde gaaet et langt, langt Stykke, mødte han en Mand med en Hane; med ham byttede han, for han tænkte som saa: det er altid bedre at have Hane end Gaas. Han gik da, til det led langt ud paa Dagen; men saa begyndte han at blive sulten, og saa solgte han Hanen for tolv Skilling og købte sig Mad for dem; for det er da altid bedre at berge Liv end have Hane, tænkte Gudbrand i Lien.

Saa gik han videre hjemover, til han kom til sin nærmeste Grandegaard; der gik han indom. «Hvorledes er det gaaet dig i Byen?» spurgte Folkene.

«Aa, det er nu gaaet saa og saa,» sagde Gudbrand, «ikke kan jeg rose Lykken min, og ikke kan jeg laste den heller,» og dermed fortalte han dem det hele, hvorledes det var gaaet ham fra først til sidst.

«Ja, du blir da vel modtaget, naar du kommer hjem til Konen din!» sagde Manden paa Gaarden; «Gud hjælpe dig! ikke vilde jeg være i dit Sted.»

«Jeg synes det kunde have gaaet meget galere jeg,» sagde Gudbrand i Lien; «men enten det nu er gaaet galt eller vel, saa har jeg saa snil Kone at hun aldrig siger noget, hvordan jeg saa bær mig ad.»

«Ja det ved jeg visst, men ikke for det jeg tror det,» sagde Granden.

«Skal vi vædde paa det?» sagde Gudbrand i Lien; «jeg har hundrede Daler liggende hjemme paa Kiste-bunden, tør du holde ligt imod?»

Ja, de væddede, og saa blev han der til om Kvelden, da det begyndte at mørkne, saa gik de sammen til hans Gaard. Der blev Grandmanden staaende udenfor Døren og skulde lye, mens Manden selv gik ind til Konen.

«God Kveld,» sagde Gudbrand i Lien, da han kom ind.

«God Kveld,» sagde Konen; «aa Gud ske Lov, er du der!»

Ja, det var han da.

Saa spurgte Konen hvorledes det var gaaet ham i Byen.

«Aa, saa som saa,» svarede Gudbrand, «det er just ikke noget at rose. Da jeg kom til Byen, var der ingen som vilde købe Koen, saa byttede jeg den bort mod en Hest jeg.»

«Ja det skal du rigtig have Tak for, det,» sagde Konen; «vi er saa bra Folk at vi kan kjøre til Kirke,

vi ligesaa vel som andre, og naar vi har Raad til at holde Hest, saa kan vi vel lægge os den til. Gaa ned og sæt ind Hesten, Børn!»

«Ja,» sagde Gudbrand, «jeg har nok ikke Hesten heller jeg; da jeg kom et Stykke paa Veien, byttede jeg den bort for en Gris.»

«Nei, nei!» raabte Konen, «det var da rigtig som jeg selv skulde gjort det; det skal du saamænd have Tak for! Nu kan vi faa Flesk i Huset, og noget at byde Folk naar de kommer til os, vi og. Hvad skulde vi med Hesten? Saa vilde Folk sige vi var blit saa store paa det, at vi ikke længer kan gaa til Kirke som før. Gaa ned og sæt ind Grisen, Børn!»

«Men jeg har nok ikke Grisen her heller,» sagde Gudbrand; «da jeg kom et Stykke længer bort, byttede jeg den bort mod en Melkegjed.»

«Aa nei, aa nei, saa vel du gjør Alting!» raabte Konen. «Hvad skulde jeg med Grisen, naar jeg rigtig tænker mig om; Folk vilde bare sagt: der borte æder de op alt de har; nei, nu har jeg Gjød, saa faar jeg baade Melk og Ost, og Gjeden beholder jeg endda. Slip ind Gjeden, Børn!»

«Nei, jeg har nok ikke Gjeden heller jeg,» sagde Gudbrand; «da jeg kom et Stykke paa Veien, byttede jeg bort Gjeden og fik en dygtig Sau for den.»

«Nei!» raabte Konen, «du har gjort det akkurat som jeg skulde ønsket mig alt, akkurat som jeg selv skulde have været med. Hvad skulde vi med Gjeden? Jeg maatte da klyve i Berg og Dale og faa den ned igjen til Kvelds. Nei, har jeg Sau, kan jeg faa Uld og

Klæder i Huset, og Mad ogsaa. Gaa ned og slip ind Sauen, Børn!»

«Men jeg har nok ikke Sauen længer jeg,» sagde Gudbrand, «for da jeg havde gaaet en Stund, byttede jeg den bort med en Gaas.»

«Tak skal du have for det,» sagde Konen, «og mange Tak ogsaa! Hvad skulde jeg med Sauen? Jeg har jo hverken Rok eller Ten, og ikke bryr jeg mig om at slide og slæbe og virke Klæder heller; vi kan købe Klæder nu som før; nu faar jeg Gaaseflesk, som jeg længe har stundet efter, og nu kan jeg faa Dun i den lille Pudens min. Gaa ned og slip ind Gaasen, Børn!»

«Ja jeg har nok ikke Gaasen heller jeg,» sagde Gudbrand; «da jeg var kommen et Stykke længer paa Veien, byttede jeg den bort for en Hane.»

«Gud ved, hvordan du har fundet paa det alt!» raabte Konen; «det er alt sammen som jeg havde gjort det selv. En Hane! Det er det samme som du havde købt et Ottedags-Ur, for hver Morgen galer Hanen Klokken fire, saa kan vi ogsaa komme paa Benene til rette Tid. Hvad skulde vi vel med Gaasen? Ikke kan jeg lage til Gaaseflesket, og Pudens min kan jeg jo fylde med Starrgræs. Gaa ud og slip ind Hanen, Børn!»

«Men jeg har nok ikke Hanen heller jeg,» sagde Gudbrand; «da jeg havde gaaet endda et Stykke, blev jeg skrubsulten, og saa maatte jeg sælge Hanen for tolv Skilling, for at berge Livet.»

«Naa Gud ske Lov, for du gjorde det,» raabte Konen; «hvordan du steller dig, gjør du Alting netop

som jeg kunde ønsket det frem. Hvad skulde vi ogsaa med Hanen? Vi er jo vore egne Herrer, vi kan ligge om Morgenens saa længe vi vil. Gud ske Lov, naar jeg bare har faaet dig igjen, som steller alt saa godt, trænger jeg hverken til Hane eller Gaas, hverken til Griser eller Kjør.»

Saa lukkede Gudbrand op Døren.

«Har jeg vundet de hundrede Dalerne nu?» sagde han, og det maatte da Granden tilstaa at han havde.

19. Kari Træstak.

Der var engang en Konge som var blit Enke-mand. Efter sin Dronning havde han en Datter, som var saa snil og saa deilig at ingen kunde være snillere og deiligere. Han gik længe og sørgede over Dronningen, som han havde holdt meget af, men tilsidst blev han kjed af at leve enslig, og giftede sig med en Enkedronning, som ogsaa havde en Datter; men hendes Datter var ligesaa styg og slem, som den andre var snil og vakker. Stedmoderen og hendes Datter var avindsyge paa Kongsdatteren, fordi hun var saa deilig; men saa længe som Kongen var hjemme, torde de ikke gjøre hende noget, for han holdt meget af hende.

Der gik nu en Tid, saa fik han Krig med en anden Konge og drog ud i Leding; da syntes Dronningen, hun kunde gjøre hvad hun vilde, og saa baade sultede

og slog hun Kongsdatteren, og var efter hende i hver Krog. Tilsidst syntes hun at Alting var for godt til hende, og saa satte hun hende til at gjæte Kreaturene. Hun gik da med Kreaturene og gjætede dem i Skogen og paa Fjeldet. Mad fik hun lidet eller intet af; bleg og mager blev hun, og næsten altid graat hun og var bedrøvet. I Buskapen var der en stor blaa Stud, som altid holdt sig saa fin og blank, og den kom ofte bort til Kongsdatteren og lod hende kjæle sig. En Gang som hun sad og graat og var bedrøvet igjen, kom Studen hen til hende og spurgte hvorfor hun var saa sørgmodig. Hun svarede Ingenting, men blev ved at graate. «Ja,» sagde Studen, «jeg ved det nok, endda du ikke vil sige mig det; du graater fordi Dronningen er slem mod dig, og fordi hun vil sulte dig ihjel. Men Mad har du ikke nødig at sørge for; i det venstre Øret mit ligger der en Dug, og naar du tager og breder den ud, kan du faa saa mange Retter du vil.» Det gjorde hun, tog Dugen og bredte den ud paa Græsset, og saa diskede den op med de deiligste Retter nogen kunde ønske sig; der var baade Vin og Mjød og Sød-kage. Hun kom nu snart i Hold igjen, og blev saa rød og rund og hvid. at Dronningen og den tørskranglede Datteren hendes blev baade blaa og blege af Ærgrelse over det. Dronningen kunde slet ikke skjønne, hvorledes Steddatteren kunde komme til at se saa godt ud paa saa daarlig Kost; saa sagde hun til en Terne, at hun skulde gaa efter hende i Skogen, og passe paa og se hvorledes det hang sammen, for hun troede at nogen af Tjenestefolkene gav hende Mad. Jenten gik da efter

hende i Skogen og passede paa, og saa fik hun se at Steddatteren tog Dugen ud af Øret paa den blaa Studen og bredte den ud, og saa diskede Dugen op med de deiligste Retter, som Steddatteren gjorde sig til gode med. Det gik Jenten hjem og sagde Dronningen.

Nu kom Kongen hjem, og havde vundet over den andre Kongen som han havde været i Krig med; der blev da stor Glæde over hele Slottet, og ingen var gladere end Kongens Datter. Men Dronningen lagde sig syg og gav Doktoren mange Penge, forat han skulde sige hun ikke kunde blive frisk igjen, uden hun fik Kjød af den blaa Studen at spise. Baade Kongsdatteren og Folkene spurgte Doktoren om ikke noget andet kunde hjælpe, og bad for Studen, for alle holdt af den, og de sagde at der ikke gaves Mage til Stud i hele Riget; men nei, den maatte slagtes og den skulde slagtes, der var ingen anden Raad. Da Kongsdatteren hørte det, blev hun ilde ved og gik ned i Fjøsset til Studen. Den stod der ogsaa og hang med Hovedet, og saa saa sørgmodig ud, at hun begyndte at graate for det.

«Hvad graater du for?» sagde Studen.

Saa sagde hun at Kongen var kommen hjem igjen, og at Dronningen havde lagt sig syg, og at hun havde faaet Doktoren til at sige at hun ikke kunde blive frisk, dersom hun ikke fik Kjød af den blaa Studen at spise, og nu skulde han slagtes.

«Faar de først Livet af mig, saa dræber de snart dig ogsaa,» sagde Studen; «synes du som jeg, saa reiser vi vor Vei i Nat.»

Ja, Kongsdatteren syntes nok det var slemt at reise bort fra sin Far; men det var endda værre at være i Hus med Dronningen, og saa lovede hun Studen at hun skulde komme.

Om Kvelden, da alle de andre havde lagt sig, listede Kongsdatteren sig ned i Fjøset til Studen; saa tog den hende paa Ryggen og fór af Gaarde det verste den kunde. Da nu Folkene kom op i Otten den næste Dag og skulde slagte Studen, var den væk, og da Kongen kom op og spurgte efter Datteren, var hun ogsaa borte. Han sendte Bud ud paa alle Kanter for at lede efter dem, og lyste efter dem fra Kirkebakken, men der var ingen som havde seet noget til dem.

Imens fór Studen gennem mange Lande med Kongsdatteren paa Ryggen, og saa kom de til en stor Kobberskog; Trær og Grene og Blade og Blomster og Alting var af Kobber.

Men førend de reiste ind i Skogen, sagde Studen til Kongsdatteren: «Naar vi nu kommer ind i Skogen, maa du tage dig vel i Agt, saa du ikke rører et Blad af den engang, ellers er det forbi baade med mig og med dig, for her bor et Trolld med tre Hoveder, som eier den.

Nei Kors, hun skulde tage sig vel i Vare og ikke røre noget.

Hun var saa forsigtig og bøiede sig til Side for Grenene og skjov dem bort med Hænderne; men det var saa trangskoget at det næsten ikke var muligt at komme frem, og hvorledes hun stelte sig, kom hun ligevel til at rive af et Blad, som hun fik i Haanden sin.

«Au, au, hvad gjorde du nu?» sagde Studen, «nu gjælder det at slaass paa Liv og Død. Men gjem bare Bladet vel.»

Strax efter var de ved Enden af Skogen, og da kom der et Trolld farende med tre Hoveder.

«Hvem er det som rører min Skog?» sagde Trolldet.

«Den er ligesaa meget min som din,» sagde Studen.

«Det skal vi nappes om,» skreg Trolldet.

«Kan saa det,» sagde Studen.

Saa rendte de sammen og sloss, og Studen den stangede og spændte af alle Livsens Kræfter, men Trolldet slog lige godt, og det varede hele Dagen før Studen fik Ende paa det, og da var den saa fuld af Saar og saa ussel at den næsten ikke orkede at gaa. Saa maatte de hvile over en Dag; og saa sagde Studen til Kongsdatteren, at hun skulde tage det Smurningshornet som hang ved Beltet til Trolldet, og smøre den med; da kom den sig, og Dagen efter ranglede de afsted igjen.

De reiste nu i mange, mange Dage, og saa kom de langt om længe til en Sølvskog; Trær og Grene og Blade og Blomster og Alting var af Sølv.

Før Studen gik ind i den, sagde den til Kongsdatteren: «Naar vi nu kommer ind i denne Skogen, maa du for Guds Skyld tage dig vel i Agt; du maa slet ikke røre Nogenting, og ikke rive af saa meget som et Blad, for ellers er det forbi baade med dig og med mig; her er et Trolld med sex Hoveder, som eier den, og det tror jeg knapt jeg kan raade med.»

«Nei,» sagde Kongsdatteren, «jeg skal nok agte mig og ikke røre ved det du ikke vil jeg skal røre.»

Men da de kom ind i Skogen, var den saa tæt og saa trang at de næsten ikke kunde komme frem. Hun fór saa varlig som hun kunde, og bøiede sig til Siden for Grenene og skjøv dem bort foran sig med Hænderne; men hvert Øieblik slog Grenene hende i Øinene, og hvorledes hun stelte det, saa kom hun til at rive af et Blad.

«Au, au, hvad gjorde du nu?» sagde Studen; «nu gjælder det at slaass paa Liv og Død, for dette TrolDET har sex Hoveder og er dobbelt saa stærkt som det andre; men pas bare paa Bladet og gjem det vel.»

Ret som det var, saa kom TrolDET. «Hvem er det som rører ved min Skog?» sagde det.

«Den er ligesaa meget min som din,» sagde Studen.

«Det skal vi nappes om,» skreg TrolDET.

«Kan saa det,» sagde Studen, og røg paa TrolDET og stangede ud Øinene paa det og kjørte Hornene tvært igjennem det, saa Tarmene randt ud, men det slog lige godt, og det varede i tre samfulde Dage før Studen fik Livet af det. Men da var den ogsaa saa ussel og opgivet, at den med Nød og Neppe kunde røre sig, og saa fuld med Saar at Blodet randt af den. Saa sagde den til Kongsdatteren, at hun skulde tage Smurningshornet som hang ved Beltet paa TrolDET, og smøre den med. Det gjorde hun, og saa kom den sig; men de maatte lige over og hvile en Uge, før den orkede at gaa længer.

Endelig gav de sig paa Veien igjen; men Studen var skrøbelig endda, og det gik ikke fort i Førstningen.

Kongsdatteren vilde spare den, og sagde at hun var saa ung og let paa Foden, hun kunde gjerne gaa; men det fik hun slet ikke Lov til; hun maatte sætte sig op paa Ryggen hans igjen.

Saa reiste de i lang Tid og gjennem mange Lande, og Kongsdatteren vidste slet ikke hvor det bar hen, men langt om længe kom de til en Guldskog; den var saa gild at Guldet dryppede af den, og Trær og Grene og Blomster og Blade var af bare Guld.

Her gik det lige ens som i Kobberskogen og Sølvskogen. Studen sagde til Kongsdatteren, at hun slet ikke paa nogen Maade maatte røre ved den, for det var et Trolld med ni Hoveder som eiede den; det var meget større og stærkere end begge de andre tilsammen, og den troede slet ikke at den kunde raade med det. Nei, hun skulde nok passe sig og slet ikke røre ved Skogen, det kunde han nok vide. Men da de kom ind i den, saa var den endda tættere end Sølvskogen, og des længere de kom, des værre blev det: Skogen blev tættere og tættere og trangere og trangere, og tilsidst syntes hun, de ikke paa nogen Sæt eller Vis kunde komme frem; hun var saa ræd for at rive af noget, at hun sad og vendte og bøiede sig baade hid og did for Grenene og skjøv dem bort foran sig med Hænderne; men hvert Øieblik slog de hende i Øinene, saa hun ikke kunde se hvor hun greb hen, og før hun vidste af det, havde hun et Guldæble i Haanden. Hun var saa hjertelig ræd at hun graat, og vilde kaste det igjen; men Studen sagde hun skulde beholde det og gemme det vel, og trøstede hende saa godt han kunde; men

han troede det blev en haard Bask, og han tvilte paa det vilde gaa godt.

Ret som det var, saa kom TrolDET med de ni Hoveder; det var saa fælt at Kongsdatteren næsten ikke torde se paa det.

«Hvem er det som rører min Skog?» skreg det.

«Den er ligesaa meget min som din,» sagde Studen.

«Det skal vi nappes om,» skreg TrolDET.

«Kan saa det,» sagde Studen. Og saa rendte de sammen og sloss, og det var saa fælt at se paa, at Kongsdatteren var nær ved at daane. Studen stangede ud Øinene paa det, og kjørte Hornene tvært igjennem det, saa Indvoldene væltede ud; men TrolDET slog lige godt, for naar Studen fik stanget ihjel et Hoved, blaaste de andre Liv i det igjen, og det varede en hel Uge, før den var istand til at faa Livet af det. Men da var den saa ussel og skrøbelig at den ikke kunde røre sig. Saar havde den over det hele; den kunde ikke engang sige saa meget som at Kongsdatteren skulde tage Smurningshornet til TrolDET og smøre den med. Men hun gjorde det ligevel, og da kom den sig ogsaa; men de maatte ligge over og hvile i tre Uger, før den var god for at gaa videre.

Da reiste de saa smaat afsted, for Studen sagde at de skulde lidt længer frem, og saa kom de over mange store Aaser med tyk Skog. Dette varede nu en Stund, saa kom de op paa Fjeldet.

«Ser du noget?» spurgte Studen.

«Nei, jeg ser ikke andet end Himmelen og vilde Fjeldet,» sagde Kongsdatteren.

Da de kom høiere op, blev Fjeldet slettere, saa de kunde se videre om sig.

«Ser du noget nu?» sagde Studen.

«Ja, jeg ser et lidet Slot langt, langt borte,» sagde Prinsessen.

«Det er nok ikke saa lidet endda,» sagde Studen.

Langt om længe kom de til en stor Haug, hvor der var en tværbrat Bergvæg.

«Ser du noget nu?» sagde Studen.

«Ja, nu ser jeg Slottet tæt ved, nu er det meget, meget større,» sagde Kongsdatteren.

«Did skal du,» sagde Studen; «strax nedenfor Slottet er der et Grisehus, hvor du skal være. Naar du kommer did, finder du en Træstak der; den skal du tage paa dig, og gaa frem til Slottet, og sige du heder Kari Træstak, og bede om Tjeneste. Men nu skal du tage den lille Kniven din og skjære Hovedet af mig med; saa skal du flaa mig og virre Huden sammen og lægge den under Bergvæggen der, og inde i Huden skal du lægge Kobberbladet og Sølvbladet og Guldæblet. Borte ved Berget der staar der en Kjæp; naar du vil mig noget, saa banker du bare paa Bergvæggen her med den.»

I Førstningen vilde hun ikke; men da Studen sagde at det var den eneste Tak han vilde have for det han havde gjort mod hende, saa kunde hun ikke andet. Hun syntes det var saa inderlig vondt, men hun trælede og skar med Kniven paa det store Dyret, til hun fik af Hovedet og Huden, saa lagde hun den sammen borte under Bergvæggen, og lagde Kobberbladet og Sølvbladet og Guldæblet ind i den.

Da hun havde gjort det, saa gik hun bortover til Grisehuset; men alt som hun gik, graat hun og var bedrøvet. Der tog hun Træstakken paa sig, og saa gik hun frem til Kongsgaarden; da hun kom ind i Kjøkkenet, bad hun om Tjeneste, og sagde at hun hedte Kari Træstak. Ja, sagde Kokken, det kunde hun nok faa, hun kunde faa Lov at være der og vaske op, for den som havde gjort det før, var nylig gaaet sin Vei; «men naar du blir lei af at være her, saa gaar vel du ogsaa din Kos.» Nei, det skulde hun slet ikke.

Hun var nu noksaa ordentlig til at vaske op. Om Søndagen skulde der komme Fremmede til Kongsgaarden; saa bad Kari, om hun fik Lov at gaa med Vaskevand til Prinsen, men de andre lo af hende og sagde: «Hvad vil du der? Tror du Prinsen vil vide noget af dig som ser slig ud?»

Hun gav sig ikke hun, men blev ved at bede, og endelig fik hun ogsaa Lov.

Da hun gik op over Trapperne, ramlede det i Træstakken, saa Prinsen kom ud og spurgte: «Hvad er du for en?»

«Jeg skulde nok bære Vaskevand til jer jeg,» sagde Kari.

«Tror du jeg vil have det Vaskevandet du bærer?» sagde Prinsen og slog Vandet over hende.

Hun maatte gaa med det; men saa bad hun om Lov til at gaa til Kirken; det fik hun ogsaa, for Kirken laa tæt ved. Men først gik hun bort til Berget og bankede paa med Kjæppen som stod der, saaledes som Studen havde sagt. Strax kom der ud en Mand og

spurgte hvad hun vilde. Kongsdatteren sagde, at nu havde hun faaet Lov til at gaa i Kirken og høre paa Præsten, men hun havde ingen Klæder at have paa sig. Saa kom han med en Kjole til hende, den var saa blank som Kobberskogen, og Hest og Sadel fik hun ogsaa. Da hun kom til Kirken, var hun saa vakker og gild at alle undredes paa hvem hun var, og næsten ingen hørte efter hvad Præsten sagde, fordi de saa for meget paa hende; Prinsen selv likte hende saa godt at han ikke kunde vende Øinene fra hende et Øieblik.

I det samme hun gik ud af Kirken, sprang Prinsen efter og drog Kirkedøren til efter hende, og saa beholdt han den ene Handsken hendes i Haanden. Da hun gik bort og satte sig paa Hesten, kom Prinsen igjen efter, og spurgte hvor hun var fra.

«Jeg er fra Vaskeland,» sagde Kari; og da Prinsen tog frem Handsken og vilde give hende den igjen, sagde hun:

«Lyst fore og mørkt bag,
saa Prinsen ikke ser hvor jeg rider hen idag!»

Prinsen havde aldrig seet Mage til Handske, og han fór baade vidt og bredt og spurgte efter det Land den stolte Damen som reiste fra Handsken sin, havde sagt hun var fra, men der var ingen som kunde sige ham hvor det laa.

Om Søndagen skulde én gaa op til Prinsen med et Haandklæde.

«Aa, faar jeg Lov at gaa op med det,» sagde Kari.

«Hvad skal det være til,» sagde de andre som var i Kjøkkenet; «du saa jo hvorledes det gik sidst.»

Kari gav sig ikke, men blev ved at bede til hun fik Lov, og saa løb hun op over Trapperne, saa det ramlede i Træstakken. Prinsen fór ud, og da han fik se at det var Kari, rev han til sig Haandklædet og kastede det lige i Øinene paa hende.

«Pak dig nu, dit stygge Trolde!» sagde han, «tror du jeg vil have et Haandklæde som du har taget i med de svarte Fingrene dine?»

Siden reiste Prinsen til Kirke, og Kari bad ogsaa om at faa gaa did. De spurgte hvad hun vilde til Kirken efter, hun som ikke havde noget andet at have paa sig end den Træstakken, og som var saa svart og fæl. Men Kari sagde, hun syntes at Præsten var slig en gild Mand til at præke; hun havde saa godt af det han sagde, og saa fik hun Lov tilsidst. Hun gik til Berget og bankede paa, og saa kom Manden ud og gav hende en Kjole som var meget gildere end den første; den var udsyet med Sølv overalt, og det skinnede af den ligesom af Sølvskogen, og en prægtig Hest med sølvbroderet Dækken og Sølvbidsel fik hun ogsaa.

Da Kongsdatteren kom til Kirken, stod Kirkefolkene udenfor paa Bakken endda; alle saa undredes de paa hvad hun var for en, og Prinsen var strax paa Færde og kom og vilde holde Hesten for hende mens hun steg af. Men hun sprang af, og sagde at det havde han ikke nødt, for Hesten var saa vel tæmmet, at den stod stille naar hun sagde det, og kom naar hun kaldte paa den. Saa gik de allesammen i Kirken; men der var næsten ingen som hørte efter hvad Præsten sagde, fordi de saa for meget paa hende, og Prinsen

blev endda meget mere indtaget i hende end forrige Gang. Da Prækenen var forbi, og hun gik ud af Kirken og skulde sætte sig paa Hesten, kom Prinsen igjen og spurgte hende hvor hun var fra.

«Jeg er fra Haandklæland,» sagde Kongsdatteren, og i det samme slap hun ned Ridepysken sin; da Prinsen bukkede sig for at tage den op, sagde hun:

«Lyst fore og mørkt bag,

saa Prinsen ikke ser hvor jeg rider hen idag!»

Borte var hun igjen, og Prinsen kunde ikke vide hvor hun var blit af; han fór baade vidt og bredt og spurgte efter det Landet som hun havde sagt hun var fra; men der var ingen som kunde sigte ham hvor det laa, og Prinsen maatte da give sig til Taals igjen.

Om Søndagen skulde én gaa op til Prinsen med en Kam; Kari bad om Lov til at gaa med den, men de andre mindede hende om hvorledes det var gaaet sidst, og skjændte paa hende, fordi hun vilde vise sig for Prinsen, saa svart og saa fæl som hun var i Træstakken sin; men hun holdt ikke op at bede, før de lod hende gaa op til Prinsen med Kammen. Da hun kom ramlende op over Trapperne igjen, fór Prinsen ud, tog Kammen og kastede den efter hende, og bad hun bare skulde pakke sig.

Siden reiste Prinsen til Kirken, og Kari bad ogsaa om Lov; de spurgte igjen hvad hun skulde der, hun som var saa fæl og svart, og som ikke havde Klæder hun kunde vise sig i blandt Folk; Prinsen eller nogen anden kunde gjerne faa se hende, sagde de, saa blev

baade hun og de ulykkelige; men Kari sagde at de havde nok andet at se efter, og hun holdt ikke op at bede, før hun fik Lov at gaa.

Nu gik det lige ens som begge de forrige Gangene; hun gik bort til Berget og bankede paa med Kjæppen, og saa kom Manden ud og gav hende en Kjole som var endda meget gildere end de forrige; den var næsten af bare Guld og Diamanter, og en gjæv Hest med guldbroderet Dækken og Guldbidsel fik hun ogsaa.

Da Kongsdatteren kom til Kirken, stod Præsten og Almuen paa Bakken endda, og ventede paa hende. Prinsen kom løbende og vilde holde Hesten, men hun sprang af og sagde: «Nei Tak, det trænges ikke, min Hest er saa vel tæmmet, at den staar stille naar jeg siger det.» Saa skyndte de sig i Kirken allesammen og Præsten paa Prækestolen; men ingen hørte efter hvad han sagde, fordi de saa for meget paa hende og undredes paa hvor hun var fra, og Prinsen var endda meget mere forelsket end begge de forrige Gangene; han sansede ikke nogen Ting, men saa bare paa hende.

Da Prækenen var endt, og Kongsdatteren skulde gaa af Kirken, havde Prinsen slaaet ud et Kvartal med Raatjære i Kirkesvalen, for at komme til at hjælpe hende over; men hun brydte sig ikke om det, satte Foden midt ud i Tjæren og sprang over; saa blev den ene Guldskoen siddende igjen, og da hun havde sat sig paa Hesten, kom Prinsen farende ud af Kirken og spurgte hvor hun var fra.

«Fra Kammeland,» sagde Kari. Men da Prinsen vilde række hende Guldskoen, sagde hun:

«Lyst fore og mørkt bag,
saa Prinsen ikke ser hvor jeg rider hen idag!»

Prinsen kunde da heller ikke nu vide hvor det var blit af hende, og saa fór han i langsommelig Tid omkring i Verden og spurgte efter Kammeland; men da ingen kunde sige ham hvor det var, lod han kundgjøre, at den som kunde passe Guldskoen, vilde han gifte sig med. Der kom da sammen baade vakre og stygge fra mange Kanter; men der var ingen som havde saa liden Fod at hun kunde faa paa Guldskoen. Langt om længe kom den slemme Stedmoderen til Kari Træstak med sin Datter ogsaa, og hende passede Skoen til; men styg var hun, og saa lei saa hun ud, at Prinsen meget nødig gjorde det han havde lovet. Ligevel blev der laget til Bryllups, og hun blev pyntet til Brud, men da de red til Kirken, saa sad der en liden Fugl i et Træ og sang:

«Et Stykke af Hæl
og et Stykke af Taa;
Kari Træstakkens Sko
er fuld af Blod!»

Og da de saa efter, havde Fuglen sagt sandt, for Blodet silrede ud af Skoen. Saa maatte alle Tjenestejenterne og alle de Kvindfolk som var paa Slottet, frem og prøve Skoen paa sig, men der var ingen som den vilde passe.

«Men hvor er Kari Træstak da?» spurgte Prinsen, da alle de andre havde passet Skoen, for han skøjnte Fuglesang, og kom vel i Hu hvad Fuglen havde sagt.

«Aa, hun da!» sagde de andre; «det kan aldrig

nytte hun kommer frem, for hun har Fødder som en Hest.»

«Kan være,» sagde Prinsen, «men siden alle de andre har prøvet den, saa kan Kari ogsaa være med.»

«Kari!» raabte han ud igjennem Døren, og Kari kom op over Trapperne, og det ramlede i Træstakken, som om det var et helt Regiment Dragoner som kom farende.

«Nu skal du passe Guldskoen og blive Prinsesse du og,» sagde de andre Jenter, og lo og gjorde Nar af hende.

Kari tog op Skoen, satte Foden i den saa let hun vilde, kastede Træstakken af sig, og saa stod hun der med Guldskjolen paa, saa det skinnede af hende, og paa den andre Foden havde hun Magen til Guldskoen. Prinsen kjendte hende strax, og blev saa glad at han løb bort og tog hende om Livet og kyssede hende; og da han fik høre at hun var en Kongsdatter, blev han endda gladere, og saa blev der Bryllup. Snip, Snap, Snude, saa er Eventyret ude.

20. Ræven som Gjæter.

Der var engang en Kone som skulde ud og leie sig Gjæter. Saa mødte hun en Bjørn.

«Hvor skal du hen?» sagde Bjørnen.

«Aa jeg skal ud og leie mig Gjæter,» svarede Konen.

«Vil du ikke have mig til Gjæter?» spurgte Bjørnen.

«Jo, bare du kan lokke, saa —» sagde Konen.

«Hø—il!» sagde Bjørnen.

«Nei, dig vil jeg ikke have,» sagde Konen, da hun hørte det, og gik sin Vei.

Da hun saa havde gaaet et Stykke, mødte hun en Ulv.

«Hvor skal du hen?» sagde Ulven.

«Jeg skal ud og leie mig Gjæter,» svarede Konen.

«Vil du ikke have mig til Gjæter?» spurgte Ulven.

«Ja, kan du lokke, saa —» sagde Konen.

«Uh—uh!» sagde Ulven.

«Nei, dig vil jeg ikke have,» sagde Konen.

Da hun havde gaaet et Stykke til, saa mødte hun en Ræv.

«Hvor skal du hen?» sagde Ræven.

«Aa jeg skal ud og leie mig Gjæter,» sagde Konen.

«Vil du ikke have mig til Gjæter?» spurgte Ræven.

«Ja, bare du kan lokke, saa —» sagde Konen.

«Dil—dal—holom!» sagde Ræven, saa grant og fint.

«Ja, dig vil jeg have til Gjæter,» sagde Konen, og saa satte hun Ræven til at gjæte Kreaturene sine.

Den første Dag Ræven gjætede aad han op alle Gjederne til Konen; den andre Dagen gjorde den Ende paa alle Sauene hendes, og den tredje Dagen aad den op alle Kjørne.

Da han saa kom hjem om Kvelden, spurgte Konen, hvor han havde gjort af alle Kreaturene hendes.

«Skallen er i Aaen og Kroppen i Holtet,» sagde Ræven.

Hun stod netop og kjærnede; men hun syntes at hun ligevel maatte se efter dem, og mens hun var borte, smat Ræven ned i Kjærnen og aad op Fløden. Da saa Konen kom igjen og fik se det, blev hun saa sint, at hun tog det vesle Flødegrandet som var igjen, og slog efter Ræven, saa den fik en Skvæt paa Enden af Halen; deraf kommer det, at Ræven har hvid Haletip.

21. Smeden som de ikke torde slippe ind i Helvede.

Engang i de Dage da vor Herre og St. Peder gik og vandrede paa Jorden, kom de til en Smed. Han havde gjort den Kontrakt med Fanden, at han skulde høre ham til om syv Aar, imod at han den Tiden skulde være Mester over alle Mestere i Smidekunst; og den Kontrakten havde baade han og Fanden skrevet Navnet sit under. Derfor havde han ogsaa sat med store Bog-

staver over Smidjedøren: «Her bor Mesteren over alle Mestere!»

Da vor Herre kom og fik se det, gik han ind.

«Hvem er du?» sagde han til Smeden.

«Læs over Døren,» svarede Smeden; «men kanske du ikke kan læse Skrift, saa faa du vente til der kommer en som kan hjælpe dig.»

Før vor Herre fik svaret ham, kom der en Mand med en Hest, som han bad Smeden sko for sig.

«Kunde ikke jeg faa Lov til at sko den?» sagde vor Herre.

«Du kan prøve,» sagde Smeden; «galere kan du nu ikke faa gjort det, end jeg kan faa det rigtigt igjen.»

Vor Herre gik da ud og tog det ene Ben af Hesten, lagde det i Smidjeavlen og gjorde Skoen gloende; derpaa hvæssede han Haker og Græv, neidde Sømmene, og saa satte han Benet helt og holdent paa Hesten igjen; da han var færdig med det, tog han af det andre Forbenet og gjorde lige ens med det; og da han havde sat paa igjen det ogsaa, tog han Bagbenene, først det høire og saa det venstre, lagde dem i Avlen, gjorde Skoene gloende, hvæssede Haker og Græv og neidde Sømmene, og satte saa Benene paa Hesten igjen.

Imens stod Smeden og saa paa ham. «Du er ikke saa daarlig Smed endda du,» sagde han.

«Synes du det?» sagde vor Herre.

Lidt efter kom Smedens Mor bort til Smidjen og bad ham komme hjem og spise til Middag; hun var meget gammel, fælt kroget i Ryggen og rynket i Ansigtet, og kunde med Nød og Neppe gaa.

«Læg nu Mærke til hvad du ser,» sagde vor Herre; han tog Konen, lagde hende i Smidjeavlén og smidde en ung deilig Jomfru af hende.

«Jeg siger som jeg har sagt jeg,» sagde Smeden, «du er slet ikke nogen daarlig Smed; der staar over Døren min: Her bor Mesteren over alle Mestere, men endda siger jeg rentud: En lærer saa længe en lever,» og dermed gik han frem til Gaarden og spiste Middag.

Da han vel var kommen tilbage til Smidjen igjen, kom der en Mand ridende, som vilde have skoet Hesten sin. «Det skal snart være gjort,» sagde Smeden, «jeg har netop nu lært en ny Maade at sko paa; den er god at bruge naar Dagen er kort,» og saa begyndte at han skjære og bryde saa længe til han fik af alle Hestebenene; «for jeg ved ikke hvad det skal være til at gaa og pusle med ett og ett,» sagde han. Benene lagde han i Smidjeavlén, slig som han havde seet vor Herre gjorde, lagde dygtig Kul paa, og lod Smeddrene drage raskt i Bælgstangen; men saa gik det som en kunde vente: Benene brændte op, og Smeden maatte betale Hesten. Det syntes han ikke videre om; men i det samme kom en gammel Fattigkjærring gaende forbi, og saa tænkte han: lykkes ikke det ene, saa lykkes vel det andre, tog Kjærringen og lagde hende i Avlén, og alt hun graat og bad for Livet, saa hjalp det ikke; «du skjønner ikke dit eget Bedste, saa gammel du er,» sagde Smeden; «nu skal du blive til en ung Jomfru igjen i et Øieblik, og endda skal jeg ikke tage saa meget som en Skilling for Smidingen.» Det gik da ikke bedre med Kjærringen, Stakkar, end med Hestebenene.

«Det var ilde gjort det,» sagde vor Herre.

«Aa, der er vel ikke mange som spør efter hende,» svarede Smeden; «men det er en Skam af Fanden: det er ikke mere end saa han holder hvad der staar skrevet over Døren.»

«Ifald du nu kunde faa tre Ønsker af mig,» sagde vor Herre, «hvad vilde du saa ønske dig?»

«Prøv mig», svarede Smeden, «saa tør du faa vide det.»

Vor Herre gav ham da de tre Ønsker.

«Saa vil jeg først og fremst ønske, at den jeg beder klyve op i det Pæretræet som staar her ude ved Smidjevæggen, maa blive siddende der, til jeg selv beder ham komme ned igjen,» sagde Smeden; «for det andet vil jeg ønske, at den jeg beder sætte sig i Lænestolen som staar der inde i Værkstedet, maa blive siddende i den, til jeg selv beder ham staa op igjen; og endelig vil jeg ønske, at den jeg beder krybe ind i den Staaltraadpungen jeg har i Lommen min, maa blive der inde, til jeg selv giver ham Lov til at krybe ud igjen.»

«Du ønskede som en daarlig Mand,» sagde St. Peder; «først og fremst burde du have ønsket dig Guds Naade og Venskab.»

«Jeg torde ikke tage saa høit til jeg,» sagde Smeden. Derpaa sagde vor Herre og St. Peder Farvel og gik videre.

Det led mens det skred, og da Tiden var omme, kom Fanden, slig som det stod i Kontrakten, og skulde hente Smeden.

«Er du færdig nu?» sagde han, han stak Næsen ind gennem Smidjedøren.

«Aa, jeg skulde saa nødvendig slaet Hoved paa den Spikeren først,» svarede Smeden; «kryb du imenis op i Pætræet og pluk dig en Pære at gnage paa, du kan være baade tørst og sulten efter Veien.»

Fanden takkede for godt Tilbud og krøb op i Træet.

«Ja, naar jeg nu betænker alt vel,» sagde Smeden, «saa faar jeg slet ikke slaet Hoved paa denne Spikeren i de første fire Aar, for dette er Pokker til Jern saa haardt; ned kan du ikke komme i den Tiden, men du faar sidde og hvile dig saa længe.»

Fanden tiggede og bad saa tyndt som en Toskilling, at han maatte faa Lov til at komme ned igjen, men det hjalp ikke. Tilsidst maatte han da love, at han ikke skulde komme igjen før de fire Aarene var omme, som Smeden havde sagt.

«Ja, saa kan du komme ned igjen,» sagde Smeden.

Da nu den Tid var ude, kom Fanden igjen for at hente Smeden. «Nu er du vel færdig,» sagde han, «nu synes jeg du kunde have slaet Hoved paa Spikeren.»

«Ja, Hoved har jeg nok faaet paa den,» svarede Smeden, «men ligevel kom du et lidet Grand for tidlig, for Odden har jeg ikke hvæstet endnu; saa haardt Jern har jeg heller aldrig smidd før. Mens jeg slaar Odd paa Sømmet, kunde du sætte dig i Lænestolen min og hvile dig, for du er vel træt, kan jeg tænke.»

«Tak, som byr,» sagde Fanden og satte sig i Lænestolen; men aldrig før var han kommet til Hvile, saa sagde Smeden igjen, at naar han betænkte alt vel,

kunde han slet ikke faa hvæstet Odden før om fire Aar. Fanden bad først vakkert om at slippe af Stolen, og siden blev han sint og begyndte at true; men Smeden undskyldte sig det bedste han kunde, og sagde at det var Jernets Skyld, for det var saa Pokkers haardt, og trøstede Fanden med, at han sad saa godt og magelig i Lænestolen, og at om fire Aar skulde han slippe akkurat paa Minuttet. Der var nu ingen anden Raad: Fanden maatte love at han ikke skulde hente Smeden, før de fire Aar var omme; og saa sagde Smeden: «Ja, saa kan du reise dig igjen,» og Fanden afsted det forteste han kunde.

Om fire Aar kom Fanden igjen for at hente Smeden.

«Nu er du da færdig, ved jeg,» sagde Fanden, han stak Næsen ind gjennem Smidjedøren.

«Fix og færdig,» svarede Smeden, «nu kan vi reise naar du vil. Men du», sagde han videre, «der er en Ting jeg har staaet her længe og tænkt jeg vilde spørge dig om: er det sandt, det de fortæller, at Fanden kan gjøre sig saa liden han vil?»

«Jagu' er det sandt,» svarede Fanden.

«Aa, saa kunde du gjerne gjøre mig den Tjeneste at krybe ind i denne Staaltraadpungen og se efter om den er hel i Bunden,» sagde Smeden; «jeg er saa ræd jeg skal miste Reisepengene mine.»

«Gjerne det,» sagde Fanden; han gjorde sig liden, og krøb ind i Pungen.

Men aldrig før var Fanden kommen indi, saa lukkede Smeden igjen Pungen.

«Jo, den er hel og tæt allesteds,» sagde Fanden i Pungen.

«Ja, det er vel nok du siger det,» svarede Smeden, «men det er bedre at være fore var end efter snar; jeg vil ligesaa godt sveise Ledene lidt, bare for Sikkerheds Skyld,» og dermed lagde han Pungen i Avlen og gjorde den gloende.

«Aul aul er du galen? Ved du ikke jeg er inde i Pungen da?» raabte Fanden.

«Ja jeg kan ikke hjælpe dig,» sagde Smeden, «de siger for et gammelt Ord: En faar smide mens Jernet er varmt,» og saa tog han Storslæggen, lagde Pungen paa Ambolten, og dundrede løs paa den alt han orkede.

«Au, au, aul!» skreg Fanden i Pungen; «kjære vene! lad mig bare slippe ud, skal jeg aldrig komme igjen mere.»

«Aa ja, nu tror jeg nok Ledene er taalelig sveisede,» sagde Smeden; «saa kan du komme ud igjen da.» Dermed lukkede han op Pungen, og Fanden afsted, saa fort at han ikke torde se sig tilbage engang.

Men om nogen Tid faldt det Smeden ind, at han nok havde baaret sig galt ad, da han gjorde sig Uvenner med Fanden; «for skulde jeg nu ikke komme ind i Gudsrige,» tænkte han, «torde det være Fare for at jeg kan blive husvild, siden jeg har lagt mig ud med ham som raar over Helvede.» Han mente da, det var bedst at forsøge at komme ind, enten i Helvede eller Himmerige, ligesaa godt først som sidst, forat han kunde vide hvordan han havde det, og saa tog han Slæggen sin paa Nakken og gav sig paa Veien.

Da han nu havde gaaet et godt Stykke, kom han til Korsveien, hvor Veien til Himmerige deler sig fra den som gaar til Helvede; der naaede han igjen en Skræddersvend, som piltede afsted med Persejernet i Haanden.

«God Dag,» sagde Smeden, «hvor skal du hen?»

«Til Himmerige, om jeg kunde komme ind der,» svarede Skrædderen; «end du?»

«Aa, vi faar nok ikke langt Følge vi da,» svarede Smeden, «jeg har nu tænkt at prøve i Helvede først jeg, for jeg har lidt Kjendskab til Fanden fra før.»

Saa sagde de Farvel og gik hver sin Vei; men Smeden var en stærk røslig Mand og gik langt fortere end Skrædderen, og saa varede det ikke længe før han stod for Porten i Helvede. Han lod Vagten melde sig og sige at der var én udenfor som gjerne vilde tale et Ord med Fanden.

«Gaa ud og spørg hvad det er for en,» sagde Fanden til Vagten, og det gjorde han.

«Hils Fanden og sig at det er Smeden, som havde den Pungen han ved nok,» svarede Manden, «og bed ham saa vakkert at jeg maa slippe ind strax, for først har jeg smidd idag lige til Middag, og siden har jeg gaaet lang Vei.»

Da Fanden fik den Besked, befalede han Vagten at læse igjen alle ni Laasene paa Porten i Helvede, «og sæt endda paa en Hængelaas til,» sagde Fanden, «for kommer han ind, gjør han Ugreie i hele Helvede.»

«Der er ingen Bergning at faa her da,» sagde Smeden ved sig selv, da han fornam at de stængte

Porten bedre til; «saa faar jeg vel prøve i Himmerige.» Og dermed gjorde han omkring og gik tilbage, til han naaede Korsveien igjen; der tog han den Vei Skrædderen havde gaaet.

Da han nu var sint for den lange Veien han havde gaaet frem og tilbake til ingen Nytte, skrævede han paa alt han orkede, og naaede Himmeriges Port med det samme St. Peder gløttede lidt paa den, saa meget at den tynde Skræddersvenden kunde slippe ind. Smeden var endda en sex syv Steg fra Porten. Her er det nok bedst at skynde sig, tænkte han, greb Slæggen og kastede i Dørgløtten, med det samme Skrædderen smat ind; men kom han ikke ind gjennom den Aabningen, ved jeg ikke hvor han er blit af.

22. Hanen og Hønen¹.

Hønen: «Du lover mig Sko, Aar for Aar, Aar for Aar, og jeg faar ingen Sko!»

Hanen: «Du skal nok faa Sko!»

Hønen: «Jeg værper Æg, og jeg gjør godt, og endda maa jeg gaa her barfod!»

Hanen: «Saa tag dine Æg og reis til Byen og kjøb dig Sko, og gaa ikke lenger barfod!»

¹ Ved dette Barneeventyr gjør Betoningen alt, idet Hanens og Hønen's Lyd efterlignes.

23. Hanen, Gjøgen og Aarhanen.

Hanen, Gjøgen, og Aarhanen havde engang kjøbt en Ko sammen. Da det ikke gik an at dele den, og de ikke kunde forliges om at løse hverandre ud, blev de enige om, at den som vaagnede først om Morgen, skulde have Koen. Saa vaagnede Hanen først.

«Nu er Koen min!

Nu er Koen min!» sagde Hanen.

Da Hanen gol, vaagnede Gjøgen.

«Halv Ko!

Halv Ko!» sagde Gjøgen.

Da han gol, vaagnede Aarhanen.

«Kjære mine Brødre, deler
som Ret er og Skjel er,

Ret er og Skjel er! Tsio! tsi!» sagde Aarhanen.

Kan du saa sige mig, hvem der burde have Koen?

24. Lillekort.

Der var engang et Par fattige Folk; de boede i en ussel Hytte, hvor der ikke var andet end svarte Armoden, saa de hverken havde at bide eller brænde. Men havde de næsten intet af andre Ting, saa havde de faaet en Guds Velsignelse af Børn, og med hvert Aar fik de ett mere. Nu kunde de igjen vente et. Det var Manden ikke meget glad i; han gik stadig og gren

og gav vondt af sig, og sagde at én Gang syntes han det kunde være nok af de Guds Gaver; og da Tiden kom at Konen skulde føde, gik han til Skogs efter Ved, fordi han ikke vilde se den nye Skraalhalsen; han fik tidsnok høre ham, naar han skreg efter Mad, sagde han.

Da Manden vel var gaaet, fødte Konen et vakkert Guttebarn, og strax han var kommen til Verden, saa han sig om i Stuen.

«Aa kjære Mor,» sagde han, «giv mig nogle gamle Klæder efter Brødrene mine og et Par Dages Niste, saa vil jeg ud i Verden og prøve min Lykke; du har Børn nok ligevel, ser jeg.»

«Gud bære mig for dig, min Søn,» sagde Moderen, «du er altfor liden endnu; det gaar aldrig an.»

Men Gutungen blev ved sit, og tiggede og bad, saa længe til Moderen maatte lade ham faa nogle gamle Filler og lidt Niste i et Knytte, og saa gik han noksaa glad og trøstig ud i Verden.

Men aldrig før var han gaaet, saa fødte Konen en Gut til; han saa sig ogsaa om og sagde: «Aa kjære Mor, giv mig nogle gamle Klæder efter Brødrene mine og et Par Dages Niste, saa vil jeg ud i Verden og finde igjen min Tvillingbror; du har Børn nok alligevel du.»

«Gud bære mig for dig, du er altfor liden, din Stakkar,» sagde Konen; «det gaar aldrig an.»

Men det hjalp ikke, Gutungen tiggede og bad, saa længe til han fik nogle gamle Filler og et Knytte med Niste, og saa vandrede han noksaa modig ud i Verden, for at finde igjen sin Tvillingbror. Da nu den yngste

havde gaaet en Stund, fik han se sin Bror et Stykke længer frem; han raabte da til ham og bad ham stanse; «bi du,» sagde han, «du lægger i Vei som du havde Betaling for det; men du burde da seet din yngste Bror ogsaa, før du drog ud i Verden.» Den ældste stansede da og saa sig tilbage, og da nu den yngste var kommen efter, og havde fortalt ham, hvorledes det hang sammen at han kunde være hans Bror, sagde han videre: «Men lad os nu sætte os ned, og se efter hvad Mor har givet os med til Niste,» og det gjorde de.

Da de saa havde vandret et Stykke, kom de til en Bæk, som løb igjennem en grøn Eng, og der sagde den yngste at de burde give hinanden Navn; «siden vi maatte skynde os saa, at vi ikke fik Tid til at gjøre det hjemme, saa faar vi gjøre det her,» sagde han.

«Hvad vil du hede da?» spurgte den ældste.

«Jeg vil hede Lillekort,» svarede den andre; «end du? hvad vil du kaldes?»

«Jeg vil hede Kong Lavring,» svarede den ældste.

De døbte da hinanden, og gik saa videre frem; men da de havde gaaet en Stund, kom de til en Korsvei, og der blev de enige om at skilles og tage paa hver sin Haand. Det gjorde de; men aldrig før havde de gaaet en liden Stund, saa mødtes de igjen; de skiltes da paa ny og tog hver sin Vei; men om en liden Stund gik det lige ens: de mødtes igjen før de vidste af det, og saaledes gik det ogsaa tredje Gangen. Da gjorde de den Aftale at de skulde gaa til hver sin Kant, den ene i Øst og den andre i Vest.

«Men kommer du engang rigtig i Nød og Ulykke,» sagde den ældste, «saa raab tre Gange paa mig, saa skal jeg komme og hjælpe dig; men du maa ikke raabe paa mig, før du er i din yderste Nød!»

«Det blir vel ikke saa hastig vi sees da,» sagde Lillekort.

Saa sagde de hinanden Farvel, og Lillekort gik i Øst og Kong Lavring i Vest.

Da nu Lillekort havde gaaet en god Stund alene, mødte han en gammel, gammel krogrygget Kjærring, som bare havde ett Øie. Det kneb Lillekort.

«Au, au!» raabte Kjærringen, «hvor blev der af Øiet mit?»

«Hvad giver du mig, skal du faa et Øie?» sagde Lillekort.

«Jeg giver dig et Sværd, som er sligt at det kan overvinde en hel Krigsmagt, om den var aldrig saa stor,» svarede Konen.

«Ja, kom med det,» sagde Lillekort.

Kjærringen gav ham da Sværdet, og saa fik hun Øiet sit igjen.

Saa gik Lillekort videre, og da han havde gaaet en Stund, mødte han igjen en gammel, gammel krogrygget Kjærring som bare havde ett Øie; det stjal Lillekort, før hun vidste af det.

«Au, au! hvor blev der af Øiet mit?» raabte Kjærringen.

«Hvad giver du mig, skal du faa et Øie?» sagde Lillekort.

«Jeg giver dig et Skib, som kan gaa ferskt Vand og salt Vand, Berg og dybe Dale,» svarede Kjærringen.

«Ja, kom med det,» sagde Lillekort.

Konen gav ham et ørlidet Skib, som ikke var større end at han stak det i Lommen; saa fik Konen Øiet sit igjen, og de gik hver sin Vei.

Da han havde vandret en lang Stund, mødte han for tredje Gang en gammel, gammel krogrygget Kjærring som bare havde ett Øie; det stjal Lillekort igjen, og da Kjærringen skreg og bar sig ilde og spurgte hvor der var blit af Øiet hendes, sagde Lillekort: «Hvad giver du mig, skal du faa et Øie?»

«Jeg giver dig den Kunsten at brygge hundrede Læster Malt i ett Bryg.»

Ja, for den Kunsten fik Kjærringen Øiet sit igjen og de tog hver sin Vei.

Men da Lillekort havde gaaet et lidet Stykke, syntes han, det kunde være værdt at prøve Skibet. Saa tog han det op af Lommen og satte først én Fod i det og siden den andre, og aldrig før havde han steget op i det med det ene Benet, saa blev Skibet meget større, og da han saa steg oppi med det andre, blev det saa stort som Skibene som gaar i Sjøen. Lillekort sagde: «Gaa nu ferskt Vand og salt Vand, Berg og dybe Dale, og stans ikke før du kommer ved Kongens Gaard!» Og strax fór Skibet afsted saa fort som Fuglen i Luften, til det kom lidt nedenfor Kongsgaarden; der stansede det. I Vinduerne paa Kongsgaarden havde de staaet og seet Lillekort komme seilende; og allesammen blev de saa forundrede, at de løb ned for at se hvad det var for en som kom farende i Luften paa et Skib. Men mens de løb ned fra Kongsgaarden, havde Lille-

kort steget ud af Skibet sit og stukket det i Lommen igjen; for strax han steg ud af det, blev det igjen saa lidet som da han fik det af den gamle Konen. De fra Kongsgaarden saa ikke andet end en liden fillet Gut, som stod nede ved Stranden. Kongen spurgte hvor han var fra, men det sagde Gutten at han ikke vidste, ikke vidste han hvorledes han var kommen der heller; men han bad saa inderlig vakkert om at faa Tjeneste paa Kongsgaarden: var der ikke andet at gjøre for ham, kunde han bære Ved og Vand for Kokkejenten, sagde han; og det skulde han da faa Lov til.

Da Lillekort kom op paa Kongsgaarden, saa han at alt var overtrukket med sort der, udvendig og indvendig, baade Vægge og Tag; han spurgte da Kokkejenten hvad det skulde betyde. «Jo, det skal jeg nok sige dig,» svarede Kokkejenten; «Kongsdatteren er for lang Tid siden bortlovet til tre Troid, og næste Torsdagskveld skal det ene komme og hente hende. Ridder Rød har nok sagt sig god for at frelse hende, men Gud ved om han kan gjøre det; og saa kan du vel vide at her er Sorg og Bedrøvelse.»

Da Torsdagskvelden kom, fulgte Ridder Rød Prinsessen ned til Stranden — for der skulde hun møde Troldet —, og saa skulde han da blive der nede og passe hende; men han gjorde nok ikke Troldet stor Skaden, skal jeg tro, for aldrig saa snart havde Prinsessen sat sig paa Strandkanten, før Ridder Rød krøb op i et stort Træ som stod der, og gjemte sig det bedste han kunde mellem Grenene. Prinsessen graat og bad saa hjertelig at han ikke maatte gaa fra hende;

men Ridder Rød brydde sig ikke om det han: «Det en bedre at én mister Livet end to,» sagde Ridder Rød.

Imens bad Lillekort Kokkejenten saa vakkert om han kunde faa Lov at gaa ned til Stranden lidt.

«Aa, hvad vil du der da?» sagde Kokkejenten, «du har ikke noget der at gjøre.»

«Aa jo, kjære vene, lad mig faa gaa,» sagde Lillekort; «jeg vilde saa gjerne ned did og more mig lidt med de andre Gutterne, jeg ogsaa.»

«Ja ja, gaa da,» sagde Kokkejenten, «men lad mig se du ikke blir der længer end til Kveldsgryden skal hænges paa og Stegen skal sættes paa Spiddet; tag saa med dig et dygtigt Fange Ved herind i Kjøkkenet igjen.»

Ja, det lovede Lillekort og løb ned til Stranden.

Med det samme han kom der hvor Kongsdatteren sad, kom TrolDET farende, saa det suste og bruste om det: det var saa stort og digert at det var fælt, og fem Hoveder havde det.

«Ild!» skreg TrolDET.

«Ild igjen!» sagde Lillekort.

«Kan du fægte?» raabte TrolDET.

«Kan jeg ikke, saa kan jeg lære,» sagde Lillekort.

Saa slog TrolDET efter ham med en stor tyk Jernstang han havde i Næven, saa Jorden fløi fem Alen i Veiret.

«Tvi!» sagde Lillekort, «det var noget, ogsaa det! Nu skal du se et Hugg af mig!»

Saa greb han Sværdet han havde faaet af den gamle krogryggede Kjærringen, og hug til TrolDET, saa alle fem Hovederne fløi bort over Sanden.

Da Prinsessen saa at hun var frelst, var hun saa glad, at hun ikke vidste hvorledes hun skulde bære sig ad; hun baade hoppede og dansede. «Sov nu en liden Stund paa mit Fang,» sagde hun til Lillekort, og mens han laa der, drog hun en Guldklædning paa ham.

Men nu varede det da ikke længe før Ridder Rød krøb ned igjen af Træet, da han saa der ikke mere var nogen Fare paa Færde. Prinsessen truede han, saa længe til hun maatte love at hun skulde fortælle han havde frelst hende; for hvis hun ikke sagde det, vilde han tage Livet af hende. Derpaa tog han Lungen og Tungen ud af Troidet og lagde i Lommetørklædet sit, og leiede saa Prinsessen tilbage til Kongsgaarden; og hvad der ikke var blit gjort Ære af ham før, det blev der da nu. Kongen vidste ikke hvad han skulde finde paa til Hæder for ham, og altid sad han paa høire Side af Kongen ved Bordet.

Lillekort han gik først ud paa Troldskibet og tog en hel Mængde Guld- og Sølvgjorder med sig, og saa piltede han tilbage til Kongsgaarden. Da Kokkejenten fik se alt Guldet og Sølvet, blev hun rent fælen og spurgte: «Men kjære vene Lillekort, hvor har du faaet alt dette fra?» for hun var nok ræd at han ikke skulde faaet det paa en rigtig Maade. «Aa,» svarede Lillekort, «jeg var hjemme lidt, og der havde disse Gjorderne faldt af nogle Spand, og saa tog jeg dem med til dig, jeg.» Ja, da Kokkejenten hørte de var til hende, spurgte hun ikke videre om den Ting; hun takkede Lillekort, og alt var godt og vel igjen.

Den andre Torsdagskvelden gik det lige ens: Alle var i Sorg og Bedrøvelse; men Ridder Rød sagde, at havde han kunnet frelse Kongsdatteren fra ett Troid, saa kunde han altid frelse hende fra ett til, og leiede hende ned til Stranden. Men han gjorde nok ikke det Troidet stor Skaden heller han; for da Tiden kom at de kunde vente Troidet, sagde han ligesom forrige Gang: «Det er bedre én mister Livet end to,» og krøb saa op i Træet igjen.

Lillekort bad igjen Kokken om Lov at gaa ned til Stranden lidt.

«Aa, hvad skal du der!» sagde Kokkejenten.

«Jo, kjære, lad mig gaa,» sagde Lillekort, «jeg vilde saa gjerne ned og more mig lidt med de andre Gutterne.»

Ja, han skulde da faa Lov til at gaa ogsaa den Gangen; men det maatte han først love, at han skulde være tilbage til Stegen skulde vendes, og da skulde han have et stort Vedfange med sig.

Aldrig før var Lillekort nede ved Stranden, saa kom Troidet farende, saa det suste og bruste om det; det var én Gang til saa stort som det forrige Troid, og ti Hoveder havde det.

«Ild!» skreg Troidet.

«Ild igjen!» sagde Lillekort.

«Kan du fægte?» raabte Troidet.

«Kan jeg ikke, saa kan jeg lære!» sagde Lillekort.

Saa slog Troidet efter ham med Jernstangen sin — den var endda større end den det første Troidet havde —, saa Jorden fløi ti Alen i Veiret.

«Tvi!» sagde Lillekort, «det var noget, ogsaa det! Nu skal du se et Hugg af mig!»

Saa greb han Sværdet og hug til TrolDET, saa alle ti Hovederne dansede bort over Sanden.

Saa sagde Kongsdatteren igjen til ham: «Sov en liden Stund paa mit Fang,» og mens Lillekort laa der, drog hun en Sølvklædning paa ham.

Saa snart Ridder Rød mærkede at der ikke længer var nogen Fare paa Færde, krøb han ned af Træet, og truede Prinsessen, saa længe til hun igjen maatte love at sige at det var han som havde frelst hende; derpaa tog han Tungen og Lungen af TrolDET og lagde ind i sit Lommetørklæde, og leiede Kongsdatteren tilbage til Slottet. Her blev Fryd og Glæde, det kan en nok vide, og Kongen vidste slet ikke hvorledes han skulde bære sig ad, for at vise Ridder Rød Hæder og Ære nok.

Men Lillekort tog med sig et Fange med Guld- og Sølvgjorder fra TrolDSkibet han. Da han kom tilbage til Kongsgaarden, slog Kokkejenten Hænderne sammen og forundrede sig over hvor han havde faaet alt det Guld og Sølv fra; men Lillekort svarede at han havde været hjemme lidt, og at det var Gjorder som havde faldt af nogle Spand: dem havde han taget med sig til Kokkejenten, sagde han.

Da nu den tredje Torsdagskveld kom, gik det akkurat lige ens som de to første Gangene; hele Kongsgaarden var trukket med sort, og alle var i Sorg og Bedrøvelse; men Ridder Rød sagde, han syntes ikke de havde saa meget at være rædde for; havde han

frelst Kongsdatteren fra to Trolde, saa kunde han vel frelse hende fra det tredje ogsaa. Han leiede hende da ned til Stranden; men da det led mod den Tiden Trolde skulde komme, krøb han op i Træet og gjemte sig igjen. Prinsessen graat og bad ham stanse, men det hjalp ikke; han blev ved det gamle: «Det er bedre at én mister Livet end to,» sagde Ridder Rød igjen.

Den Kvelden bad ogsaa Lillekort om Lov til at gaa ned til Stranden. «Aa, hvad skal du der!» svarede Kokkejenten. Men saa længe bad han, til han endelig fik Lov at gaa; men det maatte han love, at han skulde være tilbage i Køkkenet igjen naar Stegen skulde vendes.

Aldrig saa snart var han kommen ned til Stranden, saa kom Trolde saa det suste og bruste om det; det var meget, meget større end noget af de forrige, og femten Hoveder havde det.

«Ild!» raabte Trolde.

«Ild igjen!» sagde Lillekort.

«Kan du fægte?» skreg Trolde.

«Kan jeg ikke, saa kan jeg lære,» sagde Lillekort.

«Jeg skal lære dig!» skreg Trolde, og slog efter ham med Jernstangen sin, saa Jorden fløi femten Alen i Veiret.

«Tvi!» sagde Lillekort, «det var noget, ogsaa det! Nu skal du se et Hugg af mig!»

Med det samme greb han Sværdet og hug til Trolde, saa alle femten Hovederne dansede bort over Sanden.

Da var Prinsessen frelst, og hun baade takkede og velsignede Lillekort, for det han havde reddet hende.

«Sov nu en liden Stund paa mit Fang,» sagde hun, og mens han laa der, drog hun en Messingklædning paa ham.

«Men hvorledes skal vi nu faa aabenbaret at det er du som har frelst mig?» sagde Kongsdatteren.

«Det skal jeg nok sige dig,» svarede Lillekort. «Naar nu Ridder Rød har leiet dig hjem igjen, og giver sig ud for den som har frelst dig, saa ved du han skal have dig og halve Riget. Men naar de saa om Bryllupsdagen spør dig hvem du vil have til at skjænke i Skaalerne for dig, skal du sige: «Jeg vil have den vesle Gutten som er i Kjøkkenet og bær Ved og Vand for Kokkejenten;» med det samme jeg da skjænker i, spilder jeg en Draabe paa hans Tallerken, men ingen paa din, og saa blir han sint og slaar mig, og det holder vi begge ved tre Gange. Men tredje Gangen skal du sige: «Skam faa dig, som slaar min Hjertenskjær! Han har frelst mig, og ham vil jeg have!»

Saa sprang Lillekort tilbage til Kongsgaarden ligesom de forrige Gangene; men først var han igjen ude paa Troldskibet, og tog en hel Del Guld, Sølv, og andre Kostbarheder, og af det gav han igjen Kokken et helt Fange Guld- og Sølvjorder.

Aldrig saa snart saa nu Ridder Rød at al Fare var over, før han krøb ned af Træet, og truede Kongsdatteren, til hun maatte love hun skulde sige at han havde frelst hende. Saa leiede han hende tilbage til Kongsgaarden, og var der ikke gjort Ære nok paa ham før, saa blev der da nu: Kongen tænkte ikke paa

andet, end hvorledes han skulde hædre ham som havde frelst Datter hans fra de tre Troidene; det var nu greit at han skulde have baade hende og det halve Riget, sagde han.

Men paa Bryllupsdagen bad Prinsessen, at hun maatte faa den vesle Gutten som var i Kjøkkenet og bar Ved og Vand for Kokkejenten, til at skjænke i Skaalerne ved Brudebordet. «Aa hvad vil du med den svarte Fillegutten her inde?» sagde Ridder Rød; men Prinsessen sagde at ham vilde hun have til at skjænke og ingen anden, og endelig fik hun da Lov; og saa gik alt slig som det var aftalt mellem Lillekort og Kongsdatteren: han spildte en Draabe paa Ridder Røds Tallerken, men ingen paa hendes, og hver Gang blev Ridder Rød sint og slog til ham. Ved det første Slag faldt Filleklædningen af Lillekort, som han havde paa i Kjøkkenet, ved det andre Slaget faldt Messingklædningen, og ved det tredje Sølvklædningen, saa stod han der i Guldklædningen, saa blank og gild at det lyste af ham.

Da sagde Kongsdatteren: «Skam faa dig, som slaar min Hjertenskjer! Han har frelst mig, og ham vil jeg have!»

Ridder Rød svor og bandede paa at han havde reddet hende; men saa sagde Kongen: «Den som har frelst min Datter, har vel noget at vise for sig.» Ja, Ridder Rød løb strax afsted efter Tørklædet sit, med Lunger og Tunger i, og Lillekort hentede alt det Guld og Sølv og alle de Kostbarheder han havde taget ud af Troidskibet; saa lagde de hver sit frem for Kongen.

«Den som har saa kostbare Ting af Guld og Sølv og Ædelstene,» sagde Kongen, «han maa have dræbt Trol-det; for sligt er ikke at faa hos nogen anden;» og saa blev Ridder Rød kastet i Ormegaarden, Lillekort skulde faa Prinsessen og halve Riget.

En Dag gik Kongen og Lillekort og spadserede; saa spurgte Lillekort Kongen, om han ikke havde havt flere Børn.

«Jo,» sagde Kongen, «jeg har havt en Datter til; men hende har TrolDET taget; fordi der ikke var nogen som kunde frelse hende. Nu skal du have den ene Datter min; men kan du frelse den TrolDET har taget, med, skal du gjerne faa hende og det andre halve Riget ogsaa.»

«Jeg faar vel prøve,» sagde Lillekort; «men jeg maa have en Jerntrosse som er fem hundrede Alen lang, og saa vil jeg have fem hundrede Mand med, og Niste til dem for femten Uger; for jeg vil langt til Sjøs,» sagde han.

Ja, det skulde han nok faa; men Kongen var ræd, han ikke havde saa stort Skib at det kunde bære det altsammen.

«Jeg har Skib selv,» sagde Lillekort, og tog det han havde faaet af den gamle Kjærringen, op af Lommen.

Kongen lo af ham, og tænkte det ikke var andet end Spøg; men Lillekort bad bare om det han havde forlangt, saa skulde Kongen nok faa se.

De kom da med altsammen, og Lillekort bad at de skulde lægge Trossen i Skibet først; men der var ingen som kunde orke at løfte den, og mange kunde

ikke faa Rum omkring det bitte lille Skibet paa én Gang. Saa tog Lillekort selv i Trossen i den ene Enden og lagde nogle Lænker op i Skibet, og efter som han kastede Trossen oppi, blev Skibet større og større, og tilsidst var det saa stort, at baade Trossen og de fem hundrede Mand og Nisten og Lillekort havde godt Rum. «Gaa nu ferskt Vand og salt Vand, Berg og dybe Dale, og stans ikke, før du kommer der Kongens Datter er,» sagde Lillekort til Skibet; og strax fór det afsted, saa det peb og hvinede om det, baade over Land og Vand.

Da de havde seilt slig langt, langt bort, stansede Skibet midt ude paa Havet. «Ja, nu er vi kommen her,» sagde Lillekort, «men en anden Sag er det, hvorledes vi kommer herfra igjen.» Saa tog han Jerntrossen og slog den ene Enden om Livet paa sig; «nu maa jeg til Bunds,» sagde han, «men naar jeg drager stærkt i Trossen og vil op igjen, maa I heise alle som én Mand, ellers er det ikke mere at tænke paa Liv for jer end for mig,» og dermed hoppede han til Vands, saa gule Pulderen stod om ham. Han sank og sank, og endelig kom han til Bunds. Der saa han et stort Berg med en Dør paa, og det gik han ind i. Da han var kommen ind, fandt han den andre Prinsessen; hun sad og syede; men da hun saa Lillekort, slog hun Hænderne sammen: «Aa, Gud ske Lov!» raabte hun, «nu har jeg ikke seet kristen Mand, siden jeg her kom.»

«Ja jeg kommer efter dig jeg,» sagde Lillekort.

«Aa, mig faar du nok ikke,» sagde Kongsdatteren,

«det nytter dig aldrig at tænke paa det; faar Troidet se dig, tager han Livet af dig.»

«Det var vel du talte om ham,» sagde Lillekort; «hvor er han henne? det kunde være morosomt at faa se ham.»

Saa fortalte Kongsdatteren, at Troidet var ude og skulde se at faa fat paa én som kunde brygge hundrede Læster Malt i ett Bryg; for det skulde være Gjæstebud hos Troidet, og da forslog ikke mindre.

«Det kan jeg gjøre,» sagde Lillekort.

«Ja, bare nu ikke Troidet var saa hastig til Sinds, saa jeg kunde faa fortalt ham det,» svarede Prinsessen; «men han er saa illsint, at han river dig i Stykker med det samme han kommer ind, er jeg ræd. Men jeg faar vel prøve at finde paa noget. Nu kan du gjemme dig i Koven her, saa faar vi se hvorledes det gaar.»

Ja, Lillekort gjorde da det, og aldrig før havde han krøbet ind i Koven og gjemt sig, saa kom Troidet.

«Huf! her lugter saa Kristenmands Blod,» sagde Troidet.

«Ja, der fløi en Fugl over Taget med Kristenmands Ben i Næbbet, og det slap den ned gennem Piben,» svarede Kongsdatteren; «jeg skyndte mig nok med at faa det bort; men det er vel det det lugter af, ligevel.»

«Ja, det er vel det,» sagde Troidet.

Saa spurgte Prinsessen, om han havde faaet fat paa nogen som kunde brygge hundrede Læster Malt i ett Bryg.

«Nei, der er ingen som kan det,» sagde TrolDET.

«For en liden Stund siden var der én inde her som sagde han kunde det,» sagde Kongsdatteren.

«Du er nu altid saa klog du,» svarede TrolDET; «hvorfor lod du ham gaa da? Du vidste jo jeg vilde have en slig en».

«Aa, jeg lod ham nok ikke gaa heller jeg,» sagde Kongsdatteren, «men Far er saa hastig til Sinds, og saa gjemte jeg ham i Koven; om Far ikke skulde have faaet nogen, saa er han nok her.»

«Lad ham komme ind,» sagde TrolDET.

Da Lillekort kom, spurgte TrolDET, om det var sandt at han kunde brygge hundrede Læster Malt i ett Bryg?

«Ja,» sagde Lillekort.

«Det var vel jeg fik fat paa dig,» sagde TrolDET; «lag dig nu strax til; men Gud naade dig, brygger du ikke Ølet stærkt!»

«Aa, det skal nok faa Smag,» sagde Lillekort, og gav sig i Færd med Brygingen strax. «Men jeg maa have flere TrolD til at bære Bryggelaag,» sagde Lillekort; «de jeg har faaet, orker ikke noget.»

Ja, han fik flere, saa mange at det myldrede, og saa gik det med Brygingen.

Da nu Vørteret var færdigt, skulde de alle smage, forstaar sig, først TrolDET selv og siden de andre; men Lillekort havde brygget Vørteret saa stærkt at de faldt døde som Fluer, efter som de drak af det. Til sidst var der ingen anden tilbage end en gammel ussel Kjærring, som laa bag Ovn. «Aa Stakkar!» sagde

Lillekort, «du faar da smage Vørteret du med!» og saa gik han bort og skrabede om Bunden paa Bryggekarret med Kollen, og gav hende; saa var han kvit dem allesammen.

Som han nu stod der og saa sig om, fik han Øie paa en stor Kiste; den tog Lillekort og lagde fuld med Guld og Sølv, bandt saa Trossen om sig og Prinsessen og Kisten, og rykkede af alle Kræfter; saa drog Mandskabet dem op i god Behold.

Da Lillekort vel var kommen op paa Skibet, sagde han: «Gaa nu salt Vand og ferskt Vand, Berg og dybe Dale, og stans ikke, før du kommer ved Kongens Gaard,» og strax fór Skibet afsted, saa gule Fossen stod om det. Da de paa Kongsgaarden saa Skibet, var de ikke sene til at møde med Sang og Spil, og tog imod Lillekort med stor Glæde, men glædest af alle var Kongen, som nu ogsaa havde faaet igjen den andre Datteren sin.

Men nu var Lillekort ikke vel til Mode; for begge Prinsesserne vilde have ham, og han vilde ikke have nogen anden end den han først havde frelst — det var den yngste det. Derfor gik han tidt og ofte og tænkte paa hvorledes han skulde bære sig ad for at faa hende, for den andre vilde han ogsaa nødig gjøre imod. En Dag han gik og tænkte hid og did paa dette, faldt det ham ind, at bare han nu havde Bror sin hos sig, Kong Lavring, som var saa lig ham selv at ingen kunde skjelve dem fra hinanden, saa kunde han faa den andre Prinsessen og det halve Riget, for selv syntes han at han havde nok med den ene Halvparten. Aldrig før var han kommen paa det, saa gik

han udenfor Slottet og raabte paa Kong Lavring. Nei, der kom ingen. Saa raabte han én Gang til og lidt høiere, men nei, der kom endda ingen. Saa raabte Lillekort tredje Gang, og det af alle Kræfter, og saa stod Broderen der.

«Jeg sagde, du ikke skulde raabe paa mig uden du var i din yderste Nød,» sagde han til Lillekort, «og her er jo ikke en Myg som kan gjøre dig noget.»

Dermed daskede han til ham, saa Lillekort rullede bort over Engen.

«Aa Skam faa dig at du slaar!» sagde Lillekort; «først har jeg vundet den ene Kongsdatteren og det halve Rige, og saa den andre Kongsdatteren og det andre halve Riget, og nu tænkte jeg at give dig den ene Prinsessen og Halvdelen af Kongeriget med mig, — synes du da det er rimeligt at slaa sliq til mig?»

Da Kong Lavring hørte det, bad han sin Bror om Forladelse, og de blev strax gode Venner og vel forligte igjen.

«Nu ved du,» sagde Lillekort, «at vi er saa lige at ingen kan kjende den ene af os fra den andre; byt nu Klæder med mig og gaa op paa Slottet, saa tror Prinsesserne det er jeg som kommer ind; den som da først kysser dig, skal du have, saa tager jeg den andre;» for han vidste at den ældste Kongsdatteren var den stærkeste, og saa kunde han vel skjønne hvorledes det vilde gaa.

Det var Kong Lavring strax villig til: han byttede Klæder med Broderen og gik ind i Slottet. Da han kom ind i Værelset til Prinsesserne, troede de det

var Lillekort, og begge sprang paa Timen hen imod ham; men den ældste, som var størst og stærkest, skjøv Søsteren til Side og tog Kong Lavring om Halsen og kyssede ham; og saa fik da han hende, og Lillekort den yngste Kongsdatteren. Da kan det vel hænde der blev Bryllup, og det saa det hørtes og spurgtes over syv Kongeriger.

25. Dukken i Græsset.

Der var engang en Konge som havde tolv Sønner. Da de blev store, sagde han til dem, at de skulde drage ud i Verden og finde sig en Kone; men hun skulde kunne spinde og væve og sy en Skjorte paa én Dag, ellers vilde han ikke have hende til Sønnekone. Hver af dem gav han en Hest og en ny Rustning, og de drog da ud i Verden for at lede efter Koner; men da de var komne et Stykke paa Veien, sagde de at de ikke vilde have med sig Askeladden, for han duede ikke til nogen Ting. — Ja, Askeladden maatte blive igjen han, det var ikke nogen Raad for det, og han vidste ikke hvad han skulde gjøre, eller hvor han skulde vende sig; han blev saa sørgmodig, at han steg af Hesten og satte sig ned i Græsset til at graate. Men da han havde siddet en liden Stund, begyndte en af Tuerne i Græsset at røre sig, og frem af den kom der en liden hvid Ting, og da den kom nærmere, saa Aske-

ladden at det var en nydelig liden Pige; men hun var saa ørende liden. Hun gik bort og bad ham om han ikke vilde komme ned og se til Dukken i Græsset. Jo det vilde han, og det gjorde han ogsaa.

Da han var kommen derned, sad Dukken i Græsset paa en Stol; hun var nu saa deilig og saa pyntet, og saa spurgte hun Askeladden hvor han skulde hen, og hvad Ærende han reiste i.

Han fortalte at der var tolv Brødre af dem, og at Kongen havde givet dem Hest og Rustning, og sagt at de skulde reise ud i Verden og finde sig en Kone, og hun skulde kunne spinde og væve og sy en Skjorte paa én Dag; «men vil du gjøre det, og du vil blive Konen min, saa vil jeg ikke reise længer,» sagde Askeladden til Dukken i Græsset. Jo, det vilde hun gjerne, og hun skyndte sig med at faa spundet og vævet og syet Skjorten, men den blev saa forørende liden, ikke længer end som saa —.

Denne reiste nu Askeladden hjem med; men da han kom frem med den, var han undselig, fordi den var saa liden; ligevel sagde Kongen at han skulde faa hende, og saa reiste Askeladden glad og fornøiet tilbage for at hente den lille Kjæresten sin. Da han kom til Dukken i Græsset, vilde han tage hende op paa Hesten til sig; men nei, det vilde kun ikke; hun sagde hun vilde sidde og kjøre i en Sølvske, og hun havde selv to smaa hvide Heste, som skulde drage hende. Saa reiste de afsted, han paa Hesten og hun i Sølvskeen, og begge Hestene som drog hende, var to smaa hvide Mus; men Askeladden holdt sig altid paa den andre Siden af Veien, for

han var saa ræd at han skulde komme til at ride ind paa hende, hun som var saa ørliden. Da de var komne et Stykke paa Veien, kom de til et stort Vand; der blev Hesten til Askeladden sky, skvat over paa den andre Siden af Veien, og væltede Skeen, saa Dukken i Græsset faldt ned i Vandet. Askeladden blev saa ilde ved, han vidste ikke hvorledes han skulde faa hende op igjen; men om lidt kom der en Havmand op med hende, og nu var hun blit ligesaa stor som et andet voxent Menneske, og meget deiligere end hun var før. Saa satte han hende foran sig paa Hesten og red hjem.

Da Askeladden kom der, var ogsaa alle Brødrene hans komne med hver sin Kjæreste; men de var saa stygge og fæle, og saa slemme at de havde været i Luggen paa Kjæresterne sine paa Veien; paa Hovedet havde de nogle Hatte som var malt med Tjære og Sod, og saa havde det rendt af Hattene ned over Ansigtet paa dem, saa de var blit endda meget styggere og fælere. Da Brødrene fik se Kjæresten til Askeladden, blev de alle avindsyge paa ham; men Kongen blev saa glad i dem begge, at han jog alle de andre bort, og saa holdt Askeladden Bryllup med Dukken i Græsset, og siden levede de baade godt og vel i lang, lang Tid, og er de ikke døde, saa lever de endnu.

26. Paal Andrestuen.

Der var engang en Kone som havde en døv Mand, og det var en god Dott; men derfor holdt hun ogsaa mere af Gutten i den andre Stuen, som de kaldte Paal Andrestuen.

Tjenestegutten hos den døve Manden mærkede godt det at der var noget mellem disse to, og saa sagde han engang til Kjærringen: «Tør I vædde ti Daler, Mor, at jeg skal faa jer til at aabenbare jer egen Skam?»

«Ja det tør jeg nok,» sagde hun, og saa væddede de ti Daler.

Saa var det en Dag Gutten og den døve Manden stod paa Laaven og træskede, da mærkede Gutten at Paal Andrestuen kom til Kjærringen. Han sagde Ingen-ting; men en god Stund før Dugurstid, vendte han sig om mod Laavedøren og skreg i med ett: «Ja da!»

«Naa, skal vi alt ind nu da?» sagde Manden, han havde ikke mærket noget.

«Ja, vi skal vel det, siden Mor raaber,» sagde Gutten.

Da de kom ind i Svalen, begyndte Gutten at hoste og barke, forat Konen kunde faa gjemt Paal Andrestuen. Da de saa kom ind, stod der et Fad med Rømmegrød paa Bordet.

«Nei, nei da, Mor!» sagde Manden, «skal vi have Rømmegrød idag?»

«Aa ja, I skal det,» sagde Kjærringen, sur og vild var hun.

Da de vel havde ædt og var gaaet ud igjen, sagde hun til Paal: «Det er Fanden til Tryne, denne Gutten; dette var nu hans Skyld. Men nu faar du se at komme afsted, saa skal jeg komme ned i Engen til dig med Mellemmiddag.»

Dette stod Gutten i Svalen og lydde paa.

«Far,» sagde han, «nu mener jeg det er bedst vi gaar ned i Dalen og gjør istand Skigarstykket som er blaast ned, for Svinene deres i den andre Stuen gaar og roder op Engen vor.»

«Ja vi faar vel det,» sagde Manden, for han gjorde alt hvad de sagde til ham.

Ved Mellemmiddagstid kom Kjærringen skjæktende ned i Engen med noget under Forklædet.

«Nei, nei, Mor! nu mener jeg, du ikke er lig dig selv længer,» sagde Manden; «skal vi nu have Mellemmiddag ogsaa?»

«Aa ja, I faar vel det,» sagde hun; meget vildere var hun endda.

Og de levede vel, og spiste baade Lefse og Smør, og fik Brændevin til.

«Jeg gaar bort til Paal Andrestuen med lidt ogsaa jeg, Mor,» sagde Gutten, «for han har nok ikke faaet nogen Mellemmiddag.»

«Ja, gjør det,» sagde Konen; da blev hun blid igjen med ett.

Paa Veien plukkede Gutten op Lefsen og slap en Smule nu og da, efter som han gik.

Til Paal Andrestuen sagde han: «Du faar nok agte dig du, for Kallen vor har mærket at du kommer vel

ofte over til Kjærringen; det synes han ikke noget videre om, og nu har han bandet paa, han skal hugge Øxen i dig, saa snart han faar se dig.»

Paal blev skræmt og ilde ved, og Gutten gik tilbage igjen til Manden.

«Der er noget ufærdigt paa Plogen til Paal,» sagde han, «og saa bad han at I vilde tage med jer Øxen og komme bort og stille lidt paa den.»

Ja, Manden gik og tog med Øxen, men Paal Andre-stuen fik ikke Øie paa ham, før han tog til Bens det bedste han kunde. Manden snudde og vendte paa Plogen og saa paa den paa alle Kanter, og da han ikke kunde se noget ufærdigt paa den, saa gik han tilbage igjen, men paa Veien plukkede han op de Lefsesmulerne Gutten havde sluppet ned. Kjærringen stod en Stund og saa paa dette, og undredes paa hvad det var Manden sankede op.

«Aa, han Far plukker nok op Sten,» sagde Gutten, «for han har mærket at denne Paal Andrestuen render saa ofte over hos os, og det synes Kallen ikke noget videre om, og nu har han bandet paa at han vil stene ihjel Mor.»

Kjærringen afsted det forreste hun kunde.

«Hvad er det Mor sætter saa afsted efter?» spurgte Manden, da han kom frem.

«Aa der er nok Varme løs hjemme,» sagde Gutten.

Manden efter, og Kjærringen fore og skreg: «Aa, slaa ikke ihjel mig, slaa ikke ihjel mig, saa skal jeg aldrig lade Paal Andrestuen komme til mig mere!»

«Nu er de ti Dalerne mine,» raabte Gutten.

27. Soria Moria Slot.

Der var engang et Par Folk som havde en Søn, og han hedte Halvor. Lige fra han var liden Gut, vilde han aldrig gjøre noget, men sad bare og ragede i Asken. Forældrene satte ham bort til at lære mange Ting; men Halvor stansede ingensteds, for naar han havde været borte i nogle Dage, rømte han af Læren, løb hjem og satte sig i Gruen til at grave i Asken igjen.

Men saa kom der engang en Skipper, og spurgte Halvor, om han ikke havde Lyst til at være med ham og fare til Sjøes og se fremmede Lande. Jo, det havde Halvor Lyst til, da var han ikke længe ufærdig.

Hvor længe de nu seilede, ved jeg ikke noget om; men langt om længe kom der en stærk Storm, og da den var forbi og det blev stilt igjen, vidste de ikke hvor de var henne; de var drevne hen til en fremmed Kyst, som ingen af dem var kjendt paa.

Da det var saa stilt at der ikke rørte sig en Fjær, blev de liggende her, og Halvor bad Skipperen, om han fik Lov at gaa i Land og se sig om, for han vilde heller gaa end ligge og sove. «Synes du du kan vise dig for Folk?» sagde Skipperen, «du har jo ikke andet til Klæder end de Fillerne du staar og gaar i.» Halvor blev ved sit han, og saa fik han endelig Lov; men han skulde komme tilbage igjen, naar det begyndte at blaase. Han gik da, og det var et vakkert Land; overalt der han kom frem, var der store Sletter med Agre og Enge,

men Folk saa han ingen af. Saa tog det paa at blaase, men Halvor syntes ikke han havde seet nok endnu, og han vilde gjerne gaa lidt længer, for at se om han ikke kunde finde Folk. Om en Stund kom han paa en stor Vei, som var saa jævn at en gjerne kunde trille et Æg paa den. Denne gik nu Halvor efter, og da det led mod Kvelden, saa han et stort Slot langt borte, og det lyste det ud af alle Vinduerne paa. Da han havde gaaet hele Dagen og ikke havt noget videre til Niste med sig, var han dygtig sulten; men jo nærmere han kom til Slottet, des mere ræd blev han ogsaa.

I Slottet brændte det paa Varmen, og Halvor gik ind i Kjøkkenet, som var saa gildt at han aldrig havde seet saa gildt et Kjøkken; der var Kjørelde baade af Guld og Sølv, men Folk var der ingen af. Da Halvor havde staaet der en Stund og der ingen kom ud, gik han bort og lukkede paa en Dør; der inde sad en Prinsesse og spandt paa en Rok.

«Nei, nei da!» raabte hun, «tør der komme kristne Folk hid? Men det er nok bedst at du gaar igjen, dersom ikke TrolDET skal sluge dig; for her bor et TrolD med tre Hoveder.»

«Jeg er lige glad om han havde fire og, saa skulde jeg have Lyst til at se den Karen,» sagde Gutten, «og jeg gaar ikke, jeg har ikke noget vondt gjort; men Mad faar du give mig, for jeg er fælt sulten.»

Da Halvor havde spist sig mæt, sagde Prinsessen til ham, at han fik prøve om han kunde svinge Sværdet som hang paa Væggen; nei, han kunde ikke svinge det, han kunde ikke løfte det engang.

«Ja,» sagde Prinsessen, «saa faar du tage dig en Slurk af Flasken som hænger ved Siden, for det gjør TrolDET, naar han skal ud og bruge Sværdet.»

Halvor tog sig en Slurk, og strax kunde han svinge Sværdet som Ingenting. Nu, mente han, skulde TrolDET komme tidsnok.

Ret som det var, kom TrolDET susende; Halvor bag Døren.

«Huttetu! her lugter saa kristen Mands Blod!» sagde TrolDET, og satte Hovedet ind igjennem Døren.

«Ja, det skal du blive var,» sagde Halvor, og hug alle Hovederne af det.

Prinsessen blev saa glad fordi hun var frelst, at hun baade dansede og sang; men saa kom hun til at tænke paa Søstrene sine, og saa sagde hun: «Giv nu Søstrene mine ogsaa var frelse!»

«Hvor er de?» spurgte Halvor.

Ja, saa fortalte hun ham det: den ene var indtaget af et TrolD paa et Slot som var sex Mil borte, og den andre var indtaget paa et Slot som var ni Mil bortenfor det igjen.

«Men nu,» sagde hun, «nu maa du først hjælpe mig at faa ud dette Skrovet her.»

Ja, Halvor var saa stærk, han subbede Alting bort og gjorde det ryddigt og rent i en Ruf.

Saa levede han godt og vel, og næste Morgen lagde han afsted i Graalysingen; han havde ingen Ro paa sig, han gik og han sprang hele Dagen. Da han fik se Slottet, blev han lidt ræd igjen; det var meget gildere end det andre; men her var der heller ikke et

Menneske at se. Saa gik Halvor ind i Kjøkkenet, og han stansede ikke der heller, men gik lige ind.

«Nei, tør der komme kristne Folk hid da?» raabte Prinsessen. «Jeg ved ikke, hvor længe det er siden jeg kom hid; men i al den Tiden har jeg ikke seet et kristent Menneske; det er nok bedst du ser at komme afsted igjen, for her bor et Trolld som har sex Hoveder.»

«Nei, jeg gaar ikke,» sagde Halvor, «om han saa havde sex til.»

«Han tager og sluger dig levende,» sagde Prinsessen.

Men det hjalp ikke: Halvor vilde ikke gaa; han var ikke ræd for Trolldet, men Mad og Drikke vilde han have, for han var sulten efter Reisen.

Ja, han fik saa meget han vilde have; men saa vilde Prinsessen have ham til at gaa igjen.

«Nei,» sagde Halvor, «jeg gaar ikke, for jeg har ikke noget vondt gjort, og jeg har ikke noget at være ræd for.»

«Han spør ikke efter det,» sagde Prinsessen, «for han tager dig uden baade Lov og Ret; men siden du ikke vil gaa, saa prøv om du kan svinge det Sværdet som Trolldet bruger i Krigen.»

Han kunde ikke svinge Sværdet; men saa sagde Prinsessen, at han skulde tage sig en Slurk af Flasken som hang ved Siden af det, og da han havde gjort det, kunde han svinge det.

Ret som det var, saa kom Trolldet, det var saa stort og digert at det maatte gaa paa Siden for at

komme ind gennem Døren. Da TrolDET fik det første Hoved ind, saa raabte det: «Huttetu! her lugter saa kristen Mands Blod!» Med det samme hug Halvor af det første Hovedet, og saa alle de andre. Prinsessen blev saa glad at hun ikke vidste hvad Ben hun skulde staa paa; men saa kom hun til at tænke paa Søstrene sine, og saa ønskede hun at de ogsaa var frelste. Halvor mente der nok kunde blive Raad til det, og vilde afsted strax; men først maatte han nu hjælpe Prinsessen med at faa bort Kroppen af TrolDET, og saa gav han sig paa Veien den anden Morgen.

Det var langt til Slottet, og han baade gik og sprang for at komme frem i Tide. Mod Kvelden fik han se Slottet, og det var meget gildere end begge de andre. Nu var han næsten ikke det mindste ræd, men gik gennem Kjøkkenet og lige ind. Der sad en Prinsesse, som var saa vakker at der ikke var Maade med det.

Hun sagde nu lige ens, som de andre, at der ikke havde været kristne Folk siden hun kom der, og bad ham gaa igjen, for ellers slugte TrolDET ham levende; det havde ni Hoveder, sagde hun.

«Ja, om det har ni til de ni, og endda ni til, saa gaar ikke jeg,» sagde Halvor, og gav sig til at staa ved Ovn.

Prinsessen bad ham saa vakkert at han skulde gaa, forat TrolDET ikke skulde æde ham; men Halvor sagde: «Lad ham komme, naar han vil.»

Saa gav hun ham TrolDSværdet, og bad ham tage sig en Slurk af Flasken, saa han kunde svinge det.

Ret som det var, kom TrolDET, saa det suste af det; det var endda større og digrere end begge de

andre to, og det maatte ogsaa gaa paa Siden for at komme ind igjennem Døren. «Huttetu! her lugter saa kristen Mands Blod,» sagde det. Med det samme hug Halvor af det første Hovedet, og siden alle de andre, men det sidste var det seigeste af dem alle, og det var det tyngste Arbeide Halvor havde gjort, at faa det af, endda han nok syntes han skulde have Kræfter ogsaa.

Nu kom da alle Prinsesserne sammen paa det Slottet, og de var saa glade som de aldrig havde været i al sin Tid, og de var glad i Halvor og han i dem, og han kunde faa den han bedst kunde like; men den yngste var mest glad i ham af alle tre.

Halvor gik der og var saa rar af sig, han var saa stur og stille; saa spurgte Prinsessen ham, hvad det var han stundede efter, og om han ikke likte at være hos dem. Jo, det likte han nok, for de havde jo nok at leve af, og han havde det godt der, men han stundede saa hjem, for han havde Forældre i Live, og dem havde han stor Lyst til at se igjen. Det mente de vel kunde lade sig gjøre; «du skal komme uskadt baade frem og tilbage igjen, dersom du vil lyde vort Raad,» sagde Prinsesserne. Ja, han skulde ikke gjøre andet end hvad de vilde. Saa klædte de ham op, saa han blev saa gild som en Kongssøn, og saa satte de en Ring paa Fingeren hans, og den var slig at han kunde ønske sig baade frem og tilbage med den; men de sagde at han maatte ikke kaste den bort, og ikke nævne Navnet paa dem, for saa var det Slut med hele Herligheden; og da fik han aldrig se dem mere.

«Gid jeg nu var hjemme, og Hjemmet var her!» sagde Halvor, og saa som han havde ønsket, gik det ogsaa: han stod udenfor Stuen hos Forældrene sine, før han vidste Ord af det. Det var i Mørkningen om Kvelden, og da de saa der kom ind slig en gild staselig Fremmedfant, blev de saa rent forfjamsede, og begyndte baade at bukke og neie.

Halvor spurgte om han ikke kunde blive der og faa Hus Natten over.

Nei, det kunde han slet ikke; «vi har det ikke slig,» sagde de, «vi har hverken det ene eller det andre som en saadan Herre kan være tjent med; men det er bedst han gaar op paa Gaarden; det er ikke lange Stykket, han kan se Skorstenspiben herfra — der har de fuldt op af Alting.»

Halvor var ikke noget om det; han vilde endelig blive; men Folkene blev ved sit, at han skulde gaa op til Gaarden, for der kunde han faa baade Mad og Drikke, mens de ikke engang havde en Stol at byde ham at sidde paa.

«Nei,» sagde Halvor, «derop vil jeg ikke før i Morgen tidlig; lad mig nu faa være her i Nat, jeg kan jo sidde i Peisen.»

Det kunde de da ikke sige noget imod, og saa satte Halvor sig i Peisen til at grave i Asken, slig som han gjorde, da han laa hjemme og ladede sig.

De snakkede mangt og meget, og fortalte Halvor baade om det ene og det andre, og saa spurgte han dem, om de aldrig havde havt noget Barn.

«Jo, de havde havt en Gut som hedte Halvor; men de vidste ikke hvor han vandrede, og ikke vidste de enten han var død eller levende heller.»

«Kunde det ikke være mig da?» sagde Halvor.

«Det ved jeg visst,» sagde Kjærringen og lettede paa sig; «han Halvor var saa lad og doven at han aldrig gjorde nogen Ting, og saa var han saa fillet at den ene Fillen slog den andre i Svime paa ham; der kunde aldrig blit slig Kar af ham, som I er, Far.»

Om lidt skulde Kjærringen bort til Peisen og rage i Varmen, og da Gloskinnet lyste paa Halvor, ligesom da han var hjemme og karede i Asken, saa kjendte Kjærringen ham igjen.

«Jamænd er det dig da, Halvor!» sagde hun, og der blev slig Glæde paa de gamle Forældrene at der ikke var Maade paa det, og han maatte nu fortælle hvorledes det havde gaaet ham, og Kjærringen blev saa glad i ham, at hun vilde have ham op paa Gaarden strax paa Timen og vise ham frem for Jenterne, som altid havde været saa kaute paa det.

Hun gik da fore og Halvor efter. Da hun saa kom derop, fortalte hun at Halvor var kommen hjem igjen, og nu skulde de bare se hvor gild han var; han saa ud som en Prins, sagde hun.

«Det ved jeg visst,» sagde Jenterne og slog paa Nakken, «han er vel den samme Fillefanten han altid har været.»

I det samme kom Halvor ind, og saa blev Jenterne saa forfjamsede at de glemte igjen Særken i Peisen, hvor de sad og loppede sig, og fløi ud i bare Stakken.

Da de saa kom ind igjen, var de saa skamfulde at de næsten ikke torde se paa Halvor, som de altid havde været stolte og kaute imod før.

«Ja, I har nu altid syntes I var saa fine og vakre I, at ingen kunde være Ligen jeres; men I skulde bare se den ældste Prinsessen som jeg har frelst,» sagde Halvor; «mod hende ser I ud som Gjæterjenter, og den mellemste er endda vakrere; men den yngste, som er Kjæresten min, er vakrere end baade Sol og Maane; Gud give de bare var her, saa skulde I se!» sagde Halvor.

Han havde ikke før sagt det, før de stod der; men da blev han saa ilde ved, for nu kom han i Hu hvad de havde sagt. Paa Gaarden blev der baade holdt Gjæstebud for Prinsesserne og gjort Stas af dem; men de vilde ikke stanse der. «Vi vil ned til Forældrene dine,» sagde de til Halvor, «og saa vil vi ud og se os om.» Han fulgte da med dem. Saa kom de til et stort Vand udenfor Gaarden. Tæt ved det Vandet var der slig en deilig grøn Bakke; der vilde Prinsesserne sidde og hvile en Stund, for de syntes det var saa vakkert at sidde og se ud over Vandet, sagde de.

De satte sig der, og da de havde siddet en Stund, sagde den yngste Prinsessen: «Jeg faar vel lyske dig lidt jeg, Halvor.» Ja, Halvor lagde Hovedet i Fanget hendes, saa lyskede hun ham, og det varede ikke længe før Halvor sov. Saa tog hun Ringen af ham og satte en anden i Steden, og saa sagde hun: «Hold nu i mig, som jeg holder i jer, — og giv vi saa var paa Soria Moria Slot!»

Da Halvor vaagnede, kunde han nok skjønne at han havde mistet Prinsesserne, og begyndte at graate og bære sig, og han var saa rent mistrøstig at de slet ikke kunde stagge ham. Alt det Førældrene bad ham, vilde han ikke stanse, men tog Farvel og sagde at han vist aldrig fik se dem mere, for fandt han ikke Prinsesserne igjen, syntes han ikke det var værdt at leve.

Trehundrede Daler havde han igjen; dem tog han i Lommen og gav sig paa Veien. Da han havde gaaet et Stykke, mødte han en Mand med en skikkelig Hest; den vilde han kjøbe, og begyndte at akkordere med Manden.

«Ja, jeg har rigtignok ikke tænkt at sælge den,» sagde Manden, «men naar vi kunde blive forligte saa —.»

Halvor spurgte da, hvad han vilde have for den.

«Ikke meget har jeg givet for den, og ikke meget er den værdt; det er en bra Hest at ride paa, men til at drage dur den ikke stort, men altid saa orker den nok Madsækken jeres og jer ogsaa, naar I gaar stykkomtil,» sagde Manden.

Tilslidst blev de da forligte om Prisen, og Halvor lagde Sækken sin paa den, og saa gik han stykkomtil, og stykkomtil red han. Om Kvelden kom han til en grøn Vold, og der stod et stort Træ, som han satte sig ved. Der slap han Hesten, og han lagde sig ikke til at sove, men tog frem Madsækken sin. Da det lyste af Dagen, drog han afsted igjen, for han syntes ikke han kunde have nogen Ro paa sig. Saa gik han og saa red han hele Dagen bortigjennem en stor Skog,

hvor der var mange grønne Flækker, som lyste saa vakkert borte imellem Trærne. Ikke vidste han hvor han var henne, og ikke vidste han hvor det bar hen, men han gav sig ikke mere Tid til at hvile, end naar Hesten fik lidt i sig og han selv fik op Skræppen sin, naar han kom til en af de grønne Flækkerne. Han gik og han red, og aldrig syntes han der blev nogen Ende paa Skogen.

Men i Mørkningen den anden Dag saa han det lyste frem imellem Trærne. «Giv der nu var Folk oppe, saa jeg kunde faa varmet mig og faa lidt at leve af,» tænkte Halvor.

Da han kom did, saa var det en liden ussel Stue, og gennem Ruden saa han et Par gamle Folk der inde; de var saa gamle og graa i Hovedet som en Due, og Kjærringen havde en Næse saa lang at hun sad ved Peisen og brugte den til Glorage.

«God Kveld!» sagde Halvor.

«God Kveld!» sagde Kjærringen. «Men hvad Ærende har I da, som kommer hid?» sagde hun; «her har ikke været kristne Folk paa over hundrede Aar.»

Ja, Halvor fortalte da at han skulde til Soria Moria Slot, og spurgte om hun vidste Veien did.

«Nei,» sagde Kjærringen; «det ved jeg ikke, men retnu kommer Maanen, saa skal jeg spørge ham, og han ved det nok, han maa vel se det, for han skinner jo paa Alting.»

Da saa Maanen stod lys og blank over Trætoppene, gik Kjærringen ud. «Du Maane! du Maane!» skreg hun, «kan du sige mig Veien til Soria Moria Slot?»

«Nei,» sagde Maanen, «det kan jeg ikke, for den Gang jeg skinnede der, stod der en Sky for mig.»

«Vent lidt endnu,» sagde Kjærringen til Halvor, «ret nu kommer Vestenvinden; han ved det vist, for han guster og blaaser i hver Krog.»

«Nei! nei! har du Hest ogsaa du?» sagde Kjærringen, da hun kom ind igjen; «aa slip det stakkars Kreturei ud i Havnehagen, og lad det ikke staa her ved Døren og sulte! Men vil du ikke bytte bort den til mig?» sagde hun; «vi har et Par gamle Støvler her, som du kan tage femten Fjerdinger i hvert Steg med; dem skal du faa for Hesten, saa kommer du før til Soria Moria Slot.»

Det var Halvor strax villig til, og Kjærringen var saa glad i Hesten at hun var færdig til at danse, «for nu kan jeg komme til at ride til Kirken jeg ogsaa,» sagde hun.

Halvor havde ingen Ro paa sig og vilde afsted strax, men Kjærringen sagde, det havde ingen Hast. «Læg dig paa Krakken du, og sov lidt, for nogen Seng har vi ikke til dig,» sagde Kjærringen, «jeg skal nok passe paa naar Vestenvinden kommer.»

Ret som det var, saa kom Vestenvinden durende, saa det knagede i Væggen. Kjærringen ud.

«Du Vestenvind! du Vestenvind! kan du sige mig Veien til Soria Moria Slot? her er en som skal did.»

«Ja, den ved jeg vel,» sagde Vestenvinden, «nu skal jeg netop did og tørke Klæder til Brylluppet som skal staa; er han rask til Bens, kan han være med mig.»

Halvor ud.

«Du faar skynde dig, vil du have Følge,» sagde Vestenvinden, og afsted bar det langt bort baade over Heier og Aaser og Fjeld og Fjære, og Halvor havde nok med at følge.

«Ja, nu har ikke jeg Tid at være med dig længer,» sagde Vestenvinden, «for jeg skal bort og rive ned et Stykke Granskog først, før jeg kommer til Blegevolden og tørker Klæderne; men naar du gaar langs med Aaskanten, saa kommer du til nogle Jenter som staar og vasker Klæder, og da har du ikke langt igjen til Soria Moria Slot.»

En Stund efter kom Halvor til Jenterne som stod og vaskede, og de spurgte om han ikke havde seet noget til Vestenvinden; han skulde komme did og tørke Klæder til Brylluppet. «Jo,» sagde Halvor, «han er bare borte og bryder ned et Stykke Granskog, det varer ikke længe før han er her,» og saa spurgte han dem om Veien til Soria Moria Slot. De satte ham da paa den, og da han kom frem mod Slottet, var der saa fuldt af Heste og Folk at det yrede. Men Halvor var saa fillet og sundreven, af det han havde fulgt Vestenvinden baade gennem Busker og Kjærr, at han holdt sig afsides og ikke vilde gaa frem før sidste Dagen, da de skulde spise Middag.

Da de nu, som Skik og Brug var, skulde drikke Bruden af Jentelaget, og Skjænkeren skulde drikke dem til allesammen, baade Brud og Brudgom og Riddere og Svende, saa kom han da ogsaa langt om længe til Halvor. Han drak Skaalen, slap Ringen, som Prin-

sessen havde sat paa Fingeren hans da han laa ved Vandet, ned i Glasset, og bad Skjænkeren skulde hilse Bruden og bære den frem til hende.

Da stod Prinsessen strax op fra Bordet. «Hvem har vel bedst fortjent at faa en af os,» sagde hun, «enten den som har frelst os, eller den som sidder Brudgom?»

Det kunde der ikke være mere end én Mening om, mente alle, og da Halvor hørte det, var han ikke længe om at faa Fantefillerne af sig og pynte sig til Brudgom.

«Ja, der er den rette!» raabte den yngste Prinsessen, da hun fik se ham, og saa skjød hun den andre for Glugg og holdt Bryllup med Halvor.

28. Herreper.

Der var engang et Par fattige Folk; de havde Ingenting uden tre Sønner. Hvad de to ældste hedte, det ved jeg ikke, men den yngste hedte Per.

Da Forældrene var døde, skulde Børnene arve dem, men der var ikke andet at faa end en Gryde, en Takke, og en Katte. Den ældste, som skulde have det bedste, han tog Gryden: «naar jeg laaner bort Gryden, saa faar jeg altid Lov at skrabe den,» sagde han; —

den andre tog Takken: «for naar jeg laaner bort Takken, faar jeg altid en Smagelefse,» sagde han; — men den yngste han havde ikke noget at vælge imellem; vilde han have noget, saa maatte det blive Katten. «Om jeg laaner Katten bort, saa faar jeg ikke noget for hende, jeg,» sagde han; «faar Katten en Melkeskvæt, saa vil hun have den selv. Men jeg vil tage hende med mig ligevel; det er Synd hun skal gaa her og sætte til.»

Saa drog Brødrene ud i Verden for at prøve sin Lykke, og hver tog sin Vei.

Men da den yngste havde gaaet en Stund, sagde Katten: «Du skal nok faa Like, for det du ikke vilde jeg skulde blive igjen i den gamle Stuen og sætte til. Nu skal jeg gaa bort i Skogen jeg, og faa fat paa nogle rare Dyr, saa skal du gaa op paa Kongsgaarden, som du ser der borte, til Kongen, og sige at du nok kommer med en liden Sending til ham. Naar han da spør hvem den er fra, skal du sige den er fra han Herreper.»

Ja, Per havde ikke ventet længe, saa kom Katten med et Rensdyr fra Skogen; hun havde fløiet op i Hovedet paa Rensdyret, og da hun havde sat sig imellem Hornene paa det, sagde hun: «Gaar du nu ikke lige til Kongsgaarden, saa klorer jeg Øinene ud paa dig.» Rensdyret torde da ikke andet.

Da nu Per kom til Kongsgaarden, gik han ind i Kjøkkenet med Rensdyret, og sagde: «Jeg kommer nok med en liden Sending til Kongen jeg, om han ikke vil forsmaa den.»

Kongen kom ud i Køkkenet, og da han saa det store gilde Rensdyret blev han vel glad. «Men kjære min Ven! hvem er det som sender mig saa gjæv en Sending da?» sagde Kongen.

«Aa den kommer nok fra han Herreper,» sagde Gutten.

«Han Herreper?» sagde Kongen; «hvor skal jeg nu sige han bor henne?» — for han syntes det var Skam, at han ikke skulde kjende saa bra en Mand.

Men det vilde Gutten slet ikke sige ham; han torde ikke det for Husbonden sin, sagde han. Saa gav Kongen Per mange Drikkepenge, og bad ham hilse saa flittig hjemme og sige mange Tak for Sendingen.

Den andre Dagen gik Katten igjen i Skogen, og fløi op i Hovedet paa en Hjort, satte sig imellem Øinene paa den og truede den til at gaa til Kongsgaarden. Der gik Per ind i Køkkenet med den igjen, og sagde at han nok kom med en liden Sending til Kongen, om han ikke vilde forsmaa den. Kongen blev endda gladere i Hjorten, end han havde været i Rensdyret, og spurgte igjen hvem det var som kunde skikke ham saa gjæv en Sending. «Den er nok fra han Herreper,» sagde Gutten; men da Kongen vilde vide hvor Herreper boede, fik han samme Svaret som Dagen før, og den Gangen gav han Per endda flere Drikkepenge.

Tredje Dagen kom Katten med et Elgsdyr. Da saa Per kom ind i Køkkenet i Kongsgaarden, sagde han at han havde nok en liden Sending til Kongen, om han ikke vilde forsmaa den. Kongen kom strax

ud i Kjøkkenet, og da han fik se det store gilde Elgsdyret, blev han saa glad at han ikke vidste hvad Fod han skulde staa paa, og den Dag gav han Per endda mange, mange flere Drikkepenge: det var vist hundrede Daler. Han vilde endelig vide hvor han Herreper boede, og grov og spurgte baade om det ene og det andre; men Gutten sagde at han slet ikke torde sige ham det for Husbonden sin, for han havde saa strengelig forbudt det.

«Saa bed Herreper at han besøger mig,» sagde Kongen.

Ja, det skulde Gutten gjøre, sagde han.

Men da han kom ud af Kongsgaarden igjen og traf Katten, sagde Per: «Jo, du har stelt mig paa et godt Trav du; nu vil Kongen jeg skal besøge ham, og jeg har jo ikke andet end de Fillerne jeg staar og gaar i.»

«Aa, vær ikke ræd for det,» sagde Katten; «om tre Dage skal du faa Heste og Vogn og saa gilde Klæder at Guldet skal dryppe af dig; saa kan du nok besøge Kongen. Men alt du ser hos Kongen, skal du sige du har det meget gildere og finere hjemme; det maa du ikke glemme.»

Nei, det skulde nok Per komme i Hu, mente han.

Da nu de tre Dage var omme, kom Katten med Vogn og Heste og Klæder og alt Per behøvede; alt sammen var det saa gildt at ingen havde seet sligt før; saa reiste han, og Katten sprang med. Kongen tog baade godt og vel imod ham; men hvad Kongen bød ham og hvad han viste ham, sagde Per, det kunde

være bra nok, men han havde det endda finere og gildere hjemme. Kongen likte ikke dette mere end som saa; men Per han blev ved sit, og tilsidst blev Kongen saa sint at han ikke kunde styre sig længer. «Nu vil jeg være med dig hjem,» sagde Kongen, «og se om det er sandt, at du har det saa meget bedre og gildere. Men lyver du, saa Gud naade dig, jeg siger ikke mere jeg!»

«Jo, du har stelt mig paa et godt Trav,» sagde Per til Katten, «nu vil Kongen være med mig hjem; men mit Hjem det er nok ikke greit at finde det.»

«Aa, bry dig ikke om det,» sagde Katten; «reis du bare efter, der jeg springer fore.»

Saa reiste de, først Per, som kjørte efter, der Katten løb fore, og saa Kongen med alle sine.

Da de nu havde kjørt et godt Stykke, kom de til en stor diger Flok med vakre Sauer; de havde Uld saa lang at den mest naaede til Jorden.

«Vil du sige at den Sauflokken er hans Herreper, naar Kongen spør dig, skal du faa denne Sølvskeen,» sagde Katten til Gjæteren; den havde hun taget med sig fra Kongsgaarden.

Ja, det vilde han gjerne gjøre.

Da saa Kongen kom, sagde han til Gjætergutten: «Nu har jeg aldrig seet saa stor og vakker en Sauflokk! Hvem eier den, vesle Gutten min?»

«Det er nok hans Herreper,» sagde Gutten.

Om lidt igjen kom de til en stor, stor Flok vakre brandede Kjør; de var saa fede at det glinsede i dem.

«Vil du sige at den Bølingen er hans Herreper, naar Kongen spør dig, skal du faa denne Sølvøsen,» sagde Katten til Gjæterjenten — Sølvøsen havde hun ogsaa taget med sig fra Kongsgaarden.

«Ja, gjerne det,» sagde Gjæterjenten.

Da saa Kongen kom, blev han rent forundret over den store gilde Bølingen; for saa vakker en Bøling syntes han aldrig han havde seet før, og saa spurgte han Jenten som gik og gjætede, hvem som eiede den brandede Buskapen der?

«Aa, det er han Herreper,» sagde Jenten.

Saa reiste de lidt igjen, og saa kom de til en stor, stor Flok med Heste; det var de vakreste Heste en kunde se, store og fede, og sex af hver Let, baade røde og blakke og blaa.

«Vil du sige at den Hestedriften er hans Herreper, naar Kongen spør dig, skal du faa dette Sølvstøpet,» sagde Katten til Gjæteren — Støpet havde hun ogsaa taget med fra Kongsgaarden.

Ja det vilde han nok, sagde Gutten.

Da saa Kongen kom, blev han rent op i Under over den store gilde Hestedriften; for slige Heste havde han aldrig seet Mage til, sagde han. Han spurgte da Gjætergutten, hvem de røde og blakke og blaa Hestene hørte til.

«Det er nok hans Herreper,» sagde Gutten.

Da de saa havde reist et drygt Stykke til, kom de til et Slot; først var der en Port af Messing, saa en af Sølv, og saa en af Guld; selve Slottet var af Sølv, og saa blankt at det skar i Øinene, for Solen skinnede

paa det med det samme de kom. Der gik de ind, og der sagde Katten at Per skulde sige han boede. Indeni var Slottet endda gildere end udenpaa: Alting var af Guld, baade Stole og Borde og Bænke. Da Kongen nu havde gaaet omkring og seet paa alt, baade høit og lavt, blev han ganske skamfuld. «Jo, han Herreper har det gjævere end jeg, det kan ikke nytte at nægte det,» sagde han; og saa vilde han til at reise igjen. Men Per bad ham bie og spise til Kvelds med sig, og det gjorde da Kongen, men sur og grættten var han hele Tiden.

Mens de sad til Bords, kom TrolDET som eiede Slottet, og bankede paa Porten.

«Hvem er det som æder min Mad og drikker min Mjød som Svin her inde?» raabte TrolDET.

Strax Katten hørte ham, løb hun ud til Porten.

«Bi lidt, skal jeg fortælle dig hvorledes Bonden bærer sig ad med Vinterrugen,» sagde Katten; og saa fortalte hun vidt og bredt om Vinterrugen. «Først saa kører Bonden Ageren sin,» sagde hun; «saa møker han, og saa kører han den igjen.»

Med det samme saa randt Solen.

«Se dig om, skal du se den vakre deilige Jomfruen bag dig!» sagde Katten til TrolDET.

Saa vendte TrolDET sig, saa fik det se Solen, og saa sprak det.

«Nu er alt dette dit,» sagde Katten til Herreper, «nu skal du hugge Hovedet af mig du; det er det eneste jeg forlanger af dig, for det jeg har gjort imod dig.»

«Nei,» sagde Herreper, «det vil jeg slet ikke gjøre.»

«Jo,» sagde Katten, «gjør du ikke det, saa klorer jeg ud Øinene paa dig.»

Ja, saa maatte da Herreper gjøre det, saa nødig han vilde: han hug Hovedet af Katten. Men med det samme blev hun til den deiligste Prinsesse som nogen vilde se for sine Øine, saa Herreper blev ganske indtaget i hende.

«Ja, denne Herligheden har været min før,» sagde Prinsessen, «men Troldet der har hexet paa mig, saa jeg maatte være Kat hos Forældrene dine. Nu faar du da gjøre det du vil, om du vil tage mig til Dronning, eller ikke; for nu er du Konge over hele Riget,» sagde Prinsessen.

Aa jo, det kan vel hælde at Herreper vilde have hende til Dronning. Saa blev der Bryllup og Gjæstebud i otte Dage, og saa var jeg ikke længer med Herreper og Dronningen hans jeg.

29. Vesle Aase Gaasepige.

Der var engang en Konge, som havde saa mange Gjæs at han maatte have en Jente bare til at gjæte dem; hun hedte Aase, og saa kaldte de hende Aase Gaasepige.

Nu var der en Kongssøn fra Engeland som skulde ud og fri; ham satte Aase sig i Veien for.

«Sidder du der, du vesle Aase?» sagde Kongssønnen.

«Ja, jeg sidder her og sætter Bod paa Bod og Lap paa Lap, jeg venter Kongssønnen fra Engeland idag,» sagde vesle Aase.

«Ham kan ikke du vente at faa,» sagde Prinsen.

«Jo, skal jeg have ham, saa faar jeg ham nok,» sagde vesle Aase.

Der blev nu sendt Malere til alle Lande og Riger, som skulde tage af de vakreste Prinsesserne; dem vilde Prinsen have at vælge imellem. En af dem likte han saa godt at han reiste efter hende og vilde gifte sig med hende, og han var baade glad og sæl, da han havde faaet hende til Kjæreste. Men saa havde Prinsen en Sten med sig, som han lagde foran Sengen sin, og den vidste Alting; og da Prinsessen kom, saa sagde Aase Gaasepige til hende, at hvis hun havde havt nogen Kjæreste før, eller hun ikke vidste sig fri for noget hun ikke vilde at Prinsen skulde vide, saa maatte hun ikke stige over den Stenen han havde foran Sengen sin, «for den siger ham Alting om dig,» sagde hun. Da Prinsessen hørte det, blev der stor Sorg paa hende, kan du vide; men saa fandt hun paa at bede Aase, om hun vilde gaa i Steden for hende og lægge sig med Prinsen om Aftenen, og naar han saa havde sovnet, skulde de bytte om igjen, saa at han havde den rette hos sig naar det blev lyst om Morgen.

Det gjorde de.

Da Aase Gaasepige kom og traadte paa Stenen, saa spurgte Prinsen: «Hvem er det som stiger i min Seng?»

«Ren og skjær Jomfru!» sagde Stenen, og saa lagde de sig til at sove; men da det led paa Natten, kom Prinsessen og lagde sig i Steden for Aase.

Om Morgen en da de skulde staa op, spurgte Prinsen Stenen igjen: «Hvem er det som stiger af min Seng?»

«En som har havt tre Kjærestes,» sagde Stenen.

Da Prinsen hørte det, vilde han ikke have hende, det kan en nok vide, og saa sendte han hende hjem igjen, og tog sig en anden Kjæreste i Steden.

Da han skulde besøge hende, havde vesle Aase Gaasepige sat sig i Veien for ham igjen.

«Sidder du der, du vesle Aase Gaasepige?» sagde Prinsen.

«Ja, jeg sidder her og sætter Bod paa Bod og Lap paa Lap, for jeg venter Kongssønnen fra Engeland idag,» sagde Aase.

«Aa ham kan ikke du vente at faa,» sagde Kongssønnen.

«Jo, skal jeg have ham, saa faar jeg ham nok,» mente Aase.

Med den Prinsessen gik det akkurat ligedan som med den første, paa det nær, at da hun stod op om Morgen en, sagde Stenen at hun havde sex. Saa vilde Prinsen ikke have hende heller og jagede hende sin Vei; men endnu en Gang syntes han da han fik prøve, om han ikke skulde finde én som var ren og skjær;

han ledte da vidt og bredt igjen i mange Lande, til han fandt en han kunde like.

Men da han skulde til hende, saa havde Aase Gaasepige sat sig i Veien for ham igjen.

«Sidder du der, du vesle Aase Gaasepige?» sagde Prinsen.

«Ja, jeg sidder her og sætter Bod paa Bod og Lap paa Lap, for jeg venter Kongssønnen fra England idag,» sagde Aase.

«Ham kan ikke du vente at faa,» sagde Prinsen.

«Aa jo, skal jeg have ham, saa faar jeg ham nok,» sagde vesle Aase.

Da Prinsessen kom, saa sagde Aase Gaasepige til hende, ligesom til begge de forrige, at hvis hun havde havt nogen Kjæreste, eller der var noget andet som hun ikke vilde at Prinsen skulde vide, saa maatte hun ikke træde paa den Stenen som Prinsen havde foran Sengen sin, «for den siger ham Alting», sagde hun. Prinsessen blev nu ilde ved, da hun hørte det; men saa var hun ligesaa ful som begge de andre, og bad Aase om hun vilde gaa i Steden for hende og lægge sig med Prinsen om Aftenen, og naar han havde sovnet, skulde de bytte om, saa han havde den rette hos sig naar det blev lyst om Morgen.

Det gjorde de.

Da vesle Aase Gaasepige kom og traadte paa Stenen, saa spurgte Prinsen: «Hvem er det som stiger i min Seng?»

«Ren og skjær Jomfrul» sagde Stenen, og saa lagde de sig.

Ud paa Natten satte Prinsen en Ring paa Fingeren til Aase, og den var saa trang at hun ikke kunde faa den af sig igjen; for Prinsen kunde nok skjønnne at det ikke gik rigtig til, og saa vilde han have et Mærke, han kunde kjende igjen den paa som var den rette. Da Prinsen havde sovnet ind, kom Prinsessen, og jagede Aase til Gaasestien og lagde sig selv i Rummet hendes.

Om Morgenens da de skulde staa op, spurgte Prinsen: «Hvem er det som stiger af min Seng?»

«En som har havt ni,» sagde Stenen, og da Prinsen hørte det, blev han saa sint at han jagede hende strax paa Timen, og saa spurgte han Stenen, hvorledes det kunde hænge sammen med disse Prinsesserne som havde steget paa den, for det kunde han ikke skjønnne, sagde han. Stenen fortalte da hvorledes det var gaaet, at de havde narret ham og sendt Aase Gaasepige i Steden for sig. Det vilde Prinsen have Greie paa: han gik da ned til hende, der hun sad og gjætede Gjæssene sine, for han vilde se om hun ogsaa havde Ringen; har hun den, saa er det bedst at tage hende til Dronning, tænkte han. Da han kom derned, saa han strax at hun havde bundet en Fille om den ene Fingeren sin, og saa spurgte han, hvorfor hun havde gjort det. «Aa jeg har skaaret mig saa stygt,» sagde vesle Aase Gaasepige. Saa vilde han se paa Fingeren, men Aase vilde ikke tage af Fillen. Saa tog Prinsen fat i Fingeren, men Aase hun vilde drage den til sig igjen; saa gik Fillen af, og saa kjendte han igjen Ringen sin. Saa tog han hende med sig til Kongsgaarden og gav hende

fuldt op af Stas og gilde Klæder, og siden holdt de Bryllup, og saaledes fik vesle Aase Gaasepige Kongssønnen af Engeland ligevel hun, bare fordi hun skulde have ham.

30. Gutten og Fanden.

Det var engang en Gut som gik paa en Vei og knækkede Nødder; saa fandt han en ormstukken en, og med det samme mødte han Fanden.

«Er det sandt,» sagde Gutten, «det de siger, at Fanden kan gjøre sig saa liden han vil, og tvinge sig igjennem et Knappenaalshul?»

«Ja!» svarede Fanden.

«Aa, lad mig se det, og kryb ind i denne Nødden!» sagde Gutten, og det gjorde Fanden.

Da han vel havde krøbet ind igjennem Markhullet, satte Gutten i en Pinde. «Nu har jeg dig der,» sagde han, og lagde Nødden i Lommen.

Da han havde gaaet et Stykke, kom han til en Smidje; der gik han ind, og bad Smeden om han vilde slaa itu den Nødden for ham.

«Ja, det skal være let gjort, svarede Smeden,» og tog den mindste Hammeren sin, lagde Nødden paa Ambolten og slog til; men den vilde ikke i Stykker. Saa tog han en lidt større Hammer, men den var heller ikke tung nok; han tog da en endda større en, men

den gjorde det heller ikke; og saa blev Smeden sint og tog Storslæggen. «Jeg skal vel faa dig i Stykker,» sagde han og slog til alt han orkede; og saa gik Nødden i Knas, saa halve Smidjetaget fløi af, og det bragede som om Hytten skulde ræmle ned.

«Jeg mener Fanden var i Nødden jeg!» sagde Smeden.

«Ja han var saa,» sagde Gutten.

31. De syv Folerne.

Der var engang et Par fattige Folk; de boede i en ussel Hytte langt borte i Skogen, og det var ikke mere end fra Haanden og i Munden, og med Nød og Neppe det; men de havde tre Sønner, og den yngste af dem var da Askeladden, for han gjorde ikke andet end laa og grov i Asken.

En Dag sagde den ældste Gutten at han vilde ud og tjene; det fik han strax Lov til, og han vandrede da ud i Verden. Han gik og han gik hele Dagen, og da det led mod Kvelden, kom han til en Kongsgaard; der stod Kongen ude paa Trappen, og spurgte hvor han skulde hen.

«Aa jeg gaar bare og hører efter Tjeneste jeg, Far,» sagde Gutten.

«Vil du tjene hos mig og gjæte de syv Folerne mine?» spurgte Kongen. «Dersom du kan gjæte dem

en hel Dag og sige mig om Kvelden hvad de æder og drikker, saa skal du faa Prinsessen og det halve Riget; men kan du ikke det, saa skjærer jeg tre røde Remmer af Ryggen din.»

Ja, det syntes Gutten var et let Arbeide; det skulde han nok gjøre, mente han.

Om Morgenens da det begyndte at lyse af Dagen, slap Staldmesteren de syv Folerne; de sprang afsted, og Gutten bag efter; og saa kan det vel hænde det gik, baade over Berg og Dale, gennem Busker og Kjærr. Da Gutten havde sprunget slig en god Stund, begyndte han at blive træt, og da han havde holdt paa endda et Stykke, var han vel fornøiet af hele Gjætingen, og med det samme kom han til en Bergskorte; der sad en gammel Kjærring og spandt paa en Haandten. Da hun fik se Gutten, som sprang efter Folerne, saa Sveden drev af ham, raabte Kjærringen: «Kom hid, kom hid, min vene Søn, skal jeg lyske dig!» Det vilde Gutten gjerne; han satte sig i Bergskorten hos Kjærringen og lagde Hovedet sit i Fanget hendes, og saa lyskede hun ham hele Dagen, mens han laa og ladede sig.

Da det led mod Kvelden, vilde Gutten gaa; «jeg faar ligesaa godt rusle bent hjem igjen,» sagde han, «for til Kongsgaarden kan det ikke nytte jeg kommer.»

«Bi lidt til i Mørkningen,» sagde Kjærringen, «saa kommer Folerne til Kongen forbi her igjen; saa kan du springe hjem igjen med dem; der er ingen som ved at du har ligget her hele Dagen, i Steden for at gjæte Folerne.»

Da de nu kom, gav hun Gutten en Vandflaske og en Mosedot; det skulde han vise Kongen, og sige, det var det de syv Folerne aad og drak.

«Har du nu gjætet tro og vel hele Dagen da?» sagde Kongen, da Gutten kom frem for ham om Kvelden.

«Ja, jeg har nok det,» sagde Gutten.

«Saa kan du vel sige mig, hvad det er de syv Folerne mine æder og drikker?» spurgte Kongen.

Ja, Gutten viste frem Vandkrukken og Mosedotten han havde faaet af Kjærringen; «der ser du Maden, og der ser du Drikken deres,» sagde Gutten.

Men saa skjønte Kongen nok hvorledes han havde gjætet, og han blev saa sint, at han befalede de skulde jage ham igjen paa Øieblikket, men først skulde de skjære tre røde Remmer af Ryggen paa ham og strø Salt i.

Da Gutten kom hjem igjen, kan du nok vide hvorledes han var til Mode; én Gang havde han gaaet ud for at faa Tjeneste, sagde han, men det gjorde han aldrig mere.

Dagen efter sagde den andre Sønnen at han vilde ud i Verden og prøve sin Lykke. Forældrene sagde nei, og bad ham se paa Ryggen til Bror sin, men Gutten gav sig ikke, han blev ved sit, og langt om længe fik han da Lov, og lagde i Veien. Da han havde gaaet hele Dagen, kom han ogsaa til Kongsgaarden; der stod Kongen ude paa Trammen, og spurgte hvor han skulde hen, og da Gutten svarede at han gik og hørte efter Tjeneste, sagde Kongen, han kunde faa

tjene hos ham og gjæte de syv Folerne hans; og saa satte Kongen samme Straf og samme Løn for ham, som han havde sat for Broderen. Ja, Gutten var strax villig til det; han stedde sig i Tjeneste hos Kongen, for han skulde nok passe Folerne og sige Kongen hvad de aad og drak, mente han.

I Graalysingen om Morgenens slap Staldmesteren de syv Folerne; de afsted igjen over Berg og Dal, og Gutten bag efter. Men det gik ham lige ens som Broderen; da han havde sprunget efter Folerne en lang, lang Stund, saa han baade var svedt og træt, kom han forbi en Bergskorte, hvor en gammel Kjærring sad og spandt paa en Haandten, og hun raabte til Gutten: «Kom hid, kom hid, min vene Søn, skal jeg lyske dig!» Det syntes Gutten vel om; han lod Folerne rende sin Vei og satte sig i Bergskorten hos Kjærringen. Saa sad han og saa laa han, og lade sig gjorde han hele Dagen.

Da Folerne kom tilbage mod Kvelden, fik han ogsaa en Mosedot og en Vandflaske af Kjærringen, som han skulde syne Kongen. Men da saa Kongen spurgte Gutten: «Kan du sige mig hvad de syv Folerne mine æder og drikker?» og Gutten stak frem Mosedotten og Vandkrukken og sagde: «Ja, der ser du Maden, og der ser du Drikken deres,» — blev Kongen sint igjen, og befalede at de skulde skjære tre røde Remmer af Ryggen paa Gutten, og strø Salt i, og jage ham hjem paa Øieblikket. Da saa Gutten kom hjem igjen, fortalte han ogsaa hvorledes det var gaaet ham, og sagde, at én Gang havde han gaaet ud

for at faa Tjeneste, men det gjorde han vist aldrig mere.

Den tredje Dagen vilde Askeladden i Veien; han havde nok Lyst til at prøve at gjæte de syv Folerne han ogsaa, sagde han.

De andre lo og gjorde Nar af ham; «naar det er gaaet slig med os, saa skal vel du klare det, — du ser ud til det du, som aldrig har gjort andet end ligge i Asken og grave!» sagde de.

«Ja, jeg vil nok i Veien ligevel jeg,» sagde Askeladden, «jeg har nu engang faaet det i Hovedet,» — og alt de andre lo og Forældrene bad, saa hjalp det ikke; Askeladden lagde i Veien.

Da han saa havde gaaet hele Dagen, kom han ogsaa til Kongsgaarden i Mørkningen. Der stod Kongen ude paa Trammen, og spurgte hvor han skulde hen.

«Jeg gaar nok og hører efter Tjeneste,» sagde Askeladden.

«Hvor er du fra da?» spurgte Kongen, for han vilde vide lidt bedre Besked nu, før han stedde nogen i Tjeneste.

Askeladden fortalte da hvor han var fra, og sagde at han var Bror til de to som havde gjætet de syv Folerne til Kongen, og saa spurgte han om ikke han kunde faa prøve at gjæte dem næste Dagen.

«Aa tvil!» sagde Kongen, — han blev ganske sint, bare han kom i Hu dem, — «er du Bror til de to, saa dur du vel ikke stort du heller; slige har jeg havt nok af!»

«Ja, men siden jeg nu er kommen her, kunde jeg vel faa Lov at prøve mig, jeg ogsaa,» sagde Askeladden.

«Aa ja, vil du endelig have Ryggen din flaaet, saa gjerne for mig,» sagde Kongen.

«Jeg vil nok heller have Prinsessen jeg,» sagde Askeladden.

Om Morgen i Graalysingen slap Staldmesteren de syv Folerne igjen, og de afsted over Berg og Dal, gennem Busker og Kjærr, og Askeladden bag efter.

Da han havde sprunget slig en god Stund, kom han ogsaa til Bergskorten; der sad den gamle Kjærringen igjen og spandt paa Haandtenen sin og raabte til Askeladden: «Kom hid, kom hid, min vene Søn, skal jeg lyske dig!» sagde hun.

«Kys mig bag, kys mig bag!» sagde Askeladden, han hoppede og sprang og holdt i Folerumpen.

Da han vel var kommen forbi Bergskorten, sagde den yngste Folen: «Sæt dig op paa Ryggen min du, for vi har lang Vei endnu,» og det gjorde han.

Saa reiste de et langt, langt Stykke til. «Ser du noget nu?» sagde Folen.

«Nei,» sagde Askeladden.

De reiste da et godt Stykke igjen.

«Ser du noget nu?» spurgte Folen.

«Aa nei,» sagde Gutten.

Da de saa havde reist et langt, langt Stykke, spurgte Folen igjen: «Ser du noget nu da?»

«Ja, nu synes jeg det hvidner i noget,» sagde Askeladden; «det ser ud som en stor diger Birkestubbe.»

«Ja, der skal vi ind,» sagde Folen.

Da de kom til Stubben, tog den ældste Folen og brød den til Side; saa var der en Dør, der Stubben havde staaet; indenfor var der en liden Stue, og i Stuen var der ikke stort andet end en liden Skorsten og et Par Krakker; men bag Døren hang et stort rustent Sværd og en liden Krukke.

«Kan du svinge Sværdet?» spurgte Folen.

Askeladden prøvede, men han kunde ikke; saa maatte han tage sig en Slurk af Krukken, først én Gang, saa en Gang til, og saa endda en Gang, og saa kunde han haandtere det som ingen Ting.

«Ja, nu maa du tage Sværdet med dig,» sagde Folen; «med det skal du hugge Hovedet af os alle syv paa Bryllupsdagen din, saa blir vi til Prinser igjen, som vi var før. Før vi er Brødre til Prinsessen som du skal faa, naar du kan sige Kongen hvad vi æder og drikker; men der er et fælt Trolde som har kastet Ham paa os. Naar du nu har hugget Hovedet af os, maa du passe vel paa og lægge hvert Hoved ved Halen af den Kroppen som det før sad paa; saa har Trolddommen ikke mere Magt med os.»

Det lovede Askeladden, og saa reiste de videre.

Da de nu havde reist en lang, lang Vei, spurgte Folen: «Ser du noget?»

«Nei,» sagde Askeladden.

Saa reiste de en god Stund endda. «End nu?» spurgte Folen; «ser du noget nu?»

«Aa nei,» sagde Askeladden.

Saa reiste de mange, mange Mil igjen baade over Berg og Dale.

«Nu da?» sagde Folen, «ser du ikke noget endnu?»

«Jo,» sagde Askeladden, «nu ser jeg ligesom en Stribe som blaaner langt, langt borte.»

«Ja, det er en Elv det,» sagde Folen; «den skal vi over.»

Over Elven gik der en lang gild Bro, og da de var komne paa den andre Siden, reiste de igjen et langt, langt Stykke; saa spurgte Folen igjen, om Askeladden ikke saa noget.

Jo, den Gangen saa han det svartnede i noget langt borte, ligesom i et Kirketaarn.

«Ja, der skal vi ind igjen,» sagde Folen.

Da Folerne kom ind paa Kirkegaarden, blev de til Mennesker igjen og saa ud som Kongssønner, med saa gilde Klæder at det lyste af dem; og saa gik de ind i Kirken, og der fik de Brød og Vin af Præsten, som stod for Alteret. Askeladden gik ogsaa ind; men da Præsten havde lagt Hænderne paa Prinserne og lyst Velsignelsen, gik de ud af Kirken igjen, og det gjorde Askeladden ogsaa; men han tog med sig en Vinflaske og et Alterbrød. Og med det samme de syv Kongssønnerne kom ud paa Kirkegaarden, blev de til Foler igjen, saa satte Askeladden sig op paa Ryggen af den yngste, og saa gik det tilbage igjen samme Veien de var komne, men endda meget, meget fortere end frem. Først reiste de over Broen, saa forbi Stubben, og saa forbi Kjærringen som sad i Bergskorten og spandt; og det gik saa fort, at Askeladden ikke kunde

høre det Kjærringen skreg efter ham, men saa meget hørte han, at han skjønte hun var fælt sint.

Det var næsten mørkt da de kom tilbage til Kongsgaarden om Kvelden, og Kongen selv stod paa Gaarden og ventede paa dem.

«Har du nu gjættet tro og vel hele Dagen?» sagde Kongen til Askeladden.

«Jeg har gjort mit Bedste jeg,» svarede Askeladden.

«Saa kan du vel sige mig hvad de syv Folerne mine æder og drikker?» spurgte Kongen.

Askeladden tog frem Alterbrødet og Vinflasken og viste Kongen. «Der ser du Maden, og der ser du Drikken deres,» sagde han.

«Ja, du har gjættet tro og vel,» sagde Kongen, «og du skal have Prinsessen og halve Riget.»

Saa blev der laget til Bryllups, og det skulde være saa gildt og gjævt at det baade skulde høres og spørges, sagde Kongen. Men da de sad ved Brudebordet, reiste Brudgommen sig og gik ned i Stalden, for han havde glemmt noget der, og det maatte han gaa efter, sagde han. Da han kom derned, gjorde han som Folerne havde sagt, og hug Hovedet af dem alle syv, først af den ældste, saa af alle de andre, efter som de var gamle til, og saa passede han paa at lægge hvert Hoved ved Halen paa den Folen det havde siddet paa; og efter som han gjorde det, blev de til Prinser igjen. Da han kom ind til Bryllupsbordet med de syv Prinserne, blev Kongen saa glad at han baade kyssede og klappede Askeladden; og Bruden hans blev endda

gladere i ham end hun før havde været. «Halve Riget har du faaet nu,» sagde Kongen, «og det andre halve skal du faa efter min Død; for Sønnerne mine de kan skaffe sig Land og Rige selv, nu de er blit Prinser igjen.» Saa kan det vel hælde der blev Glæde og Moro i det Brylluppet.

Jeg var ogsaa med; men der var ingen som havde Stunder til at komme i Hu mig; jeg fik ikke andet end et Smørrebrød, det lagde jeg paa Ovn, og Brødet brand, og Smøret rand, og aldrig fik jeg igjen et eneste Grand.

32. Giske.

Der var engang en Enkemand; han havde en Husholderske som hedte Giske, og hun vilde gjerne have ham, og overhængte ham stødt og stændig om at han skulde gifte sig med hende. Men tilsidst blev Manden saa kjed af det, at han ikke vidste hvad han skulde gjøre for at blive kvit hende.

Saa var det mellem Slaatten og Skuren, da Hampen var moden, de skulde til at ryske Hamp. Giske syntes nu altid at hun var saa vakker, og saa ferm og flink, og saa ryskede hun Hamp, til hun blev ør i Hovedet af den stærke Lugten, og faldt overende og blev liggende og sove i Hampeageren. Mens hun sov, kom

Manden med en Sax og klippede Stakken af hende; og siden smurte han hende ind, først med Talg og saa med Pibesod, saa at hun saa ud værre end Fanden.

Da Giske vaagnede og saa hvor fæl hun var, kjendte hun sig ikke selv igjen. «Kan det være mig dette da?» sagde Giske. «Nei, mig kan det ikke være, for saa fæl har jeg da aldrig været, det maa være Fanden selv.»

Men nu vilde hun vide hvorledes dette hang sammen, og saa gik hun bort og lukkede paa Døren hos Husbonden sin og spurgte: «Er jeres Giske hjemme idag, Far?»

«Ja kors, min Giske er hjemme,» sagde Manden, han vilde være af med hende.

«Ja, saa kan jeg ikke være hans Giske jeg da,» tænkte hun og skjæktede afsted, og glad var han at han blev kvit hende.

Da hun havde gaaet et Stykke, kom hun til en stor Skog; der mødte hun to Tyve. «Dem vil jeg give mig i Følge med,» tænkte Giske; «siden jeg er Fanden, kan det være høveligt for mig at være i Tyvefølge.» Men Tyvene tænkte ikke saa, de; da de fik se Giske, tog de til Sprangs det forreste de kunde for de troede den slemme selv var efter dem og vilde have dem. Men det hjalp dem ikke stort, for Giske var langbent og rap paa Foden, og hun var efter dem før de vidste af det.

«Skal I ud at stjæle, saa vil jeg være med og hjælpe jer,» sagde Giske, «for jeg er vel kjendt her i Bygden.»

Da Tyvene hørte det, syntes de det var godt Følge, og var ikke rædde længer.

De skulde bort og stjele en Sau, sagde de, men de vidste ikke hvor de skulde faa fat paa en.

«Aa det er ingen Sag,» sagde Giske, «for jeg har tjent hos en Bonde borte paa Skogen i lang Tid, jeg skulde gjerne finde Sauehuset i Kulmørke.»

Det syntes Tyvene var gromt, og da de kom did, skulde Giske gaa i Sauehuset og sende ud, og de skulde tage imod. Sauehuset stod tæt indved Stuevæggen, hvor Manden laa og sov, og Giske gik derfor noksaa stilt og forsigtig ind i Huset; men da hun var kommen vel ind, saa skreg hun ud til Tyvene: «Vil I have Buk eller Søie? Her er nok at tage af!»

«Hys, hys! Tag bare en som er bra fed!» sagde Tyvene.

«Ja, men vil I have Buk eller Søie? vil I have Buk eller Søie? for her er nok at tage af,» skreg Giske.

«Hys, hys da!» sagde Tyvene, «tag bare en som er bra fed, saa er det det samme enten det er Buk eller Søie.»

«Ja, men vil I have Buk eller Søie? vil I have Buk eller Søie? Her er nok at tage af,» sagde Giske, hun blev ved sit hun.

«Saa hold da Kjæften paa dig, og tag bare en som er bra fed, enten det saa er Buk eller Søie,» sagde Tyvene.

Imens vaagnede Manden i Stuen ved Skraalet, og kom ud i Skjorten og skulde se hvad der var paa

Færde. Tyvene til Bens, og Giske afsted efter dem, saa hun fløi Manden overende.

«Bi Karer! bi Karer!» skreg hun.

Manden, som ikke havde seet andet end det svarte Dyret, blev saa ræd at han næsten ikke torde staa op igjen, for han troede det var Fanden selv som havde været i Sauehuset. Han vidste ikke mere end én Raad han, han gik ind og vækkede Folkene sine og satte sig til at læse og bede, for han havde hørt at de kunde læse bort Fanden.

Saa var det den andre Kvelden. Tyvene skulde ud at stjæle en fed Gaas, og Giske skulde vise dem Veien. Da de saa kom til Gaasehuset, skulde Giske gaa ind og sende ud, for hun var godt kjendt, og Tyvene skulde tage imod.

«Vil I have Gaas eller Gasse? Her er nok at tage af!» skreg Giske, da hun var kommen ind i Gaasehuset.

«Hys, hys! Tag bare en som er bra tung,» sagde Tyvene.

«Ja, men vil I have Gaas eller Gasse! vil I have Gaas eller Gasse? Her er nok at tage af!» skreg Giske.

«Hys, hys! Tag bare en som er bra tung, saa er det det samme enten det er Gaas eller Gasse, og hold saa Trynet paa dig,» sagde de.

Mens Giske og Tyvene kjæftedes om dette, begyndte en af Gjæssene at skrige, saa skreg der én til, og ret som det var, saa skreg de i Halsen paa hverandre allesammen. Manden ud og skulde se hvad der

var paa Færde, Tyvene afsted det bedste de kunde, og Giske efter, saa fort at Bonden troede det var svarte Fanden; for langbent var hun, og Stakken heftede hende ikke.

«Bi nu lidt, Karer!» skreg Giske, «I kunde jo faaet hvad I vilde, enten det var Gaas eller Gasse.»

Men de havde ikke Tid til at stanse, syntes de, og paa Gaarden, der de havde været, begyndte de at læse og bede baade store og smaa, for de troede sikkert at Fanden havde været der.

Da det led mod Kvelden den tredje Dagen, var de saa sultne baade Tyvene og Giske, at de ikke vidste hvor de skulde gjøre af sig; saa lagde de da over, at de skulde gaa paa Stabburet til en rig Bonde som boede i Skogbredden, og stjæle sig noget Mad. Ja, did gik de; men Tyvene torde ikke vove sig, saa skulde Giske gaa ind paa Stolpeboden og sende ud, og de skulde staa udenfor og tage imod.

Da Giske kom ind der, saa var der nu fuldt op af Alting, baade Kjød og Flesk og Pølse og Ærtebrød. Tyvene hyssede paa hende og bad hende bare kaste ud noget Mad, og huske paa hvorledes det havde gaaet begge de forrige Kveldene. Men Giske blev ved sit hun: «Vil I have Kjød eller Flesk eller Pølse eller Ærtebrød?» raabte hun saa det gnaald; «I kan faa hvad I vil, for her er nok at tage af, her er nok at tage af!»

Manden paa Gaarden havde vaagnet ved denne Akkorderingen, kom ud og skulde se hvad der var paa

Færde. Tyvene af Gaarde det fortteste de kunde. Ret som det var, kom Giske ogsaa springende, svart og fæl som hun var. «Bi lidt, bi lidt, Karer!» skreg hun, «I kan faa hvad I vil have, for her er nok at tage af!» Da Manden fik se det stygge Bæstet, troede han ogsaa at Fanden var løs, for han havde nu hørt hvad der var hændt de to forrige Kvelder; og han begyndte baade at læse og at bede, og det gjorde de paa alle Gaardene i hele Bygden, for de vidste at en kunde læse bort Fanden.

Lørdagskvelden skulde Tyvene ud at stjæle sig en fed Buk igjen til Helligdagskost, og den kunde de nok vel trænge til, for de havde sultet i mange Dage; men saa vilde de ikke have Giske med, hun bare braa-kede og gjorde Ugagn med Kjæften sin, sagde de.

Mens Giske gik og ventede paa dem om Søndagsmorgen, blev hun fælt sulten; hun havde ikke faaet stort hun heller i hele tre Dage, og saa gik hun op i en Næpebraate og ruskede op nogle Næper og aad. Da han var kommen op, Manden paa Gaarden som Næpebraaten hørte til, var han saa urolig af sig, og syntes at han endelig maatte ud og se til Næpebraaten sin om Søndagsmorgen. Ja, han fik da paa sig Brokken og gik nedover til en Myr, som var nedenfor Bakken, Næpebraaten laa i. Da han kom did, fik han se der var noget svart som gik og ruskede og ruskede oppi Næpebraaten, og han var ikke længe om at tro at det var Fanden, han heller. Han saa da at komme sig hjem saa fort han kunde, og sagde at Fanden var i Næpebraaten. De blev mest vetskræmte paa Gaarden,

da de hørte det; men saa troede de at det var bedst at sende Bud efter Præsten, for at faa ham til at binde Fanden.

«Nei, det gaar ikke an,» sagde Kjærringen, «at gaa til Præsten i Dag, det er jo Søndagsmorgen; han kommer ikke nu, for ikke er han oppe saa tidlig, og om saa er, saa læser han over paa Prækenen sin.»

«Aa, jeg lover ham en fed Gjødkalvsteg jeg, saa kommer han nok,» sagde Manden.

Han lagde afsted til Præstegaarden, men da han kom did, var Præsten ikke oppe endda. Jenten bad da Manden gaa ind i Stuen imens, og gik op til Præsten og sagde at denne Bondemanden var nede og vilde snakke med ham. Ja, da Præsten hørte at det var saadan en bra Mand som var nede, saa rev han paa sig Buxerne og kom ned strax med Tøfler og Natlue paa.

Manden sagde ham Ærendet sit, at Fanden var løs oppe i Næpebraaten hans, og hvis Præsten vilde være med og binde ham, saa skulde han sende ham en fed Gjødkalvsteg.

Jo, det var Præsten ikke uvillig til, og raabte paa Gutten og bad ham lægge Sadlen paa Hesten, mens han klædte sig paa.

«Nei, Far, det gaar nok ikke an,» sagde Manden, «for Fanden stanser vel ikke længe, og en kan ikke vide hvor en skal tage ham igjen, naar han er sluppen løs. I faar nok være med strax.»

Præsten fulgte med slig han stod og gik, med Natlue og Tøfler paa; men da de kom til Myren, var den saa blød at Præsten ikke kunde gaa over den

med Tøflerne. Bonden tog ham paa Ryggen og skulde bære ham over. Han steg nu noksaa forsigtig paa en Stubbe her og en Tue der; men da de var komne midt udpaa, fik Giske se dem, og troede at det var Tyvene som kom med Bukken.

«Er han fed, er han fed, er han fed?» skreg hun, saa det gnaled i Skogen.

«Jeg ved Fanden enten han er fed eller skrinne, jeg,» sagde Manden, da han hørte det; «men vil du vide det, faar du komme og kjende efter selv,» sagde han, og saa blev han saa ræd at han kastede Præsten midt ud i Blødmyren og tog til Sprangs, og er ikke Præsten kommen op, saa ligger han nok der endnu.

33. De tolv Vildænder.

Der var engang en Dronning som var ude og kjørte; det var om Vinteren, og der var netop faldt Nysne. Da hun var kommen et Stykke paa Veien, begyndte hun at bløde Næseblod og maatte gaa ud af Slæden. Mens hun stod opmed Gjærdet og saa paa det røde Blodet og den hvide Sneen, kom hun til at tænke paa at hun havde tolv Sønner og ingen Datter, og saa sagde hun ved sig selv: «Havde jeg en Datter saa hvid som Sne og saa rød som Blod, saa kunde det gjerne være det samme med Sønnerne mine.» Det var næsten ikke sagt, før der kom en Troldkjærring til hende. «En

Datter skal du faa,» sagde hun, «og hun skal være saa hvid som Sne og saa rød som Blod, og saa skal Sønerne dine være mine; men du kan faa have dem hos dig til Barnet er døbt.»

Da Tiden kom, fødte Dronningen en Datter, og hun var saa hvid som Sne og saa rød som Blod, slig som Troldkjærringen havde lovet, og derfor kaldte de hende ogsaa Snehvid og Rosenrød. Der blev stor Glæde i Kongsgaarden, og Dronningen var saa glad at der ikke var nogen Maade paa det; men da hun kom i Hu det hun havde lovet Troldhexen, lod hun en Sølvsmed gjøre tolv Sølvskeer, én til hver Prins, og saa lod hun ham endda gjøre én til, og den gav hun Snehvid og Rosenrød.

Bedst Prinsessen var døbt, blev Prinserne omskabte til tolv Vildænder og fløi sin Vei, og de saa ikke mere til dem; de var borte og de blev borte. Prinsessen voxte op, og hun blev baade stor og vakker, men hun var ofte saa underlig og sørgmodig, og der var ikke nogen som kunde skjønne hvad det var som feilte hende.

Men saa var det en Aften Dronningen ogsaa var saa sørgmodig, for hun havde vel mange underlige Tanker, naar hun tænkte paa Sønerne sine; saa sagde hun til Snehvid og Rosenrød: «Hvorfor er du saa sørgmodig, Barnet mit? Er der noget som feiler dig, saa sig fra! Er der noget du vil have, skal du faa det.»

«Aa jeg synes det er saa ødsligt,» sagde Snehvid og Rosenrød; «alle andre har Søsken, men jeg er saa alene, jeg har ingen; det er det som jeg sørger for.»

«Du har ogsaa havt Søkende, Barnet mit,» sagde Dronningen, «jeg har havt tolv Sønner, som var Brødrene dine, men alle dem gav jeg bort for at faa dig,» sagde hun, og saa fortalte hun hele Sammenhængen.

Da Prinsessen hørte det, havde hun ingen Ro paa sig; alt det Dronningen graat og bar sig, saa hjalp det ikke, hun vilde afsted og hun maatte afsted, for at lede op Brødrene sine, for hun syntes at hun var Skyld i det altsammen; og tilsidst saa gik hun da ogsaa fra Kongs-gaarden. Hun gik og hun gik, saa langt ud i den vide Verden at du ikke skulde tro at saa fin en Jomfru havde orket at gaa saa langt.

Engang havde hun gaaet i lang Tid i en stor, stor Skog; saa var det en Dag hun var blit træet og satte sig ned paa en Tue, og der sovned hun. Da drømte hun, at hun gik længer ind i Skogen til en liden tømret Hytte, og der var Brødrene hendes. Med det samme vaagnede hun, og ret fremfor sig saa hun en opgaaet Sti i den grønne Mosen, og den Stien gik dybere ind i Skogen. Den fulgte hun, og langt om længe kom hun ogsaa til sligt et lidet Tømmerhus som hun havde drømt om.

Da hun kom ind i Stuen, var der ingen inde; men der stod tolv Senge, og tolv Stole, og tolv Skeer, og tolv Ting af alt som fandtes. Da hun fik se det, blev hun saa glad, at hun ikke havde været saa glad paa mange Aar; for hun kunde strax skjønne at Brødrene boede der, og at det var de som eiede Sengene og Stolene og Skeerne. Hun til at lægge paa Varmen, og sope og reie op Sengene og koge Mad og stille og

pynte det bedste hun kunde; og da hun havde kogt og laget til dem alle, saa spiste hun selv, men Skeen sin glemte hun paa Bordet, og saa krøb hun ind under den yngste Brors Seng og lagde sig der.

Ikke før havde hun lagt sig, saa hørte hun det suste og hvinede i Luften, og saa kom alle tolv Vildænderne farende ind; men i det samme de var over Dørstokken, blev de strax til Prinser.

«Aa, saa godt og varmt her er da!» sagde de; «Gud signe den som har lagt paa Varmen og kogt saadan god Mad til os!» og saa tog de hver sin Sølvske og skulde til at spise.

Men da hver havde taget sin, blev der endda én liggende igjen, og den var saa lig de andre, at de ikke kunde skjelve den fra dem. Da saa de paa hverandre og undrede sig; «det er Skeen til Søster vor,» sagde de, «og er Skeen her, kan hun heller ikke være langt unda.»

«Er det vor Søsters Ske, og hun findes her, saa skal hun dræbes, for hun er Skyld i alt det vonde vi lider,» sagde den ældste af Prinserne, og det laa hun under Sengen og hørte paa.

«Nei,» sagde den yngste, «det var Synd at dræbe hende for det; hun kan ikke gjøre for, at vi lider vondt; skulde nogen være Skyld i det, maatte det være vor egen Mor.»

De gav sig da til at lede efter hende baade høit og lavt, og tilsidst ledte de ogsaa under alle Sengene, og da de kom til den yngste Prinsens Seng, fandt de hende og drog hende frem.

Den ældste Prinsen vilde igjen hun skulde dræbes, men hun graat og bad saa vakkert for sig: «Aa Herre Gud, dræb mig ikke,» sagde hun; «jeg har gaaet i mange Aar og ledt efter jer, og dersom jeg kunde frelse jer, skulde jeg gjerne lade mit Liv.»

«Ja vil du frelse os,» sagde de, «saa skal du faa leve; for naar du vilde, saa kunde du nok.»

«Ja sig mig bare hvorledes det kan ske, saa skal jeg gjøre hvad det saa er,» sagde Prinsessen.

«Du skal sanke Myrdun,» sagde Prinserne, «og den skal du karde og spinde og væve en Væv af, og naar du har gjort det, saa skal du klippe og sy tolv Luer, tolv Skjorter, og tolv Kluder af den, én til hver af os, og mens du gjør det, skal du hverken tale eller le eller graate; kan du det, saa er vi frelste.»

«Men hvor skal jeg faa Myrdun til saa mange Kluder og Luer og Skjorter fra?» sagde Snehvid og Rosenrød.

«Det skal vi nok vise dig,» sagde Prinserne, og saa tog de hende med sig bort paa en stor, stor Myr, hvor der stod saa fuldt af Myrdun og vaggede i Vinden og glinsede i Solen, saa det skinnede som Sne lang Vei af den.

Aldrig havde Prinsessen seet saa megen Myrdun før; og hun strax til at plukke og sanke, det bedste og forreste hun kunde, og naar hun kom hjem om Kvelden, saa til at karde og spinde Garn af Myrdunen. Slig gik det nu baade godt og længe; hun sankede Myrdun og kardede, og alt imellem stelte hun for Prinserne: hun kogte og hun redde op Sengene til

dem; om Aftenen kom de susende og brusende hjem som Vildænder, om Natten var de Prinser, men saa om Morgenens fløi de afsted igjen og var Vildænder hele Dagen.

Men saa hændte det en Gang hun var paa Myren og skulde sanke Myrdun — og tager jeg ikke feil, saa var det nok den sidste Gangen hun skulde did — at den unge Kongen som styrede Riget, var ude paa Jagt, og kom ridende hen til Myren og fik se hende. Han stansede og undredes paa hvem den deilige Jomfruen kunde være som gik i Myren og sankede Myrdun, og han spurgte hende om det ogsaa, og da han ikke fik noget Svar paa det han spurgte om, undredes han endda mere, og han syntes saa vel om hende, at han vilde tage hende med sig hjem til Slottet og gifte sig med hende. Saa sagde han til Tjenerne sine at de skulde tage hende og sætte hende op paa Hesten hans. Snehvid og Rosenrød hun vred sine Hænder og gjorde Mine til dem og pegte paa Sækkene hun havde alt Arbeidet sit i, og da Kongen skjønnte at hun vilde have dem med, sagde han til Tjenerne at de skulde tage og læsse paa Sækkene ogsaa. Da de havde gjort det, gav Prinsessen sig til Taals efter hvert, for Kongen var baade en snil Mand og en vakker Mand, og han var saa blid og venlig mod hende som en Leke.

Men da de kom hjem til Kongsgaarden, og den gamle Dronning, som var Stedmoderen hans, fik se Snehvid og Rosenrød, blev hun saa arg og saa avindsyg over det at hun var saa deilig, at hun sagde til Kongen: «Kan du ikke skjønne det, at denne du har taget med

dig og som du vil gifte dig med, er en Hex; hun hverken taler eller ler eller graater.»

Kongen agtede ikke hvad hun sagde, men holdt Bryllup og giftede sig med Snehvid og Rosenrød, og de levede i stor Glæde og Herlighed; men hun glemte ikke at sy paa Skjorterne for det.

Inden Aaret var omme, fik Snehvid og Rosenrød en liden Prins, og det blev den gamle Dronningen endda mere arg og avindsyg for; og da det led ud paa Natten, listede hun sig ind til Snehvid og Rosenrød, mens hun sov, tog Barnet og kastede det i Ormegaarden; siden skar hun hende i Fingeren og smurte Blodet om Munden paa hende, og gik saa til Kongen.

«Kom nu og se,» sagde hun, «hvad det er for en du har taget til Dronning; nu har hun ædt op sit eget Barn.»

Da blev Kongen saa ilde ved at han næsten var graatefærdig, og sagde: «Ja, det maa vel være sandt, siden jeg ser det for mine Øine; men hun gjør det vist ikke oftere; for denne Gangen vil jeg spare hende.»

Før Aaret var omme, fik hun en Søn igjen, og med ham gik det akkurat ligesom med den første. Kongens Stedmor blev endda mere ond og avindsyg; saa listede hun sig ind til Dronningen om Natten, mens hun sov, tog Barnet og kastede det i Ormegaarden, skar Dronningen i Fingeren og smurte Blodet om Munden paa hende, og saa sagde hun til Kongen, at hun havde ædt op dette Barnet ogsaa. Da blev Kongen saa bedrøvet at du aldrig kan tro det, og saa sagde han: «Ja, det maa vel være sandt, siden jeg ser det for mine Øine;

men hun vil vist ikke gjøre det oftere; og jeg vil spare hende denne Gangen ogsaa.»

Før Aaret var omme, fødte Snehvid og Rosenrød en Datter, og hende tog nu ogsaa den gamle Dronningen og kastede i Ormegaarden. Mens Ungdronningen sov, skar hun hende i Fingeren, smurte Blodet om Munden paa hende, og gik saa til Kongen og sagde: «Nu kan du komme og se om det ikke er som jeg siger, at hun er en Trolldhex, for nu har hun ædt op det tredje Barnet sit ogsaa.»

Da blev der slig Sorg paa Kongen at der ikke var Maade paa det; for da kunde han ikke spare hende længer, men maatte befale at hun skulde brændes levende paa et Baal. Da Baalet stod i Brand, og hun skulde sættes paa det, gjorde hun Miner til dem, at de skulde tage tolv Fjæler og lægge dem rundt om Baalet, og paa dem lagde hun Kludene og Luerne og Skjorterne til Brødrene sine, men i den yngste Broderens Skjorte manglede det venstre Ærmet; det havde hun ikke kunnet række at faa færdigt. Aldrig før havde hun gjort dette, saa hørte de det suste og bruste i Luften, og saa kom der flyvende tolv Vildænder over Skogen, og hver af dem tog sin Klædning i Næbbet og fløi afsted med.

«Ser du nu,» sagde den slemme Dronningen til Kongen, «nu kan du rigtig se at hun er en Hex, skynd dig nu og brænd hende, før Veden brænder op.»

«Aa,» sagde Kongen, «Ved har vi nok af, vi har Skogen at tage af; jeg vil endda bie lidt, for jeg havde Lyst til at se hvad Ende der blir paa dette.»

I det samme kom de tolv Prinserne ridende, saa vakre og velvoxne som en vilde se; men den yngste Prinsen havde en Andevinge istedenfor den venstre Armen.

«Hvad er her paa Færde?» spurgte Prinserne.

«Min Dronning skal brændes, fordi hun er en Hex og har ædt op sine egne Børn,» svarede Kongen.

«Hun har ikke ædt op Børnene sine,» sagde Prinserne. «Tal nu, Søster, nu har du frelst os, frels nu dig selv!»

Da talte Snehvid og Rosenrød og sagde hvorledes alt var gaaet til, at hver Gang hun var faldt i Barselseng, havde den gamle Dronningen, Stedmor til Kongen, listet sig ind til hende om Natten, taget Barnet fra hende og skaaret hende i Fingeren og smurt Blodet om Munden paa hende. Og Prinserne tog Kongen og førte ham hen til Ormegaarden; der laa de tre Børnene og legte sig med Ormer og Padder, og deiligere Børn kunde du ikke se for dine Øine.

Dem tog Kongen med sig og bar dem bort til sin Stedmor, og spurgte hende hvad Straf hun syntes den burde faa, som kunde have Hjerte til at forraade en uskyldig Dronning og tre saa velsignede Børn.

«Den burde spændes mellem tolv utæmte Heste, saa de hver tog sit Stykke,» sagde den gamle Dronningen.

«Du har selv sagt Dommen, og selv skal du faa lide den med,» sagde Kongen, og saa blev den gamle slemme Dronningen spændt mellem tolv utæmte Heste, som hver tog sit Stykke af hende.

Men Snehvid og Rosenrød tog Kongen og Børnene sine og de tolv Prinserne, og saa reiste de hjem til sine Forældre og fortalte hvad der var hændt dem, og nu blev der stor Fryd og Glæde over hele Kongeriget fordi Prinsessen var frelst og havde frelst sine tolv Brødre ogsaa.

34. Mestertyven.

Der var engang en Husmand som havde tre Sønner. Han havde ikke nogen Arv at give dem og ikke noget at sætte dem til, og ikke vidste han hvad han skulde gjøre af dem heller; men saa sagde han, at de kunde faa Lov at tage sig til det de vilde og havde bedst Lyst til, og reise did de selv vilde; han skulde gjerne følge dem paa Veien, og det gjorde han ogsaa. Han fulgte dem, til de kom til et Sted hvor der var tre Veie; der tog de hver sin Vei, og Faderen tog da Farvel med dem og reiste hjem igjen. Hvor det blev af de to ældste, har jeg aldrig faaet spurgt, men den yngste han gik baade langt og længe.

Saa var det en Nat han gik over en stor Skog, at der kom sligt et slemt Veir paa ham; det blaaste og føg, saa han næsten ikke kunde holde Øinene oppe, og før han vidste Ordet af det, var han kommen rent paa Vildstraa og kunde hverken finde Vei eller Sti; men hvor-

ledes han gik, saa fik han tilsidst se det lyste langt borte i Skogen. Did syntes han han maatte prøve at komme, og langt om længe saa kom han did ogsaa. Der var en stor Bygning, og det brændte saa friskt paa Varmen der inde, at han kunde skjønne de ikke havde lagt sig endda. Saa gik han ind, og der inde gik en gammel Kjærring og stelte.

«God Kveld, Mor!» sagde Gutten.

«God Kveld!» sagde Kjærringen.

«Huttetul det er sligt fælt Veir ude i Nat,» sagde Gutten.

«Det er saa,» sagde Kjærringen.

«Kan jeg faa ligge her og faa Hus i Nat?» spurgte Gutten.

«Det er nok ikke godt for dig at ligge her,» sagde Kjærringen, «for kommer Folkene hjem og finder dig, saa dræber de baade mig og dig.»

«Hvad er det for Folk som bor her da?» sagde Gutten.

«Aa, det er Røvere og sligt Pak det,» sagde Kjærringen; «mig har de røvet da jeg var liden, og havt til Husholderske for sig,» sagde hun.

«Jeg tror nok jeg lægger mig ligevel jeg,» sagde Gutten, «det faar gaa som det vil, for ud vil jeg ikke mere i sligt Veir ved Nattetid.»

«Ja, det blir værst for dig selv det,» sagde Kjærringen.

Gutten lagde sig da i en Seng som stod der, men sove torde han ikke, og bedst det var, kom Røverne, og saa sagde Kjærringen at der var kommen

en fremmed Kar der, som hun ikke kunde faa til at gaa igjen.

«Saa du om han havde Penge?» sagde Røverne.

«Han Penge, den Armingen!» sagde Kjærringen, «det var ikke mere end netop han havde Klæder paa Kroppen.»

Røverne begyndte at smaasnakke med hverandre om hvad de skulde gjøre med ham, om de skulde dræbe ham, eller hvad de ellers skulde gjøre. Imens stod Gutten op og gav sig i Snak med dem, og spurgte dem om de ikke trængte til Tjenestegut, for han kunde nok have Lyst til at tjene hos dem.

«Jo,» sagde de, «har du Lyst, og du vil drive paa det Haandværket vi driver, saa kan du nok faa Tjeneste her.»

«Ja det er sligt Slag,» sagde Gutten, «hvad Haandværk det er, for da jeg reiste hjemmefra, fik jeg Lov af Far min at tage mig til det jeg vilde.»

«Har du Lyst til at stjele da?» sagde Røverne.

«Aa ja,» sagde Gutten; det Haandværket kunde ikke være farligt at lære, mente han.

Saa boede der en Mand et Stykke fra dem, som havde tre Oxer; én af dem skulde han reise til Byen med og sælge, og det havde Røverne faaet spurgt; saa sagde de til Gutten, at hvis han var god for at stjele fra ham Oxen paa Veien, slig at han ikke vidste om det, og saa at han ikke gjorde ham noget, saa skulde han faa Lov til at være Tjenestegut hos dem.

Jo, Gutten tog med sig en vakker Sko som stod der, med Sølvspænde i, og lagde afsted; den satte han

i Veien, der hvor Manden skulde forbi med Oxen sin, og selv gik han ind i Skogen og gjemte sig under en Buske. Da Manden kom, saa han strax Skoen. «Det var en gjæv. Sko,» sagde han, «havde jeg Mage til den, skulde jeg tage den med mig hjem, saa havde jeg vel faaet Kjærringen min blid en Gang!» for han havde en Kjærring saa sint og saa slem at det ikke var længe mellem hver Gang hun dængte ham. Men saa syntes han, han ikke kunde gjøre noget med den ene Skoen, naar han ikke havde Mage til den, og saa reiste han videre og lod den staa.

Gutten tog Skoen og skyndte sig det bedste han kunde, at komme fore Manden bortigjennem Skogen, og saa satte han Skoen i Veien for ham igjen. Da Manden kom did med Oxen, blev han harm for det han havde været saa dum at lade Magen til den staa igjen og ikke taget den med sig. «Jeg faar vel rende tilbage igjen og tage den andre,» sagde han ved sig selv, og bandt Oxen ved Skigaren, «saa faar jeg da et Par gode Sko til Kjærringen — da kanske hun tør blive blid en Gang, hun med.»

Han gik og ledte og ledte efter Skoen i syv lange og syv brede, men ingen Sko fandt han; tilsidst maatte han gaa tilbage med den ene han havde. Imens havde Gutten taget Oxen og reist med. Da Manden kom igjen og fik se at Oxen var borte, begyndte han at graate og bære sig, for han var ræd at Kjærringen skulde slaa ham ihjel, naar hun fik vide at Oxen var væk.

Men saa faldt han paa at gaa hjem og tage den andre Oxen og reise til Byen med og faa god Ret for

den, og ikke lade Kjærringen faa vide noget om det. Det gjorde han: han gik hjem og tog Oxen, saa Kjærringen ikke vidste noget om det, og reiste til Byen med; men Røverne de vidste det vel, for de havde sine Runer ude, og saa sagde de til Gutten, at kunde han tage den ogsaa, uden at Manden vidste om det, og saa at han ikke gjorde ham nogen Skade, saa skulde han være jevngod med dem. Ja, det skulde ikke være nogen Sag, mente Gutten.

Den Gangen tog han med sig et Reb og hængte sig op under Armene, midt i Veien for Manden. Da Manden kom med Oxen sin og fik se dette Spøgelset som hang der, blev han lidt rar af sig. «Men saa tungt du har tænkt, som har hængt dig der da! Aa ja, du faar hænge for mig, jeg kan ikke blaase Liv i dig igjen,» sagde han, og saa gik han videre frem med Oxen. Gutten ned af Træet, sprang en Benvei og kom foran ham, og hængte sig midt i Veien for ham igjen. «Tro du virkelig har tænkt saa tungt at du har hængt dig der, eller det bare er Spøgeri for mig?» sagde Manden. «Aa ja, du faar hænge for mig, enten du er Spøgelse, eller hvad du er,» sagde han, og gik med Oxen sin. Gutten gjorde akkurat ligedan som begge de forrige Gange, hoppede ned af Træet, sprang Benvei gjennem Skogen, og hængte sig midt i Veien for ham igjen. Da Manden fik se det igjen, saa sagde han ved sig selv: «Det var fælt dette da! Skulde de have tænkt saa tungt at de har hængt sig, alle disse tre? Nei, jeg kan ikke tro det er andet end Spøgeri for mig. Men nu vil jeg vide det visst,» sagde han;

«hænger de der de andre to, saa er det virkelig saa, men hænger de der ikke, saa er det ikke andet end Skrømt.»

Han bandt da Oxen sin og sprang tilbage og skulde se om de virkelig hang der. Imens han gik og kikkede op i alle Trærne, hoppede Gutten ned og tog Oxen hans og reiste afsted med.

Da Manden kom tilbage og saa at Oxen var borte, blev det galt med ham, det kan en vel vide, han baade til at graate og bære sig ilde; men tilsidst gav han sig til Taals, og saa tænkte han ved sig selv: det er ikke anden Raad end at gaa hjem og tage den tredje, saa Kjærringen ikke ved om det, og den faar jeg prøve at sælge des bedre, saa jeg faar mange Penge for den. Han gik hjem og tog den og reiste med den, saa Kjærringen ikke vidste noget om det. Men Røverne de vidste vel om det, og saa sagde de til Gutten, at kunde han stjæle den lige ens som de andre to, skulde han være Mester over dem allesammen.

Ja, Gutten lagde af Gaarde og sprang til Skogs, og da Manden kom med Oxen, satte han i at brøle saa fælt, ligesom en stor Oxe, inde i Skogen. Da Manden hørte det, blev han glad, for han syntes han kjendte igjen Maalet paa Storstuden sin, og tænkte at nu skulde han finde dem igjen begge to, bandt saa den tredje, og sprang af Veien og til at lede inde i Skogen. Imens reiste Gutten afsted med den tredje Oxen. Da Manden kom tilbage og havde mistet den ogsaa, blev han saa ilde ved at der ikke var Maade paa det, han baade graat og laat, og han torde ikke gaa hjem

paa mange Dage, for han var ræd at Kjærringen skulde slaa ham rent ihjel. Røverne var nu heller ikke meget glade over det at de maatte sige Gutten var Mester over dem allesammen.

Saa tænkte de en Gang de skulde prøve paa at gjøre noget som han ikke var god for; saa reiste de i Veien allesammen og lod ham blive alene hjemme.

Det første han gjorde da de vel var komne af Gaarde, det var at jage Oxerne ud paa Veien, saa at de gik hjem til Manden han havde taget dem fra, igjen, og glad blev Bonden, det kan en nok vide. Saa tog han alle Hestene som Røverne havde, og læssede paa dem alt det bedste han fandt, af Guld og Sølv og Klæder og andre gilde Ting, og bad saa Kjærringen hilse Røverne og sige Tak for ham, nu reiste han, og de skulde have vondt for at tage ham igjen, og dermed fór han af Gaarde.

Langt om længe kom han paa den Veien han gik da han kom til Røverne. Da han kom hjemover, der hvor Far hans boede, saa tog han paa sig en Mundering han havde fundet iblandt det han havde taget fra Røverne, som var gjort ligesom til en General, og kjørte ind paa Gaarden som en anden Storkar. Siden saa gik han ind, og spurgte om han kunde faa Hus der.

Nei, det kunde han da slet ikke. «Hvorledes skulde jeg kunne laane Hus til slig en stor Herre, jeg?» sagde Manden; «det er netop jeg har Klæder at ligge paa selv, og usle nok er de.»

«Du har altid været haard du,» sagde Gutten, «og det er du nok endnu, siden du ikke vil laane Søn din Hus.»

«Er du Søn min?» sagde Manden.

«Kjender du mig ikke igjen da?» sagde Gutten.

Jo, saa kjendte han ham nok igjen. «Men hvad har du taget dig til, siden der er blit saadan Kar af dig i slig en Hast?» sagde Manden.

«Jo det skal jeg sige dig,» sagde Gutten, «du sagde jeg kunde faa tage mig til hvad jeg vilde, og saa gav jeg mig i Lære hos nogle Tyve og Røvere, og nu har jeg staaet ud Læren og er blit Mestertyv,» sagde han.

Saa boede der en Amtmand tæt ved der Stuen til Far hans laa; og han havde saadan en stor Gaard og saa mange Penge at han ikke vidste Tal paa dem, og en Datter havde han ogsaa, som baade var vakker og ven og god og snil. Hende vilde Mestertyven have, og saa sagde han til Far sin, at han skulde gaa til Amtmanden og bede om Datter hans for ham. «Spør han hvad Haandværk jeg driver paa, kan du sige jeg er Mestertyv,» sagde han.

«Jeg mener du er tullet, jeg,» sagde Manden, «for vettug kan du ikke være, naar du tænker paa slig Galskab.»

Jo, han skulde og maatte gaa til Amtmanden og bede om Datter hans, der var ingen Raad for det, sagde Gutten.

«Neimænd tør ikke jeg gaa til Amtmanden og være Talsmanden din, han som er saa rig og har saa mange Penge,» sagde Manden.

Jo, der var ingen Hjælp for det, mente Mestertyven, han skulde, enten han vilde eller ei; gik han

ikke med det gode, saa skulde han nok faa ham til at gaa med det vonde; men Manden vilde endda ikke til, og saa gik han efter og truede ham med en stor Birkekavle, saa han kom graatende lige ind gennem Døren til Amtmanden.

«Nu min Mand, hvad feiler dig?» sagde Amtmanden.

Ja, saa fortalte han at han havde tre Sønner, som havde reist sin Vei en Dag, og saa havde han lovet dem at de skulde faa reise hen hvor de vilde, og tage sig til hvad de vilde, ogsaa, «og nu er den yngste af dem kommen hjem, og har truet mig til at gaa til dig og bede om Datter din til ham og sige at han er Mestertyv,» sagde Manden, og graat og bar sig.

«Giv dig tilfreds, du Mand min,» sagde Amtmanden og lo; «og saa kan du sige til ham fra mig at han faar bevise det først. Hvis han kan stjæle Stegen af Spiddet i Kjøkkenet om Søndagen, mens de passer paa den allesammen, saa skal han faa min Datter; sig til ham det du!»

Ja, han gjorde saa, og det mente Gutten skulde være en let Sag at gjøre. Han fik sig da fat paa tre levende Harer, tog dem i en Sæk, og hængte paa sig nogle Filler, saa han saa saa ussel og lurvet ud at det var rent ynkeligt, og saa lurte han sig ind i Gangen som en anden Fillegut med Sækken sin om Søndags Formiddagen. Amtmanden selv og alle Husens Folk var i Kjøkkenet og skulde passe Stegen.

Ret som det var, saa slap Gutten ud en Hare, og den satte afsted og fløi omkring ude paa Gaarden.

«Nei se den Haren da!» sagde de inde i Kjøkkenet, og vilde ud og tage den. Ja, Amtmanden saa den ogsaa. «Aa, lad den rende,» sagde han, «det nytter ikke at tænke paa at tage Haren paa Spranget.»

Det varede ikke længe, saa slap Gutten den andre, og de saa den inde i Kjøkkenet og troede at det var den samme; saa vilde de ud og tage den igjen, men Amtmanden sagde det kunde ikke nytte. Men om en Stund saa slap Gutten den tredje ogsaa, og den satte afsted og rendte omkring ude paa Gaarden; den saa de ogsaa fra Kjøkkenet og troede det var den samme som før der igjen, og saa vilde de ud og fange den. «Det var da en rar Hare ogsaa, som farer saa og fomler,» sagde Amtmanden, «kom og lad os se om vi kan faa fat paa den.» Han ud og de andre med, og Haren fore og de efter, saa det havde god Skik.

Men imens tog Mestertyven Stegen og strøg af Gaarde med, og hvor Amtmanden da fik sig en Steg fra til Middags, ved ikke jeg, men det ved jeg, at Haresteg fik han ikke, endda han løb sig baade svedt og træt.

Til Middags kom Præsten did, og da Amtmanden havde fortalt ham det Pudset Mestertyven havde gjort ham, gjorde han saa Nar af ham at der ikke var nogen Maade paa det.

«Jeg ved ikke hvorledes det skulde gaa til, naar jeg skulde lade mig narre af en slig Kar,» sagde Præsten.

«Ja pas dig bare du,» sagde Amtmanden, «kanske han er hos dig før du ved Ord af det.»

Men Præsten blev ved sit han, og gjorde Nar af Amtmanden, fordi han havde ladet sig tage ved Næsen.

Udpaa Eftermiddagen kom Mestertyven og vilde have Datter til Amtmanden, som han havde lovet han skulde faa.

«Du faar nok gjøre flere Prøvestykker først,» sagde Amtmanden og godsnakkede med ham, «for det du gjorde idag, det var nu ikke noget videre det. Kunde du ikke gjøre Præsten et dygtigt Peg, for han sidder inde og gjør Nar af mig, fordi jeg har ladet mig tage ved Næsen af slig en Kar.»

Jo, det skulde ikke være nogen Sag, sagde Mestertyven.

Han klædte sig ud som en Fugl, tog et stort hvidt Lagen over sig, brød Vingerne af en Gaas og satte paa Ryggen, og kløv saa op i en stor Løn som stod i Haven til Præsten. Da saa Præsten kom hjem om Aftenen, gav Gutten sig til at skrike: «Hr. Lars! Hr. Lars!» — for Præsten hedte Hr. Lars.

«Hvo er det som kalder paa mig?» sagde Præsten.

«Jeg er en Engel, som er udsendt fra Vorherre for at forkynde dig at du skal blive optaget levende til Gudsrige for din Gudfrygtigheds Skyld,» sagde Mestertyven. «Næste Mandagskvelden maa du holde dig reiseferdig, for da kommer jeg og henter dig i en Sæk, og alt dit Guld og Sølv og hvad du har af denne Verdens Forfængelighed, skal du lægge sammen i en Haug i Storstuen din.»

Ja, Hr. Lars baade takkede og faldt paa Knæ for Englen, og Søndagen efter gjorde han en Afskedspræken,

og lagde ud om det at der var kommen en Engel fra Gud i den store Lønne i Haven hans, som havde forkyndt at han skulde komme levende i Gudsrige for sin Gudfrygtigheds Skyld, og han prækede og lagde slig ud, at de graat alle som i Kirken var, baade gamle og unge.

Om Mandagen kom Mestertyven som en Engel igjen, og Præsten faldt baade paa Knæ og takkede, før han blev puttet i Sækken, og da han vel var kommen nedi, saa slæbte og drog Mestertyven ham efter sig baade over Stok og Sten.

«Aa! au!» skreg Præsten i Sækken, «hvor bærer dette hen?»

«Det er den trange Vei, som fører til Himmeriges Rige,» sagde Mestertyven, og drog afsted med ham, saa at han næsten slog ham ihjel.

Tilslidst kastede han ham ind i Gaasehuset til Amtmanden, og Gjæssene til at hvæse og klype ham, saa han var mere død end levende.

«Au, au, au! hvor er jeg nu?» sagde Præsten.

«Nu er du i Skjærsilden, for at renses og lutres til det evige Liv,» sagde Mestertyven, og gik sin Vei, og tog alt Guld og Sølv og alle de gilde Tingene som Præsten havde lagt sammen i Storstuen sin.

Om Morgen da Gaasejenten kom og skulde slippe ud Gjæssene, saa hørte hun Præsten laa i Sækken og ynkede sig inde i Gaasehuset.

«Aa i Jesu Navn, hvem er det, og hvad feiler dig da?» sagde hun.

«Aa, er du en Engel fra Himmerige, saa slip mig ud og lad mig komme tilbage til Jorden igjen, for her

er værre end i Helvede; Smaadjævlene kniber mig jo med Tænger,» sagde Præsten.

«Jeg er nok ingen Engel, Gud bære!» sagde Jentten og hjalp Præsten ud af Sækken, «jeg passer bare Gjæssene til Amtmanden jeg, og det er nok de Smaadjævlene som har klypt han Far.»

«Aa, det har Mestertyven gjort! Aa mit Guld og mit Sølv og de gilde Klæderne mine!» skreg Præsten og bar sig ilde og løb hjem, saa Gjæterjenten troede han var gaaet fra Vet og Forstand med det samme.

Da Amtmanden fik vide hvorledes det var gaaet med Præsten, at han baade havde været i Skjærsilden og paa den trange Vei, lo han sig næsten fordærvet; men da Mestertyven kom og vilde have Datter hans, som han havde lovet ham, saa godsnakkede han med ham og sagde: «Du faar nok gjøre et Prøvestykke som er bedre, saa jeg rigtig kan se hvad du dur til. Jeg har tolv Heste paa Stalden,» sagde han, «og dem skal jeg sætte tolv Karer paa, en paa hver; er du saa god for at stjæle Hestene unda dem, saa faar jeg se hvad jeg kan gjøre.»

«Ja, det var vel Raad,» sagde Mestertyven, «fik jeg saa sandt Datter din, saa —»

«Ja kan du det, saa skal jeg gjøre mit Bedste,» sagde Amtmanden.

Mestertyven lagde da til Kræmmeren og købte Brændevin paa to Lomme flasker, og saa slog han en Dvaledrik paa den ene, men paa den andre havde han bare Brændevin, og bestilte saa elleve Karer til at lægge sig bag Laaven til Amtmanden om Natten. For

gode Ord og Betaling laante han en fillet Stak og en Trøie af en gammel Kjærring, tog sig saa en Stav i Haanden og en Pose paa Nakken, og da det led mod Kvelden, saa hinkede han afsted bort imod Stalden til Amtmanden. Da han kom did, holdt de paa at vande Hestene til Kvelds, og havde nok at gjøre med det.

«Hvad Fanden vil du?» sagde en af Staldkarerne til Kjærringen.

«Aa huttetu! det er saa koldt!» sagde Kjærringen og hutrede og frøs, og bar sig ilde. «Huttetu! det er saa koldt at en Stakkar gjerne kan fryse ihjel!» og saa skalv og ristede hun igjen. «Aa Herre Gud, faar jeg Lov at være her og sidde indenfor Stalddøren?» sagde hun.

«Du faar Fanden heller! Pak dig strax, faar Amtmanden saa visst se dig her, saa faar vi vor Dans,» sagde én.

«Aa den gamle skrøbelige Kroken!» sagde en anden en, som syntes han havde vondt af hende; «den Kroken kan jo gjerne sidde der; hun gjør vist ikke noget vondt hun.»

De andre mente, det skulde ikke blive noget af, men alt som de trættedes og stelte Hestene, drog hun sig længer ind i Stalden, saa hun tilsidst blev siddende bagom Døren, og siden var der ingen som lagde Mærke til hende.

Da det led ud paa Natten, faldt det lidt koldt for Karerne at sidde paa Hesteryggen.

«Huttetu! det er da Djævlén saa koldt,» sagde én og slog med Armene.

«Ja, jeg fryser saa jeg rister,» sagde en anden en.

«Den som havde sig lidt Tobak!» var det en som sagde.

Ja, saa var der en som havde en Kwart; den delte de, det blev nu ikke stort til Mands, og saa tyggede de og spyttede. Det hjalp lidt, men ret som det var, saa var det lige galt igjen. «Huttetu!» sagde en af dem og ristede paa sig. «Huttetu!» sagde Kjærringen og hakkede Tænder, saa at det skranglede i Kjæften paa hende; saa tog hun op en Flaske med bare Brændevin, og saa skalv hun saa paa Haanden, at det skvalpede i Flasken, og saa drak hun, saa det sagde Kulk i Halsen paa hende.

«Hvad er det du har paa Flasken din, Kjærring?» sagde en af Staldkarerne.

«Aa, det er nok en liden Draabe Brændevin, Far,» sagde hun.

«Brændevin! hvad for noget? Lad mig faa en Taar! lad mig faa en Taar!» skreg de alle tolv i Munden paa hverandre.

«Aa, det er saa lidet jeg har,» sutrede Kjærringen, «I blir ikke vaade i Munden af det engang.»

Men de vilde have, og de maatte have, der var ikke nogen Raad for det; og saa tog hun da Flasken med Dvaledrikken og satte for Munden paa den første; da skalv hun ikke mere, men styrede Flasken saa hver af dem fik hvad han behøvede, og den tolvte havde ikke drukket, før den første alt sad og snorkede. Saa kastede Mestertyven Fantefillerne af sig og tog den ene Karen efter den andre nok saa let og satte dem skrævs.

over Bolkene, raabte saa paa de elleve Karerne sine og satte afsted med Hestene til Amtmanden.

Da Amtmanden kom ud og skulde se til Karerne paa Morgensiden, skulde de til at friske paa sig: de til at hugge i Bolkene med Sporerne, saa Flisen sprutede, og nogle faldt ned, og nogle blev hængende og sad der som Narrer. «Aa jo,» sagde Amtmanden, «jeg kan nok skjønne hvem som har været her nu. Men nogle usle Karer er I, som sidder her og lader Mestertyven stjæle Hestene unda Enden paa jer!» Og saa fik de Smurning, fordi de ikke havde passet bedre paa.

Udpaa Dagen kom Mestertyven igjen, og fortalte hvorledes han havde baaret sig ad, og vilde have Datter til Amtmanden, som han havde lovet ham. Men Amtmanden gav ham hundrede Daler, og sagde at han maatte gjøre noget som var endda bedre. «Mener du, du kan stjæle Hesten unda mig, mens jeg er ude og rider paa den?» sagde Amtmanden.

«Aa, det var vel Raad,» sagde Mestertyven, «fik jeg saa sandt Datter din.»

Ja, han skulde se hvad han kunde gjøre, og saa sagde han da en Dag han vilde ride ud paa en stor Exerцерplads.

Mestertyven fik sig strax fat paa en gammel udlevet Skotmær, gjorde sig sammen en Sæle af bare Vidjer og Sopelimkvister, købte en gammel Fillekjærre og en stor Tønde, og saa sagde han til en gammel Fattigkjærring, at han vilde give hende ti Daler, hvis hun vilde lægge sig indi den Tønden og gabe over Taphullet; der skulde han stikke Fingeren ind — noget

vondt skulde der ikke hænde hende, hun skulde bare faa kjøre lidt —, og dersom han tog den ud mere end én Gang, skulde hun have ti Daler til. Selv fik han paa sig nogle Filler, sotede sig ud, og satte paa sig en Paryk og et stort Skjæg af Gjederagg, saa ingen kunde kjende ham igjen; og saa lagde han afsted til Pladsen, hvor Amtmanden alt havde redet en lang Stund.

Da han kom frem der, saa gik det saa smaat og saa traat, at han næsten ikke kom af Flekken; det seg og det seg, saa stod det rent stille, saa seg det lidt igjen, og det gik da saa bedrøveligt, at Amtmanden aldrig kunde falde paa at det skulde være Mestertyven. Han red lige hen til ham, og spurgte om han ikke havde seet nogen som gik omkring og luskede i Skogen der.

«Nei,» sagde Manden, det havde han slet ikke seet.

«Hør nu,» sagde Amtmanden, «vil du ride ind i Skogen, og se vel efter om du ikke kan træffe paa nogen som gaar og lusker der, skal du faa laant Hesten min, og en god Drikkeskilling skal du faa for Umagen.»

«Nei, om jeg det kan,» sagde Manden, «for jeg skal til Bryllups med denne Mjødтonden, som jeg har været efter, og saa har Tappen faldt ud for mig paa Veien, og nu maa jeg gaa og holde Fingeren i Hullet.»

«Rid du,» sagde Amtmanden, «jeg skal nok passe baade Hesten og Tonden.»

Ja, saa skulde han gjøre det; men han bad Amtmanden, at han endelig maatte passe vel paa og være snøgg til at sætte Fingeren i Taphullet, naar han tog ud sin.

Ja, Amtmanden sagde, han skulde gjøre det bedste han kunde, og saa satte Mestertyven sig op paa Hesten.

Men Tiden gik, og det led og det led, og ikke kom der nogen tilbage; tilsidst blev da Amtmanden lei af at gaa med Fingeren i Taphullet, og tog den saa ud. «Nu skal jeg have ti Daler til!» skreg Kjærringen i Tønden. Saa kunde han skjønnne hvorledes det hang sammen med Mjødtønden, og gav sig paa Hjemveien; men da han havde gaaet et Stykke, mødte de ham med Hest, for Mestertyven havde alt været hjemme hos ham.

Dagen efter kom han til Amtmanden og vilde have Datter hans, som han havde lovet ham. Amtmanden godsnakkede nu med ham igjen, gav ham to hundrede Daler, og sagde han maatte gjøre et Prøvestykke til; kunde han det, skulde han faa hende.

Aa ja, Mestertyven mente nok det, naar han bare fik høre hvad det var for noget.

«Mener du at du kan stjæle Lagenet af Sengen vor, og Særken af Konen min?» sagde Amtmanden.

«Det var ikke umuligt det,» sagde Mestertyven, «fik jeg saa sandt Datter din, saa —»

Da det led paa Natten, gik Mestertyven ud og skar ned en Tyv som hang i Galgen, lagde ham paa Nakken og tog ham med sig; saa fik han fat paa en stor Stige, og den satte han op til Kammersvinduet til Amtmanden, kløv saa op og dyttede den døde op og ned, akkurat som det kunde være en som stod udenfor Vinduet og kikkede.

«Der er Mestertyven, Mor!» sagde Amtmanden og dultede til Kjærringen sin. «Nu skyder jeg ham jeg,»

sagde han, og tog frem en Rifle han havde lagt foran Sengen.

«Aa nei, du faar ikke gjøre det,» sagde Fruen, «du har jo selv bestilt ham hid.»

«Jo, jeg skyder ham jeg, Mor,» sagde han, og laa der og sigtede og sigtede; men snart var Hovedet oppe, saa han saa lidt af det; ret som det var, saa var det borte igjen; tilsidst fik han nok Sigte; det smaldt, og den døde faldt, saa det dunkede i Jorden. Mestertyven ned, det fortteste han kunde.

«Ja, jeg er nu rigtignok den høie Øvrighed,» sagde Amtmanden, «men Folk faar let noget at sige, og det skulde være leit om de fik se dette døde Mennesket; det er nok bedst at jeg gaar ud og graver ham ned.»

«Det faar du gjøre som du selv synes, Far,» sagde Fruen.

Amtmanden stod op og gik ned, og med det samme han var gaaet ud igjennem Døren, smat Mestertyven ind og fór lige op til Fruen.

«Nu Far,» sagde hun — for hun troede at det var Manden — «er du alt færdig nu?»

«Aa ja, jeg puttete ham ned i et Hul jeg,» sagde han, «og karede over lidt Jord, saa vidt han er gjemt, for det er sligt Veir ude; jeg skal gjøre det bedre siden; men lad mig faa Lagenet at tørke mig paa, for han var saa blodig, og jeg har sølet mig saa til paa ham.»

Det fik han.

«Du faar nok lade mig faa Særken din ogsaa,» sagde han, «for Lagenet rækker ikke til, mærker jeg.»

